

29005

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

PEYZAJ MİMARLIĞI PROGRAMI

TRABZON KENTİ GELENEKSEL KONUTLARINDA

KONUT-BAHÇE İLİŞKİSİ ÜZERİNE

BİR İNCELEME

Mimar Reyhan GEDİKLİ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde

"Yüksek Lisans (Peyzaj Mimarlığı)"

Ünvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 11.01.1993

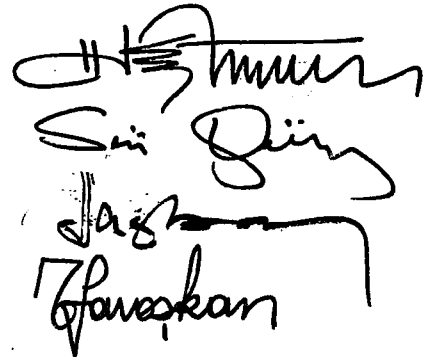
Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 29.01.1993

Tezin Danışmanı : Prof.Dr.Kutsal ÖZTÜRK

Jüri Üyesi : Prof.Dr.Sümer GÜLEZ

Jüri Üyesi : Prof.Dr.Ali ÖZBİLEN

Enstitü Müdürü : Doç.Dr.Temel SAVAŞKAN

Ocak - 1993

TRABZON

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programında yapılmıştır.

Çalışmada; özellikle günümüz kentlerinin en önemli sorunlarından biri olan, sağlıklı ve uyumlu bir yaşantı için konut-bahçe ilişkisinin nasıl düzenleneceği, bu konuda ölçütler belirlenip-belirlenemeyeceği, kısaca dış mekânlar bilinçli olarak nasıl oluşturulabilir sorularına/sorunlarına bahçeler ölçeğinde, pilot alan seçilen Trabzon Kenti geleneksel konutlarının incelenmesiyle çözüm getirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmam süresince büyük desteğini gördüğüm danışman hocam Prof.Dr.Kutsal ÖZTÜRK'e, Dr.Ayşe VELİOĞLU'na, Doç.Dr.Ali ÖZBİLEN'e, Y.Doç. Dr.Mustafa VAR'a, İngilizce tercümemi yapan Prof.Dr.Sümer GÜLEZ'e ve Doç.Dr.Mesut B. ÖZDENİZ'e, tezi daktilo eden Rabia ve Turan YAMAK'a, aileme ve bölüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Ocak 1993

Reyhan GEDİKLİ

ÖZET

Araştırmanın amacı, sağlıklı ve uyumlu bir yaşantı için konut-bahçe ilişkisi nasıl düzenlenmelidir? Ölçütler belirlenebilir mi? Kısaca; dış mekânlar bilinçli olarak nasıl oluşturulabilir? sorularına bahçeler ölçeğinde yanıt aramak, çözüm getirmektir.

Bu çalışmada, konut yerleşim ve yeşilin yaşantımızdaki yerinin önemi ve evrimi belirtilerek günümüze doğru gelinmiştir.

Birinci Bölüm'de, problem tanıtılmakta ve konuya yaklaşım açıklanmaktadır.

İkinci Bölüm'de, tarihsel süreç içinde konut-bahçe ilişkisinin gelişimi ve biçimlendirme ilkeleri ele alınmakta, yeşil alanların önemi ve konut yerleşimindeki faktörü belirtilmektedir.

Üçüncü Bölüm'de, araştırma yer almaktadır. Geleneksel bahçeli konutlar daha çok bahçeler esas alınarak, doğrudan tesbit ağırlıklı incelenmiştir. Bahçeli konutların kendilerine özgü bazı özellikleri üzerinde durulmuştur. Konut-bahçe tipleri gruplandırılmış ve şematize edilerek belirtilmiştir. Bahçelerde yer alan her bir eleman konut-bahçe ilişkisi açısından ele alınarak açıklanmıştır. Ayrıca bahçeli konut tipleri bitkiler açısından da incelenmiştir.

Dördüncü Bölüm'de, sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

SUMMARY

The purpose of the study is to seek answers to the following questions : "How should the relation between house and garden be in order to provide a healthy and harmonious life? Can criteria for the design of the gardens be determined? How the outdoor spaces can be consciously formed?"

In this study, the importance and the evolution of house settlements and the green, up to ourdays have been studied.

The problem has been presented in the first chapter and the approach to the subject has been explained.

In the second chapter, the development of house and garden relation and the design principles have been considered. The importance of green spaces and their effect on house settlement have been specified.

In third chapter the traditional houses in Trabzon and their gardens have been examined. Some features of the houses related to their gardens were explained.

The types of house-garden have been classified and shown diagramatically. Each element in garden has been explained regarding to the relation between house and garden. The types of garden houses have been also studied from the point of view of the plants.

The results and the proposals have been discussed in the fourth chapter.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
SUMMARY.....	IV
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1. SORUNUN BELİRLENMESİ-KONUYU OLUŞTURAN NEDENLER- ÇALIŞMANIN AMACI VE İZLENİLEN YÖNTEM.....	9
1.1. Sorunun Belirlenmesi.....	9
1.2. Konuyu Oluşturan Nedenler.....	10
1.3. Çalışmanın Amacı ve İzlenilen Yöntem.....	12
BÖLÜM 2. GELENEKSEL KONUT-BAHÇE İLİŞKİSİNİN TARİHSEL SÜREÇ İÇİNDE GELİŞİMİ VE BİÇİMLENDİRME İLKELERİ.....	13
2.1. Genel Olarak Süreç İçinde Bahçelerin Olu- şumu, Gelişimi ve Değişimi.....	13
2.2. Anadolu'da Konut-Bahçe İlişkisinin Özellik- leri, Gelişimi ve Değişimi.....	15
2.3. Yeşil Alanlar ve Konut Yerleşimindeki Önemleri.....	20
BÖLÜM 3. ARAŞTIRMANIN SUNULMASI	28
3.1. Araştırma Alanının Tanıtılması ve Araştır- manın Aşamaları.....	28
3.2. Bahçeli Konutların Belirlenmesi ve Çözüm- lenmesi.....	30
3.3. Verilerin Değerlendirilmesi.....	118

3.3.1. Araştırmada Yeralan Bahçe geleri..	129
A. Girişler.....	131
A.1. Kapılar.....	131
A.2. Kapı Tokmakları.....	138
B. Sınırlayıcı Elemanlar-Duvarlar...	141
C. Merdiven-Korkuluklar-Basamaklar..	143
D. Boyalı Süslemeler.....	146
E. Ocak-Fırın.....	147
F. eşme-Kuyu-Sarnıç.....	150
G. amaşırhane.....	156
H. Aşhane.....	156
I. Depo.....	156
İ. Tuvalet.....	158
3.3.2. Araştırmada Yeralan Bitkiler.....	159
BÖLÜM 4. SONUÇLAR ve ÖNERİLER.....	165
KAYNAKLAR.....	177
EKLER.....	182
ÖZGEÇMİŞ.....	191

GİRİŞ

"Her sanat eseri, değişik ögeleri dengeli ve homojen bir bütünde toplama prensibi üzerine kuruludur. Öyle ki birini ortadan kaldırmak genel uyumu yok etmek demektir. Esas ögeye bağlı ögeler yerine konursa birlik ancak sağlanır" (1). Bunun için bütünü oluşturan ögelerin birbirleriyle ilişkileri de önem taşımaktadır.

Kentsel çevrenin oluşumunda tarih boyunca insan ve doğa arasında daima bir ilişki olduğunu görüyoruz. Bu ilişkinin bir yanında doğanın fiziksel (iklim, topografya, su, yeşil,...) ve öz yapısal (manzara, yön,...) özellikleri, öte yanında insanın ya da toplumun doğayla ilişkisi ya onun doğa verilerini değerlendirirken ya da fiziksel çevreyi kurduğu zaman ki farklı tutumları yer alır (2). Doğa ve insan arasındaki ilişki bir bakıma insanın oluşturduğu fiziksel çevre ile sağlanır.

Tarih boyunca, toplumların bina inşa ederken, kentler kurarken, peyzaj düzenlemeleri yaparken fiziksel çevrenin verilerini değerlendirmede farklı tutum ve tavırlar takındığını görüyoruz. Bu tutumlar çevreye, doğaya hakim olma, ona hükmetme, çevrenin hakimiyetini kabul etme ya da çevreyle uyumlu bütünleşme gibi farklılaşmalarla karşımıza çıkmaktadır. Bu tutumlar toplumların sosyo-ekonomik, bilimsel, teknolojik etkinlikleriyle felsefi kategorilerinin arakesitlerinde görülmektedir. Bu tutumların eko sistem dengesi açısından en sağlıklı olanı doğayla, çevreyle bir "uyum" sağlayacak sistem ve standartları oluşturmaya yönelik olanıdır (2).

İnsanoğlu barınma gereksinimini karşılamaya başladığı zamandan beri yaşadığı mekânı güzelleştirmeye çalışmış zamanla yapının içini olduğu kadar dışını da süslemeye başlamıştır.

Bunu doğa ile bütünlük sağlayarak bazen doğayı bozarak ama doğadan ve doğanın getirdiği nimetlerden yararlanarak ve güzellik kavramını kendince yorumlayarak sağlamıştır. Gerek doğal etkenlerden ve gerekse diğer tehlikelerden korunmak için tarıma dayalı ilk yerleşmelerin başladığı andan beri insanlar barındıkları yeri "kutsal" olarak görmüşlerdir (3).

İnsanlar yapı yapma eylemine geçmeden önce, yaşamını doğa olayları sonucunda ortaya çıkan "boşluk"larda geçirmekte olup daha geniş hacimli boşlukları oluşturacak ilk araç-gereci elde ettikten sonra kendilerini dış çevreye karşı koruyan ilk barınma mekânlarını da ortaya çıkarmışlardır. Oluşturulan bu mekânlar, bölge, iklim, topografik veriler ve malzemeye göre bazı farklılıklar göstermişlerdir. Yapı yapma eylemi hakkında net bir tarih verilmemekle birlikte bir takım fiziksel izlere dayanılarak açıklamalar yapılabilmektedir.

Yapı tarihi, av peşinde dolaşan ilkel göçebe toplumlarının sağladıkları doğal barınakların yerini, toprağı işlemeyi başaran insanların yaptıkları ilkel konutlar ve tapınakların almasıyla başlar. İlk yapılar, küçük toplulukları hava etkilerine vahşi hayvanlara ve başka insan topluluklarına karşı korumak gibi basit bir işlev yüklenmiştir. Değişik yapı tipleri toplumdaki iş bölümü, yani işlevsel örgütlenme sonucu ortaya çıkmıştır (4).

İnsanoğlunun çevresini düzene sokması Taş Çağı'nın karanlıklarında başlıyor. Doğanın sağladığı sığınaklar yeterli olmayınca, kendisinin yapıcılığı başlıyor. Zamanla gelişen aileler ve büyük grupların eylemlerini barındıran yapılar belli düzenler içinde biraraya geldikleri zaman kişinin boyutunu aşan meydan, sokak, mahalle gibi büyük yerleşme ögeleri ortaya çıkıyor. Bu ögeler sadece boyut ve biçimleriyle değil, oluşturdukları boşluklarda insanlara sağladıkları faaliyet olanaklarıyla kimlik kazanıyorlar (5).

Başlangıçta barınma ihtiyacını doğada hazır olarak bulduğu kovuk ve mağaralarla karşılamanın insanları, evrimin gereği olarak

"Homo faber" yapıcı insan durumuna yükselince diğer bir araç ve gereçleri gibi evlerini ve diğer binalarını kendisi üretmeye başlıyor. Özellikle kendisini dış tehlikelere, doğa olaylarına karşı güvenceye almak için mekânlar üretmiş daha sonra bu mekânların mutlu sevimli olması için gayret sarfetmiştir. İnsan bu moral ortamları doğal objelerle de desteklerken, bitkileri yoğun bir şekilde mekânının oluşumuna katmış, onlarla mekânları mutlu kılmaya gayret göstermiştir (5). Yani, zamanla yaşanan mekânlar sadece korunma amaçlı olmaktan çıkmış, beğenilen iç ve dış (estetik) da ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Tarihsel çağlardaki eski yerleşim birimlerinin, doğaya açılan dış sınırlarının savunma amacına dayanan geniş en kesitli sağır duvarlarla bittiği ve duvarın biçimlenişinden hareketle eklenerek bir avlu anlayışıyla gelişen dokuya sahip oldukları görülmektedir. Neotalik kültür izlerini taşıyan Konya'daki Çatalhöyük'te yapılan incelemelerde avlu ve duvarın oluşumuna ait fiziksel izlere rastlanılmıştır, (Şekil 1) (6).

Şekil 1. Çatal Höyük, Tabaka VI A Yeniden Kurma Denemesi

Eski duvar boyunca ilerleyen fakat artık ön duvarlar ve kapı burçları ile güçlendirilmiş olan hisar duvarları göze batar. Evlerin arka duvarları ya doğrudan doğruya yada kendi

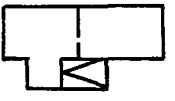

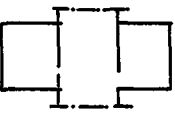
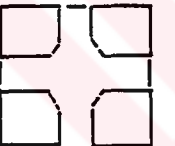
bağımsız duvarları ile bu hisar duvarlarına yaslanır (6). Bu tür yerleşmeler mevcut malzeme imkanlarıyla topografik veriye "uyum" yapabilecek yerlerde oluşturulmaktaydı. Ortak amaçlı sınırları çizilen yerleşim birimlerindeki insanların komşuluk ilişkilerinin de çok iyi olduğu söylenebilir. Birbirine eklenerek gelişme gösteren, aynı gelişmeyi savunma hattının dışında avlularla sürdüren bu yerleşim biçimi yanında yine savunma anlayışından kaynaklı olarak özde aynı fakat biçimsel olarak farklı yerleşimlerde ortaya çıkarılmıştır. Yalnız büyüklerde kullanılan tekniğin aksine, bu yerleşimlerde daha ileri bir tekniğin kullanıldığı anfitiyatro, idare yapıları, dinî yapılar, kentsel meydanlar vb. gibi fiziksel izleri taşıyan bulgulardan söylemek mümkündür (7).

Günümüzün eski konutlarında iç mekânlarda olduğu kadar dış mekânlarda değişim olgusu yaşanmakta olup, günümüz modern konutunda da sürekliliğini devam ettirmektedir. Kırsal kesimde tamamen doğa içinde yaşayan insan toplulukları, kentsel bölgelere yaklaştıkça doğayla ilişkilerinin azaldığını görmektedirler. Geçmişte kent ortamında bile bağımsız konutlar, bir bahçe içinde yer almakta, doğa ile içiçe bir yaşam sürdürebilmekteydiler. Bu durum Türk konutunda doğayı Türk evinin içine dahil etmekte, adeta bir iç mekân oluşturmakta görülen olumlu bir düzeydi. Diğer toplum ve kültürlerde çeşitli oranlarda olmak üzere bahçe-doğa, konut, insan ilişkisi kurulabilmekte iken Türk konutunda, yoğun kent merkezlerinde bile bu ilişkiler sürdürülmekte ve önemi her zaman korumaktaydı (8). Ancak, modern mimari ile başlayan ve günümüzde ise olumsuz gelişmelerle devam eden hızlı ve düzensiz kentleşme süreci ile bahçe-doğa, konut ve insan ilişkileri zayıflamaya başlamıştır.

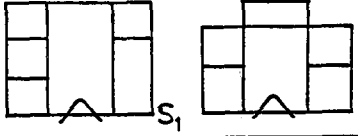
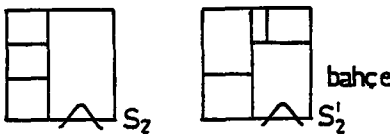
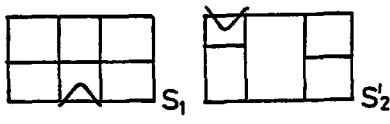
Uygarlık düzeyi köklü bir geçmişe dayanan her ulusun kendine özgü yaşama biçimi vardır. Toplumumuz eski çağlardan bu yana kendine özgü yaşama biçimi ile fiziksel çevresini oluşturarak, diğer toplumlara göre farklılıklar ortaya koymuştur. Konut kültürümüzün üstün nitelikleri, toplumumuzun asırlar boyu çeşitli uygarlıklarla olan sıkı ilişkilerinin de etkisiyle, kendine özgü yaşam biçiminden kaynaklanmaktadır (9).

Toplumsal, ekonomik, siyasal, kültürel, teknolojik değişimler geliştikçe, geleneksel yapılarda bir değer kaybı, gelecek tarafından soyutlanma, önemsiz kalma ve yeni gelişmelere uyum sağlayamama özellikleri ortaya çıkmakta olup, mekân içerisinde yaşayan insanlara sağladığı mekânsal kurguyu ve birtakım yapısal kuruluş prensiplerini de kaybetmektedir. Geleneksel yapıların gelişmeler karşısındaki sürekliliği; aileler tarafından kullanılma-ya devam edilmesi, hızla betonlaşan günümüz konutları arasında tarihi yapıları korumaya yönelik çıkarılan imar kanunları, içerisinde doğup büyüyen kullanıcıların en nostaljik sevgileriyle yaşatılmaktadır (10). Yaşatabilmenin en önemli yolu ise, mevcut örnekleri koruyabilmek, gelecek nesillere gösterebilmek ve örnek oluşturabilmekten geçmektedir.

Cumhuriyet döneminden sonra geleneksel mimarimiz üzerindeki çalışmalara önem verilmeye başlanmıştır. Çeşitli mimar ve sanat tarihçisi tarafından geleneksel Türk evi plan tipolojileri ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Geleneksel Türk konutlarında sadece mevcudu değil, insanların temel yaşama biçimlerini, dünya görüşünü yansıtan plân düzenleri açısından da inceleyen Eldem'in bulguları ile günümüz geleneksel konutunu fonksiyonel ve mekânsal olarak karşılaştırması bu konuda ortaya konan en önemli çalışmalar olarak görülmektedir (Şekil 2-3), (11), (12).

	Sofalı plân
	Dış sofalı plân Yan sofalı L sofalı U sofalı
	Sofalı plân
	Dış sofalı plân

Şekil 2. Geleneksel Türk Evi Plân Tipolojisi (11).

ODAKSAL DAĞILIM	
YANDAN DAĞILIM	
ÇEKİRDEK DAĞILIM	

Şekil 3. Geleneksel Türk Evi Tipolojisi (12).

Geleneksel konut yapılarımızdaki plânlamada yalnızca mekân organizasyonu ya da konstrüktif vb. özellikleri yanında bu kurgunun oluşmasına neden olan sosyo-ekonomik ve kültürel değerler, mahremiyet, aile yapısı, aile bireyleri arasındaki iletişim vb. gibi özelliklerin de düşünülmesi gerekmektedir. Geleneksel Türk konutu plân şeması, bulunduğu çağın toplum yapısını adeta simgesel bir düzeye ulaştırmıştır. İşlik olarak kullanılan avlu-sofa, mekanlar arası hiyerarşi ve (köşk, köşk-oda, eyvan vb.) mahremiyet kavramlarının yanı sıra yapısal nedenlerden dolayı duvarın kullanım biçimi bu simgenin göstergelerinden biridir.

Toplum hayatının gerçek ünitesi olarak aile, kırsal, tarımsal hayatın ekonomik koşullarını kent içinde de sürdürür. Konutun mutlaka bir bahçesi vardır. Bu konut sokağa değil, bahçeye yani kendi içine dönüktür ve konutun kilerini, ambarlarını belki ahırını, mutfağını içeren zemin kat sokak tarafında sağır bir duvar teşkil eder. Mahremiyet açısından yüksek duvarlarla çevrili olan konut bahçelerinde bitkiler yer almaktadır. Çeşitli sarmaşıklar sokakların yeşilini tamamlamaktadır. Bu yüzden içinden pek de yeşil görünmeyen Türk şehirleri, uzaktan bakıldığında yemyeşil görünür (4). Oysa günümüzde tam tersine giderek konut bahçelerinde yok olmaya başlayan yeşil ve yeşil öğeler, sokaklarda yada balkonlarda oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Türk evi genellikle az katlıdır. Buna bağlı olarak "temel düzen" tek kat için uygulanmıştır. Ancak zamanla katların sayısı artmıştır. Bu durumda da "temel düzen"e uymak için, üst kat her zaman diğer katlardan daha üstün tutulmuştur. İşte bu nedendir ki Türk evinin değişmeyen özellikleri daha çok üst katlarda görülür (13). Bu temel kat, geniş, açık ve doğal ortamda düzenlenen konutlarda alçaltılarak doğaya yaklaştırılmıştır. Kasaba ve kentlerdeki sıkışık ve dar yerleşmelerde ise elden geldiğince yükseltilmiştir. Zemin katında herkes kendine göre bir doğa düzenler. Hemen her zaman en azından birkaç saksı bulunur. Bu alanların, çok önemli bir ortak özelliği vardır. Tümüyle o yapıya bağlı olarak çözümlendirilmişlerdir (14). Zemin

katlardaki yeşil ve yeşil düzenlemeleri ve alanlar dinlenme, eğlenme, sohbet vb. gibi sosyal aktiviteleri de kapsamaktadır.

Geleneksel Türk evi kadını merkez alan bir örgütlenme gösterir. Kadın zamanının çoğunu konutun dışı kapalı alt katında geçirir. Anne, baba, çocuklar ve yeni çiftler aynı çatı altında yaşadığından, tamamen dışı kapalı zemin katla birlikte, bahçeyi seyreden hayat, divanhane yada eyvan geleneksel kültürün konut formunu oluşturmuştur (15). Merkezi plan tipi ile konut dışı kapalı olmasına rağmen, kendi içinde zengin bir görüş açısı sağlanmıştır.

Araştırmanın konusu, belirli birçok kültür birikimi olan geleneksel bahçeli konutların, konut-bahçe ilişkileri ölçeğinde bahçede yer alan mimari öğeler ile bitkiler açısından incelenmesidir. Günümüzde kullanımı, korunması, hemen hemen ortadan kalkmaya yüz tutmuş ve üzerinde pek fazla çalışılmamış, bilgi edinilmemiş geleneksel bahçeli konutlar mimarisinde, bahçede yer alan elemanların, bitkilerin fonksiyonel ve estetik açıdan irdelenmesi, bu elemanlar arasındaki özelliklerin, ilişkilerin belirlenmesi, konut-bahçe tiplerinin saptanmasına çalışılmıştır. İnsan sağlığını etkileyecek boyutlara ulaşan çirkinliklerin, görsel kirlenmenin nedenleri ile bunu bir ölçüde giderici en azından iyiye yöneltici önlemlerin neler olabileceğinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma, "Sağlıklı, uyumlu bir yaşantı için dış mekanlar bilinçli olarak nasıl oluşturulabilir?", "Ölçütler belirlenebilir mi?", "Bu mekânların hoş ve güzel olabilmesi nelere bağlıdır?" ve "Nasıl düzenlenmelidir?" sorularına yanıt aramak amaçlarını taşımaktadır. Çalışma bu amaç doğrultusunda bir araştırma yapılabilmesi, sağlıklı sentezlere gidilebilmesi için ilk ve en önemli aşamayı oluşturan veri toplama aşamasında kullanılabilecek tipolojik bir çalışmayı kapsamaktadır.

"Görsel mirasın kaybolmuş olmaması ve yaşantının geleneksel yollarla süre gelmesinin, yeni öğelerin yaşayan geleneklerle uzlaştırılmasında bize elverişli ortam sağladıkları kesindir. Endüstrileşmenin aileye ve topluma ilişkin geleneklerin kültürel sembollerin bırakılacağı anlamına gelmemesi için geleneksel, kültürel, işlevsel yararlılığını sürdüren görünümleri, yeni endüstrileşmiş içerikte güçlendirilmelidir" (16).

BÖLÜM 1

SORUNUN BELİRLENMESİ - KONUYU OLUŞTURAN NEDENLER - ÇALIŞ- MANIN AMACI VE İZLENİLEN YÖNTEM

1.1. Sorunun Belirlenmesi

İnsan, doğal çevre içinde oluşturduğu fiziksel bir çevre içinde yaşar. Peyzaj ise, insan çevresini bütünleyen bir parçadır ve onun insan yaşamı için olan öneminin giderek daha fazla anlaşılması salt estetik ve düşünsel kaygılara dayanmamaktadır. Dünya nüfusunun aşırı çoğalması, kasaba ve kentlerin artan bir hızla gelişmesi ve bunun yarattığı aşırı kalabalık, gürültü ve dumanın paha biçilmez kültürel anıtlara yutarcasına içine alması vb. ekolojik bütünlük ve yaşam niteliği için zorunlu olan zihinsel dengeyi tehdit eden faktörlerden yalnızca birkaçıdır (17).

Konut amaç olarak, bir toplumdaki ötekine ve aynı toplum içerisinde, bir mimardan ötekine göre değişebilen anlayış derecelerine bağlı olarak tabiat/kültürel ilişkisinin birçok noktalarında somutlaştığı alandır. Bu çok şekilli karşılığın işaretleri kurulu bir alan içerisinde, az yada çok bilinçli olarak, tabiat ile kurulması istenilen ilişkinin niteliğini biçimlendiren bir sınır tarzını ortaya koyar (18).

Düşey ve yoğun yapılaşmayla birlikte, özelliksiz monoton, insancıl olmayan bilinçsiz uygulamalarla, kentsel ve mekânsal farklılıklar yaratılarak kentin-kentsel mekânların görünümü bozulmakta, yeşil alanlar hızla kaybolmakta, eski kentiçi

konutlarımızdaki iç yeşil, olumsuz gelişmeler sonucunda dış yeşile dönüşmemekte, doğa ile insan arasındaki ilişki ve dolayısıyla denge bozulmaktadır.

Sağlıksız düzenlemeler sonucunda içinde yaşanması zor kent mekânları ortaya çıkmaktadır. Kentsel mekânlarımızın monoton, insan ölçeğini aykırı, yeşilsiz oluşumlarının elbette birçok nedenleri olduğu söylenebilir. Bu nedenler doğrultusunda oluşan kentsel mekânlar, insan sağlığını olumsuz yönde etkilemekte, zamanla toplum içinde fiziksel çevreye uyumsuzluklar, psikolojik, kültürel bozukluklar ve yabancılaşma ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmada günümüzde giderek yok olmaya başlayan bahçe kavramının gerek konut kullanıcılarına ve gerekse dış kullanıcılara sağladığı yararlar ortaya konmaktadır. Aynı zamanda, geçmişten günümüze kalabilen konut-bahçe-düzenlemeleri ve ilişkileri araştırılıp, günümüz konut-bahçe-düzenlemeleriyle ilgili yapılacak yeni tasarımlar için veriler sunulmaktadır.

1.2. Konuyu Oluşturan Nedenler

Konut-bahçe-sokak ilişkisinin incelenmesi, düşünülmesi konutun bulunduğu çevre ile bir bütün oluşturabilmesi açısından önem taşıyan bir konudur. Konut ile bahçe tek tek değil her ikisi de toplumun yaşama düzeni içinde önemli bir faktördür ve bunun için birlikte ele alınmalı ve değerlendirilmelidir. Bu konudaki başarılı bir sonuca konut-bahçe plânlaması birlikte düşünüldüğü zaman yani ikisi de bütün halinde bir mekân meydana getirdiğinde sonuç daha başarılı olacaktır. Couelle, J. tabiata verilmesi gereken önemi şöyle dile getirmektedir. "Eğer bana, seçilmiş bir görünüm içersinde bir kent yada kentsel yerleşim birimi kurma görevi verilmiş olsaydı :

- . Jeolojik temeline, renginin gözönündeki toprak çıkıntılılarıyla değiştiği bitkisel örtüsüne öncelikle dikkat etmek süretiyle "toprakla yaşardım".
- .. "Rüzgar gülüne"- denetlenen mevsimlerin birbirini izlemesine egemen rüzgar koridorlarına ve bunları bozan engellere-manyetik sapmaya görülebilir ufuklara ve rastlandı yapımlara gelecekte susayabilecek olan insanlara özel bir dikkat gösterirdim.

İnsan ve çevre ögesi, hiçe sayılıp sadece kâr amaçlı oluşturulan yapıları, birbirinden farksız, aynı karakterde mekânlar ortaya çıkarmaktadır (19).

Büyük şehirlerde yaşayan insanlar arasında "arzuladığınız mesken tipi nedir?" şeklinde bir anket açılırsa, eminim ki çoğu kimse, "mütevazi de olsa, şehrin sakin ve havadar bir yerinde bahçeli, müstakil bir ev" diyecektir (20). Oysa günümüz kentlerindeki yoğun ve sağlıksız yapılaşmalar sonucunda, yaşanan çevreler, mekânlara uyum zorlaşmaktadır. Dolayısıyla insanların yaşadıkları mekânlarda benimseme, özümseme ve koruma, v.b. gibi özellikleri de kaybolmaya başlamıştır.

Tabiatın bir parçası olan insanın tabiatın güzellik ve imkanlarından yararlanması doğal bir hakkıdır. Özellikle büyük kentlerde yaşayan insanların tabiatla ilişkileri iyice tehdit edilmiş durumdadır. Ne yazık ki insan hayatını doğadan sunduğu güzelliklerden böylesine mahrum bırakan yine insanın kendi olmuştur.

"Kentlerimizin varolan sistemler ve "tik-tak" eş yapılarla birbirine benzediğinden yakınıyoruz, ancak řu da var ki, yapılar eldeki çeşitli yasalarla öylesine belirlenmiştir ki, bunların kontrolü dışında yapı yapmak olanaksızdır. O halde şöyle bir soruyla karşı karşıya kalıyoruz: Eğer kent aradığı yapıyı elde ediyorsa, niçin istediği ve gereksinim duyduğu yapıyı elde etmesin?.." (21). Kentin ve dolayısıyla insanın gereksinim

duyduğu yapı yada yapılar sadece fiziksel bir olgu olan bina değil, aynı zamanda onu çevreleyen farklı mekân veya mekân ögeleridir. Bunlardan biri de farklı gereksinimlerini (gezme, dinlenme, oturma, sohbet etme gibi) karşıladığı bahçelerdir.

1.3. Çalışmanın Amacı Ve İzlenilen Yöntem

Çalışmada, konut yerleşimi ve yeşilin yaşantımızdaki yerinin önemi belirtilerek, süreç içindeki gelişimi incelenerek, günümüze doğru gelinmiştir. Uzun bir süreç geçiren konut-bahçe anlayışı ve konut bahçelerine verilen önem belirtilmiş, geleneksel konut-bahçe mimarisi örneklerinin incelenmesine geçilmiştir.

Araştırmada, Trabzon kenti sit alanı kapsamındaki Ortahisar ile Pazarkapı mahallesi (tarih yerleşim içersinde olan) geleneksel bahçeli konutlarının röleveleri yapılmış, eldeki örneklerden yola çıkılarak genel özellikler saptanmış, konut-bahçe tipleri gruplandırılmış, bahçelerde yer alan her mimari öge konut-bahçe bağlantısı açısından ele alınmış, kullanılan bitkiler belirlenmiş, sonuçta bu özelliklerden günümüz mimarisi ve peyzaj mimarisinde de yararlanma yoluna gidilmesi yoruma açılmıştır. Peyzaj mimarlığının, çevreyi yalnızca estetik amaçlı düzenlemek değil, gerçek bir gereksinimin anlatımı olduğu, konut tasarımında mimarlar ile işbirliği yapmak, kararlar vermek ve bunlarında imar yönetmeliklerine yansıtılması gerektiği vurgulanmıştır. Peyzaj mimarisinin, çevrenin düzenlenmesinin gerek sağlık gerekse yaşantı biçimimiz yönünden öneminin anlatılması ve çözüm getirilmesi amaçlanmıştır.

BÖLÜM 2

GELENEKSEL KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNİN TARİHSEL SÜREÇ İÇİNDE GELİŞİMİ VE BİÇİMLENDİRME İLKELERİ

2.1. Genel Olarak Süreç İçinde Bahçelerin Oluşumu, Gelişimi ve Değişimi

Çağlar boyunca bahçeler, insanların günlük hayatlarının tekdüzeliğinden, sıkıntılarından kurtulup, tabiata ait varlıklarla sıkı ilişki kurabilecekleri bir çeşit sığınak olmuşlardır. Bahçeler, insanların iç dünyalarını, estetik beğenilerini, istek ve gereksinimlerini (sebze, meyve gibi) dışa vurdukları mekânlar olarak önemlerini günümüze kadar koruyabilmişlerdir. Büyük veya küçük, çevreye açık veya içe dönük mahrem özellikteki bahçe veya avlular olsun, hepsi tarihin belli bir devrinde toplumun yaşama şartlarını, kültür ve refah seviyesini aksettiren, bunların gösterilerini en belirgin şekilde ortaya koyan mekânlar olarak da önem kazanmışlardır (22). Bunun için, konut büyüklüğüne da yaşam düzeyi ne olursa olsun, toplumlarına da kişilerin gereksinimleri ve beğenilerini ortaya koydukları bahçeler çoğunlukla yer almaktaydı. Bahçenin kullanılan malzeme yönünden bitki, tuğla, ahşap gibi zaman içinde kaybolabilecek, daha az kalıcı malzemelerden oluşturulması bugün eski medeniyetlere ait bahçe örneklerini görmemizi güçleştirmiş hatta imkansız kılmıştır (23). Bu nedenle günümüze kalabilmiş olan örneklerin incelenmesi ve araştırılması gerekmektedir.

. İlk Bahçeler :

İnsanın geçinebilmek için avlanma ve göçebe yaşamını gide-
rek terkedip toprağa bağlanıp, tarımı bir geçim kaynağı olarak
seçmesiyle ilk bahçe örnekleri de ortaya çıkmaya başlamıştır.
Günümüzden yaklaşık 1100 yıl öncesinde başlayan bu faaliyetle-
rin ilk örneklerini Mezopotamya, Mısır, İran, Eski Yunan ve
Eski Roma'da bulabiliyoruz (23), (24), (25).

Suyun uygun şekilde kullanımı ve tarımsal sulama sistemle-
rinin geliştirilmesi, ile bu bahçeler de gelişmiştir. Tanrılar
ve Krallar için yapılan bu bahçe örnekleri, ağırlıklı olarak
meyvelik, sebzelik, av parkı, koruluk, bulvar düzenlemeleri,
tapınak çevresi düzenlemeleri şeklinde görülür, (23), (24), (25).

. Ortaçağda Avrupa Bahçeleri :

Ortaçağın belirgin niteliği dışa kapalılık özelliğidir.
Konutlar sokağa, kentler de kırsal kesimlere ve çevreye kapalı-
dırlar. Kent dış dünyadan, duvarlarla ayrılarak düşmana karşı
korunma altına alınmıştır (25). Ortaçağ Avrupa bahçeleri için-
de esas etkinlik manastır bahçelerindedir. Kapalı mekânlarla
(kiliselerle) içiçe bir dış mekânda yaşanırdı. Hemen hepsinde
bir iç avlu bulunurdu. Bu avluda balık üretilen havuz, avlu çev-
resinde geometrik bir düzende meyvelik ve sebzelikler yeralırdı,
(23). Her konutun bahçesi vardı. Zengin sınıflar, daha büyük ve
düzenli bahçelere sahiptiler. Bahçe halâ kapalı bir alandı ve
herkesçe bilindiği gibi sıkıntılı dünyadan uzak huzuru temsil
ederdi. Sokaklar dar olduğundan gölge veren ağaçlara gereksinim
duyulmazdı (1). Ortaçağ şehirleri yeşillikten yoksun ve içe
dönüktü. (26).

. Yeniçağ (Rönesans) Bahçeleri :

Rönesans bahçelerinde, Ortaçağ boyunca dini telkinlerle o-
luşturulan doğadan kopma yerine "doğaya yaklaşım ve sevme" ge-
liştirilmiştir (23).

Ortaçağın hülya aleminden uzaklaşarak gerçeğe dönüş, ruh ve zeka hakimiyeti maddeye biçim verme duyguları gelişmiştir. Rönesans şehirleri, yüksek sanat değeri olan mimari eserler ve dekoratif bahçelerle süslü birer açık hava müzesini andırırlar (26).

2.2. Anadolu'da Konut-Bahçe İlişkisinin Özellikleri, Gelişimi ve Değişimi

Türk bahçe mimarisinin zamanla geçirmiş olduğu gelişmeleri ancak 18. yüzyıldan bu yana, bir dereceye kadar izleyebiliriz. Ondan önceki devirler bizim için karanlıktır. Çünkü onları aydınlatacak döküman yada eser yok gibidir. Osmanlı Türkleri "Türk paysagiste" bahçesini doğuran görüş ve zihniyeti yurdumuza gelinceye kadar etki altında kalmadan içlerinde taşımışlar ve aynı esinle buradaki kompozisyonları oluşturmuşlardır. (27).

Yüzyıllar boyu Hitit, Truva, Frigge, Roma, Bizans, Selçuk, Osmanlı vb. gibi birçok dönemlere ilişkin çeşitli yerleşmelere sahne olan Türkiye'nin kendine özgü bir tarihi peyzaja sahip olduğunu söylemek yerinde olur. Ancak Anadolu tarihi peyzajını salt mimari açıdan incelemek yada anıtsal değeri olan tek bir yapının oluşturduğu perspektif içinde görmek, konunun çok eksik ve dar bir kapsam içinde tanımlanmasına neden olur. Çünkü ister tek bir anıt, isterse yerleşme alanı niteliğinde olsun, Anadolu'nun tarihi peyzajı çeşitli uygarlıkların oluşturduğu kültürel çevre ile doğal çevrenin oluşturduğu organik bir sentez yada sentezler dizisidir. Bu nedenle Türkiye'de tarihi çevre olgusu ya da tarihi peyzaj kavramının gerçek tanımının yapılabilmesi ve korumanın mekânsal ölçeğinin doğru ve yeterli biçimde belirlenebilmesi için sosyal, kültürel ve özellikle fiziksel açıdan konunun çok kez büyük boyutlar içinde ele alınması zorunlu olmaktadır. Buna karşın ülkemizde tarihi peyzaj konusu çok kez camii, kilise, köprü, han, hamam, kervansaray, çarşı, konut

çeşme, şadırvan, saray ve arkeolojik kalıntılar gibi anıtsal değer taşıyan mimari elemanlar olarak ele alınmakta ve müzecilik anlayışında değerlendirilmektedir. Bu anlayışa bağlı olarak öteden beri bu yapıtlar arasında öncelikle önem verilen ve korunanlar ise dinsel yapılar ile devlet otoritesinin etkin olduğu saray gibi yapılar olmuştur.

Oysa tarihi peyzaj anlayışına geniş boyutlar kazandıracak olan Türk evi ve Türk mahallesinin mimarlarımız tarafından ortaya çıkarılması 1930'lardan sonradır. Bu tarihlerde geleneksel Türk evinin çağdaş mimarimiz için bir esin kaynağı olacağına bilinci doğdu ve eski mahallelere ilgi başladı. Ancak, bu ilgi gerçek tarihi peyzaj kavramının anlaşılması ve korumayı sağlamak için yeterli olmaktan uzaktı (27). Bunun en önemli nedenlerinden biri ise batılılaşma ve modernleşme süreci ile başlayan hızlı ve yoğun kentleşmedir.

Türklerin bahçeciliğe bazı detay ve anlayışlar dışında, bu yöndeki eserlerinin çabuk ortadan silinmesi yüzünden pek sürekli katkıları olmamıştır. Bunun bir nedeni de, yüzyıllar süren göçebeliklerin verdiği fiziksel temelsizliklerdir.

Doğayla haşır-neşir olmuş, doğa ile savaşmış Türk milleti için bahçe epeyce geç gelmiş, ama doğa uğraşısı daima var olmuştur. Bu her millet için böyledir. Türkler iklim koşullarının çetin olduğu yörlerde yaşamlarını sürdürdüklerinden doğa uğraşıları da o oranda çetin olmuştur. Kuraklık kavimlerin oradan oraya göçünü gerektirmiş, bugün burada, yarın orada geçen bir yaşantı toprağa bağlılığı engellemiştir. Gezinliğin sonucu olarak Türkün doğa kavramı geniş olmuş, ovaları, ırmakları, dağlar ölçeğinde düşünmüş, düşüncüsü bir bahçe sınırları içinde kalmamıştır (28).

Türkler sürekli devletler kurduktan sonra bir ölçüde göçebeliklerini sürdürmüş, yazlıklarla kışlıklar arasındaki gidiş gelişleri mevsimlere bağlı geleneksel göçler olarak yerleşirmiştir. Yaylalar Türklerin bağı bahçesi olmuş, iklimin iyi huylu olduğu, ağacıyla, suyuyla, çayırıyla doğanın olumlu

yüzünün gösterdiği bu yüksek ve serin yaylalar insanın doğa ile barış içinde, mutlu yaşadığı, göç etmeyi özlediği yerler olmuştur. Bazan yaylanın yerini çevre bağlarının aldığı da olur. Bu durumda konutlar birbirinden uzakta, geniş bağların içinde yer alırlar. Geçen yüzyılda bir yabancı gezgin (H.C.Barkley), Ankara çevresindeki bağ konutlarını şöyle tanımlıyor: "Bu bağ konutları bir tepenin eteklerinde asmalar ve meyve ağaçları ile çevrilmiştir. Konutun alt katı ahır olarak kullanılıyor ve üzeri konut. Konuta girerken taş döşeli, geniş divanlarla çevrelenmiş ve ortasında mermer kurnalı ufak havuzuyla bir avlu var..."

Yaylaya ve bağa çıkmanın yanı sıra, iklimin elverdiği oranda Anadolu kentlerimizin doğaya yaklaştığı her devirde belirgindir. Örneğin, 16. yüzyılda yaşayan İbn-Batuta şöyle söylüyor :

"... Antalya'da pek çok meyva bahçeleri ve özellikle kayısı ağaçları gördüm... Gezimize devam ederek sayısız meyva bahçeleri ve dereleriyle güzel ve ufak bir kasaba olan Burdur'a vardık... Oradan büyük ve kalabalık Eğridir'e ulaştık, beş tane pazar yeri dereleri ve meyva bahçeleriyle güzel bir kent... Oradan en güzel ve en geniş kentlerden biri olan ve meyvaları bahçeleri ve ağaçlarıyla dikkati çeken Milas'a vardık. Sonra güzel yapıları, pek çok dereleri, ırmakları, bahçeleri ve meyva ağaçları olan Konya denilen büyük kente ulaştık..."(28).

Bir başka gezgin olan Mehmet Aşık'ta Trabzon'u şöyle anlatmaktadır : Trabzon'un bahçelerinde türlü güzel yemişler ve bağlarında çeşit, çeşit tatlı üzümler olur. Yemişlerinden kirazarmudu, beyarmudu, gülbiarmudu, sinopelması ve kirazı tatlı mı tatlıdır. Üzümlerinden, melkerüzümü, parmaküzümü, frenküzümü en güzel üzümlerindendir. Patlıcan inciri incirlerin eşsizidir. Hele turunç ve narı pek çoktur. Trabzon'a mahsus olup, büyüklüğü kiraza benzer bir yemiş olur ki, ona karayemiş derler, olgunu ve yanığı pek tatlıdır. ama yarı ham ve yarı olmuş olanları buruktur ve ağız büzer (29).

Evliya Çelebi adlı gezginde Trabzon'dan şöyle bahseder : Trabzon meyvalıktır. Kiraz, armut, elma, üzüm bol yetişir. Patlıcan incirinin tadı eşsizdir. Limonu, turuncu, narı, zeytini, ünlüdür. Şehrin her alanı çiçekliktir. Çiçeklerin türü çoktur.

Her katı bir gül büyüklüğünde olan bir tür kırmızı karanfil olur ki, eşi başka yerde bulunmaz. (30).

Zaten iklim koşullarına göre her devirde kentlerimiz içinde hemen her ailenin ekonomik düzeyine uygun olarak ya içinde meyva ağacı, sebze veya çiçek tarhı, çiçek saksıları bir çeşme veya havuzu olan konutla bitişik bir avlusu yada güzellikle kullanışlılığı birleştiren küçük veya büyük bir bahçesi bağı olmuştur. Avlu veya bahçe, konutun dışa uzantısı sayılmış, yazın yaşamın büyük bir kısmı içinde geçtiğinden, yüksek duvarlarla çevrilip kişiye özelliği korunmuştur. Özellikle avlu, konutun gerçek bir dış odasıdır. Yurdumuzun her yerinde, özellikle sıcak iklimin, dinsel inançların ve geleneklerin zoruyla güney-doğu ve batı illerimizde avlunun ayrı bir yeri vardır. Hemen her konut yüksekliğindeki duvar üzerinde tek bir kapıdan girilen avlu dıştan hiç sezilmeyebilir. Genellikle konuta bağlı dış mekân bahçe şeklindeyse, birleştikleri kısım üstü bir saçak veya çardakla örtülmüş, yarı taş döşeli, yarı açık bir geçiştir. Yazın sofrası bu taşlıkta kurulur. Taşlığın önündeki fıskiyeli veya selsebilli bir havuz yer alır. Çevresinde saksılar içersindeki çiçekler dizilidir. Bahçe havuzdan çıkan su ile sulanır. Zemin çoğunlukla eğimli olduğundan, bahçe setlerle düzenlenmiştir. Her set bir veya birkaç tür çiçeğe ayrılmıştır. Çiçek tarhları yalındır. Renk ve tür karmaşıklığı göstermez. Örneğin bir tarha yalnız gül veya yalnız lale dikilir. Bu yalınlık varlıklı kişilerin büyük ölçüdeki bahçelerinde de görülür. Çiçek tarhlarının ötesindeki bazı setlerde sebze de yetiştirilir. Zaten sebzelerle meyve ağaçları daima çiçek tarhları yanında yer almıştır. Ağaçlar genellikle bahçeyi çevreleyen duvar boyunca dikilmiştir ve bahçenin dış gözlerden uzak oluşuna psikolojik de olsa bir katkıda bulunur. Ayrıca gölgesi için yer yer, tek başına ağaçlar da dikilebilir. Bunların yerleri önemle ve ustaca seçilmiş, gölgeleri içine bazan da bir çeşme konulmuştur. Türk bahçelerinin bu ana özellikleri en yalınlarından en varlıklılarına kadar her bahçede görülmüştür (28). Burada toplum beğenilerindeki ortaklıklar da ifade edilmektedir.

Geçmişte yoksul, varlıklı her konut sahibi, küçük büyük avlu ya da bir bahçe edinmeye çalışmıştır. Bu tür avlu ya da bahçeler hem iklimin etkisi hem de kişiye özel ve yabancı gözlerden uzak olma isteği ile çoğunlukla yüksek duvarlarla çevrilmiştir. Avluların yeri toprak, taş ya da mozaik, çakıllarla döşeli, birkaç ağacı, biraz çiçekliği veya saksıları, belki bir havuzu ile konutun serin ve havadar bir uzantısıdır. Kısacası halk konutlarında gerek avlu, gerekse bahçe salt güzellikle kullanılabilirliği birleştirir niteliktedir (31).

Kapalı, mahrem, sakın, gölgeli, yeşil ve özel bir açık hava yaşama mekânı olarak değerlendirilen bahçe avluları özellikle Türkler tarafından eski devirlerde çok benimsenmiş ve uygulanmıştır (32). Türk şehirlerinin, Avrupa'daki benzerlerinden farklı olarak hemen hiç bir zaman sur içinde kapalı kalmak zorunluluğunda bulunmamış olmaları yüzünden şehirler daima geniş alanlar kaplamışlardır. Bu alanlar en kurak yerlerde bile yeşillendirilmişlerdir. Türk şehirleri bu bakımdan daima bir bahçe şehri karakterini taşımaktadır. Konutların arkasında bağ ve bahçelikten başka sivil merkezlerin çevresinde ulu çınarlar yükselir (33). Bundaki en önemli etken, daha öncede belirtilen, göçebe bir yaşantının, yerleşik yaşantıya adaptasyonunun sonucudur.

Anadolu Türk kentlerinde her konutun küçük bir yeşil avlusu veya bahçesi vardır. Kentin yeşili konutun bahçesindedir. Konuttan ayrılmayan bir yeşil anlayışı vardır. Bir Türk atasözü de bunu çok güzel belirtmektedir :

"Kişi bina yaptığı yere ağaç da diker".

Le Corbusier, bu durumu İstanbul için şöyle ifade etmektedir : "İstanbul'daki evler ağaçlarla çevrilmiştir, insan ve doğa arasındaki cazip dostluk... İstanbul'da her yerde ağaçlar olup onların arasından mimarlığın soylu örnekleri yükselir. Ağaçlar, bizim psikolojik ve fiziksel yönden iyi durumda olmamıza yardım ederler" (34). Anadolu Türk kentleri doğal fiziksel çevreden keskin sınırlarla ayrılmazlar. Yerleşme biçimi serbesttir, geometri ve simetri yoktur. Dokusu ve silueti ile doğal bir gelişmenin sonucunda doğmuştur. Anadolu Türk kentlerinde doğal çevre

ile insan yapısı arasındaki ilişki en iyi şekilde kurulmuştur, (19).

Kortan'a (35) göre, Le Corbusier, İstanbul'da gözlediği doğa zenginliği ve mimarlık arasındaki başarılı ilişkilerden etkilenmiş olup geleceğin kentlerini şöyle tanımlamıştır.

"Yarının büyük şehirlerinden olgusu, zevkli bir yeşillik içinde gelişecektir. Detaylarda birlik, bütün içinde muhteşem bir "karışıklık", ortak bir insan ölçüsü ve "doğa" gerçeği ile "insan" gerçeği arasındaki nisbetli bir "gerçek" ihtiyacımız olan budur".

"Ağaç insanların arkadaşları ve her organik yaratığın sembolüdür. Bir ağaç, mükemmel bir yapının imgesidir. İnsanlara güneş, mekan ve ağaçlar verilmelidir, şehirlerin en merkezi yerlerinde dahi" (35). Oysa, günümüz kentlerinin en önemli sorunlarından ve eksikliğinden biri, artan yapılaşma ile unutulmuş ya da eksik bırakılan doğal çevre yani yeşil ve yeşil alanlardır.

2.3. Yeşil Alanlar ve Konut Yerleşimindeki Önemleri

Yeşilin, yeşilliğin insanı hoşnut kılıp, bir rahatlık duygusu verdiği bilinir. Bu, günlük yaşantımızda yerleşmiş anlamlarımızda simgesel bir anlam kazanmıştır. İnsan içi daraldığı, sıkıldığı, üzüldüğü zaman kendini yeşil içine, kırlara, ovalara atarak ferahlamak isteği duyar ve bu olanağı varsa, kullanıp, az da olsa rahatlar. Yeşil doğada bir canlanmanın başlangıcı olduğundan, tazeliği, gençliği simgeler. Canlılık, sevinç, yaşam anlamı taşır (36).

Yaşadığımız mekânlarda az da olsa doğaya rastlayabilmekteyiz. Diğer yandan insanın, fiziksel ve psikolojik şartlara göre çevresi ile bir uyum sağlayabilmesi yalnız kendi türü ile değil, yaşayan tüm canlılar ile uyum kurması ile gerçekleşebilir. Bu uyum hareketli ve sürekli değişken bir uyum olmalıdır. İşte bu bir ekolojik sistem gerektirir. İnsan ve doğa arasındaki dengeyi (yada dengesizliği) zamanla plânlı bir düzene getirebilmek için yine çok caba sarfedilmesi gerekmektedir. Tarihsel gelişme süreci içinde insan yaşam şansını arttırabilmek için dengeyi kendi yönünde değiştirmek yolunu seçmiştir. Doğanın çok değişken etkilerini insan, özgün karakterini kullanarak (beyin ve eli) düzenlemeye koyulmuştur. Bu düzenleme süreci içinde insan ekolojik sistemi etkisiz hale getirirken önlem olarak hep plân ve tasarım öne sürmüştür. Bu gelişme devresi içinde aranan cevap, hep insanın çok yönlü ancak basit gereksinimleri için kuracağı dengede kalmıştır. Bugün içinde yaşadığımız ortam endüstrileşme seviyesine ulaşırken insanın doğadan beklediği temel gereksinimlere de ek gelişmeler olmuştur. Diğer bir deyişle yeryüzünde büyük olanaklar hep insanlar için olmuştur.

Tasarımcılarca şekillenen çevrede, insanlar için olumlu olduğu kadar olumsuz bir takım gelişmeler de olmuştur. Özellikle çevresel değişimdeki bu hız, etkileyici bir düzen yaratırken doğanın kendi kendisini yenileyecek gelişmelerine engeller taşımıştır. Örneğin, petrolün bulunması ile otomobiller gelişirken, otomobillerden çıkan gazlar mevsimlik gelişen bitkileri öldürmektedirler. Endüstriyel gelişmeler doğayı zorlarken, doğa dengesinin bozulması insan ve doğa arasında yeni alışkanlıklar ve yeni ilişkiler doğurmaktadır. İnsan bu yeni ilişkide, bir yandan doğal gelişimi durdururken, diğer yandan yaşadığı çevrede, doğanın devamını sağlayacak çabalar sarfetmektedir. Örneğin, konut yada barınma gereksinimi sağlamak için kentlere beton bloklar yığarken, diğer yandan bu bloklar arasında çocuk bahçeleri ve yeşil alanlar planlamaktadır. Amaç, gelişen endüstri ve toplumsal düzen içersinde insan, doğa ve çevre arasında sorunlara en ideal çözümü bulma çabaları olmalıdır (37).

Çetiner'e (38) göre yerleşmeler geliştikçe, nüfus yoğunlukları arttıkça biyolojik düzen değişmekte fonksiyonel alanlar ile tabiat alanları arasındaki denge bozulmaktadır. Özellikle şehirleşmiş alanlarda yeşil, solunum organı görevi gördüğünden büyük önem kazanmaktadır. Yeşil, yerleşmelerin doğal özelliklerini daha çok ortaya çıkarır, organik gelişmesine, yapı kontrolüne dolayısıyla yapı yoğunluğuna yön verir.

Endüstrileşme ve buna paralel olarak gelişen şehirleşme hareketlerinin hızlı temposunun etkisi altında zaman faktörü açık mekânları yutmakta, tabiatı parçalamakta, şehirler tabiatın tamamen uzaklaşarak insan yaşayışı için sosyal, kültürel ve biyolojik anlamda yetersiz bir çevre haline gelmektedir. Oysa tabiatın ayrı bir insan yaşayışı düşünülemez (39). Kırsal kesimde tamamen doğa içinde yaşayan insan toplulukları kentsel bölgelere yaklaştıkça doğa ile ilişkilerinin azaldığını görmektedirler. Geçmişte kent ortamında bile bağımsız konutlar, bir bahçe içinde yer almakta, doğa ile iç içe bir yaşam sürdürebilmekteydi. Bu durum Türk konutunda doğayı Türk evinin içine dahil etmekle, adeta bir iç mekân oluşturmakla görülen olumlu bir düzeydeydi. Diğer toplum ve kültürlerde çeşitli oranlarda olmak üzere bahçe - doğa, konut-insan ilişkisi kurulabilmekte iken Türk konutunda, yoğun kent merkezlerinde bile bu ilişkiler sürdürülmekte ve önemini her zaman korumaktaydı. Son yıllarda, konutlarda yaygınlaşan çiçek vb. bitkiler yetiştirme alışkanlığı doğayı konutuna sokmaya çalışması, insanın kendini doğadan kopuk hissettiğinin ve doğaya, doğallığa verdiği önemin bir göstergesidir (8). Bunun en önemli nedeni ise, dış mekanlarda, hızlı kentleşme ile başlayan yeşil alanlar gereksinimini karşılayabilmektir.

Bahçe mekânı, konut için görsel yönden güzel bir yerleşme alanı ve konut içinden dışa dönük bir perspektifle beraber, iç mekân fonksiyonlarının çevreye yayılmasını da sağlar. Bu nedenle, konut planlaması iç ve dış mekânın her ikisini birden kapsamalıdır. Böyle bir plânlama, içinde yaşadığımız mekânın, gördüğümüz objelerin, mekânda yer alan elemanların kullanışı ve bakımı bütün halinde kontrol altına alır, aile yaşantısı, çalışma ve dinlenme ile rekreasyonel yönden en uygun bir çevre düzeni

yaratır, (40). Günümüz kent mekânlarında ise, artan yoğun yapılaşma ve apartmanlaşma olgusu ile bu çevreler daha çok merkezi mekânlarla oluşturulmaya çalışılmaktadır; parklar, çocuk bahçeleri gibi ... Demek ki bir bina, yeşil elemanlarla oluşturulan kontrastlar, mekânlar, biçim ve renk ritimleriyle estetik değer kazanır. Eğer bu kontrastlar, mekânlar bazı oranlar, boyut, yüzölçüm, hacim ve renk ilişkilerine göre yapılmışsa estetik sonuca maksimum derecede yaklaşırlar. Üstünlük kavrama ayrıca karakterine, insan ve çevre ölçeğine de bağlı olmalıdır. Bunun için kütlelerin, yüzeylerin, formların, renklerin dengeli kompozisyonunu; bitkiler arasında (yeşil birlik yaratırken) bitkilerle-mimari elemanlar arasında aramak gereklidir (1).Yeşille yapı ilişkilerine de bir karar getirmek zorunluluğu olmalıdır. Konut düzeniyle ilgili olarak kullanış seçimi, konutlarla birlikte mekân tayinine katılmada temelleri bilmek gerekir. Örneğin, az katlı ve yaşantısı doğaya açık yapılarda peyzajın yapının bir devamı gibi ele alınması beklenir (41). Yeni yapıyla birlikte çevre düzenlemesinin de yapılması, yapıyı daha da anlamlı kılmaktadır.

İnsanın çevresinde yaptığı değişiklikler ve şekil değiştirmeleri ancak peyzajın doğal düzenini zedelemeyen, onu kendi yaşayışına bir derece daha elverişli ortam haline getirmek amacını taşımalıdır. Gerçek olan birşey varsa, insan bütün yaratıklara üstün olan zekâsıyla doğal çevresinin bir dünya cenneti haline getirebilirdi. Halbuki, bunun aksine olarak, doğal peyzajı ilkel insandan günümüzün uygar insanına varıncaya kadar durmadan değişen sosyal kalıpların etkisi ile şekil değiştirerek toplumun çeşitli yaşama ihtiyaçlarının baskısı altında her geçen gün yaşanılmaz bir mekân haline dönüşmektedir (26). Değişen teknolojik, ekonomik, kültürel vb. kavramlar olumlu sonuçlar yerine, yaşanması zor mekânlar oluşturdukları için, olumsuz sonuçlar doğurmaktadır.

Eskiden Türk şehirlerinde, komşuluk ilişkileri ve yeşil içinde yaşama eğilimleri çözümü gerçek bir şiir niteliğine ulaşmıştır (41). Bugün şehirlerimiz, estetik kaygılar ve amaca uygunluktan dolayı insan yaşayışına uygun bir mekân olmaktan çok, malzeme yığınınını andırmaktadır. Bunlara aşağıdaki

Özellikler örnek olarak verilebilir. Şehirlerimizde başta iskan sahalarımız olmak üzere, kültür alanları, iş ve ticaret merkezleri, rekreasyon sahaları, endüstri bölgeleri gibi ana üniteleri, içiçe birbirleriyle karmaşık olarak gelişen bir yerleşme düzensizliği, bu yüzden temiz havayı, gün ışığını ve güzel manzaralara bakışı düşünmeden, dar sahalarda, içine sıkıştırmaya çalıştığımız konutlarımız, spor alanlarımız, okullarımız, hatta fabrikalarımızın bir arada yığılması gibi...

Ağaç yeşilliğinden yoksun kentlerimizde bugün belki de en çok eksikliğini duyduğumuz özellik göz doyurucu bir bitki örtüsüdür. İleri teknolojinin baskısı altında betondan ve yoğun yapı kitleleri ile asfalt meydanlardan oluşmuş çimento yığınlarını andıran modern şehirlerimizin içine itilen insan toplulukları, doğanın hasretini çekmektedirler. Bugünün bilinçli insanı, bütün bu başıboş ve sorumsuz davranışlarının sonunda kendi yarattığı çevrenin mekanik ve suni ortamı içinde hazırladığı tuzağa kendisini düşürmektedir. Bu nedenle doğa ile tümünden bağlantısı kesilen uygar insan, sağlığından yoksun ve hayat coşkuluğunu kaybeden bir toplum haline gelmiştir (26).

Yeşilin yaşantımızdaki yerinin iki ilişkisini belirtmek istersek, birisi sağlığımız yönünden biyolojik ilişkiyi diğeri ise mekânsal olaylar yönünden biçimsel ilişkiyi ifade etmektedir (41).

Kendi yaptıklarına güvenmeleri, insanlara değer kazandırmaktadır. Kişinin çevresi, düşünce ve emek yoluyla inşa edilmekte, biçimlenmektedir. Bu olay toplumun kültürü, tekniği, sosyo-politik bünyesiyle, düşünce ve eylem bütününe yansıtılmaktadır (41). Tabiat kişinin eylemleriyle anlam kazanmakta bu eylemlerle armoni kavramı doğmaktadır. Tabiatın kişiye ihtiyacı vardır. Çünkü tabiatı kullanan kişidir (18). Aynı zamanda kişinin de gerek biyolojik gerekse psikolojik yönden de tabiata ihtiyacı olduğu ortadadır.

Unutulmaması gereken nokta, kentlerin karakterini, kenti oluşturan mekânlar ve elemanlar belirler. Bunların da en önemlileri konutlarımız ve onların yakın çevreleridir (42).

Öztan'a göre, kentlerin kimliğinin oluşmasında önemli rol oynayan tarihi birikim ve tarihi çevrelerin algılanabilmesi, ortaya konabilmesi ve böylece süreklilik sağlanması için açık ve yeşil alanlara gereksinim vardır. Açık ve yeşil alanların kent içindeki önemi Öztan'a göre şöyle gruplanabilir :

1. Açık alanlar bir kentin fiziksel yönden dengesini sağlarlar,
2. Açık alanlar ışık, hava, gürültü ve yaya emniyeti için önemli roller üstlenirler,
3. Açık alanlar iklimi insan yaşantısı için olumlu yönde etkilerler,
4. Dinlenme-eğlence (rekreasyon) için organize edilmiş dış mekanlar temin ederler,
5. Açık alanlar kentin tüm işlev alanları arasında bağlantı kurar,
6. Açık alanlar kent içindeki insanla çevresi arasında ölçü yönünden denge kurar,
7. Açık alanlar kente estetik yönde etki eder. Buna ilaveten, açık alanlar bir kentin belirginleşmesinde diğer kent öğelerine arka plan oluştururlar (43).

Günümüz kentlerinde en önemli sorunlardan biri yukarıda belirtilen fonksiyonları barındıran açık alanların-yeşil alanların yoğunluğunun azalmasıdır. Bunun nedenleri ise şöyle sıralanabilir :

1. Kent nüfus yoğunluğunun ve dolayısıyla yapı yoğunluğunun artması,
2. İmar yönetmeliklerinde yeşil alanlar için gerekli önemin verilmemesi ve az tutulması,
3. Kent kullanıcılarının zamanla yeşil alanlara verdiği önemin azalması. Bunda en önemli faktör, kullanıcıların birbirleriyle olan komşuluk ilişkisinin azalması ve ortak değer-

değerlerin de buna paralel olarak aza inmesidir. Yaşadığı apartman tipi konut çevresinin yerine, kendi konutunda çiçek yetiştirilmesi ve yeşil gereksinimini karşılaması buna örnek olarak verilebilir. (44).

İlk çağlardan beri sürekli evrim içinde olan konut yapıları çeşitli toplumlarda, birbirinden farklı biçimde yorumlanmışlardır. Farklı kültüre, geleneğe, kısaca farklı yaşam biçimlerine sahip olan toplumların, yaşamlarını sürdürebilecekleri konutları biçimlendirmeleri de farklı olmuştur (45). Çünkü temel gereksinimleri tüm insanlar için değişmez kabul etsek dahi bu gereksinimleri gerektirdiği eylemler, eylemlerin kendi aralarındaki ve mekânlarla olan ilişkileri her toplumun yaşam biçimine göre değişmekte, bu değişimde yapısal çevre elemanlarının oluşumu etkilemektedir. Geleneksel Türk konutunda, konutun dışa kapalı olması, yani merkezi bir plân tipi ve konutu saran bahçe duvarları toplum yapısını ifade eden, aynı zamanda konutu biçimlendiren bir etkidir. Ancak ekonomik, teknolojik ve doğal etkenlerin konut biçimlenişindeki etkileri de ortada olan bir olgudur. Örneğin, geleneksel Türk konutlarında ahşap ve taş malzemenin kullanılması. Bunların yanında, Türk konutunun biçimlenmesine etki eden en önemli faktör, yukarıda da belirtildiği gibi sosyo-kültürel faktördür. Sosyo-kültürel etkenleri konut biçimlenmesinde ve yaşama biçiminde en önemli etken olarak tanımlayabiliriz (46), (47). Bu faktörleri kısaca din, aile, gelenekler, kişisel görüşler olarak ifade edebiliriz. Bunlardan din etkeni tüm toplumlarda aile ve gelenekleri de ayrıca etkilemektedir. Din, kültür ve gelenekler toplumlar arasında en farklı etkenler arasındadır. Örneğin, Türk konutunda kadının gizlilik zorunluluğu, konutların avlulu yapılmasına, yaşama katının üst kata alınmasına, görsel etki nedeniyle pencerelere kafesler yapımına etken olmuştur (8), (47).

Sosyo-kültürel faktörlerin etkisi ile de geleneksel Türk konutunda oluşan bahçe anlayışı konutun biçimlenmesine etki etmiştir. Zemin katlar genel olarak, sokağa kapalı ancak bahçeye açıktır. Mahremiyet kavramıyla birlikte gelen gizlilik olgusu, bu bahçenin dış ortama, yani sokağa kapalı olmasını gerektirir.

Bu da bahçeyi ve dolayısıyla da konutu çevreleyen bahçe duvarları ile sağlanır. Bir anlamda, bahçe plânlaması konutu, konut plânlaması da bahçelerin biçimlenmesine etki eder. Çünkü, genellikle mekânların yönelişleri bahçeye doğrudur. Sağır duvarlar ise bahçenin bulunmadığı yönlerde yer alır.

BÖLÜM 3

ARAŞTIRMANIN SUNULMASI

Araştırmanın amacı, "sağlıklı ve uyumlu bir yaşantı için konut-bahçe ilişkisi nasıl düzenlenmelidir? Ölçütler belirlenebilir mi?, kısacası "dış mekânlardan biri olan bahçe-kavramı bilinçli olarak nasıl oluşturulabilir?" sorunlarına bahçeler ölçeğinde yanıt aramak çözüm getirebilmektir.

Çalışma, bu amaç doğrultusunda yapılacak araştırmalara sağlıklı sentezlere gidilebilmesi için zemin oluşturacak, ilk ve en önemli aşama olan analizi kapsamakta, tipolojik bir yaklaşım önerilmektedir.

3.1. Araştırma Alanının Tanıtılması ve Araştırmanın Aşamaları

Çalışma, Trabzon kenti sit alanı kapsamındaki Ortahisar mahallesi ile Pazarkapı mahallesi tarihi yerleşimi içersinde olan geleneksel bahçeli konutlarla yapılmıştır.

İlk aşamada, Ortahisar mahallesi ve Pazarkapı mahallesindeki bütün konutlarda bir ön araştırma yapılmıştır. Bu ön araştırma sonucunda çalışma yapılacak olan bahçeli konutlar belirlenmiştir. Belirlenen konutlar gruplandırılmıştır.

İkinci aşamada, seçilen, gruplandırılan konutlar üzerinde belirleme çalışması yapılmıştır. Konutların röleveleri çıkarılmış ve fiziksel özellikleri analiz edilmiştir. Bunun için

hazırlanan plânlar, (zemin kat, giriş katı, bodrum kat planları) kesitler ve fiziksel özellikleri içeren belirleme formundan yararlanılmış, sokak-bahçe-konut ilişkisi saptanmıştır..

Çalışılan konutlar, doğal olarak bir değişim sürecinden geçmiş, sonuçta da fiziksel ve sosyal yönden değişikliğe uğramıştır. Yaşama biçiminin ve kullanıcıların değişmesi, beraberinde getirdiği düzeltmeler ve eklemeler bahçeye yansımış, bahçenin biçimi bozulmuştur. Örneğin, zamanla bahçe mevcut yapı elemanlarının bir kısmı yok olmuştur. Elde edilen örneklerden günümüze kadar gelip, halen bozulmamış bir şekilde kalanları azdır.

Çalışmada bütün bunlar dikkate alınarak, konut-bahçelerin eski hali kaynaklardan bulunduğu oranda (yaşlı konut sahiplerine sorularak ve literatür taraması yapılarak) belirlenmeye çalışılmış ve;

- . Konutun işlevleri ile bahçenin işlevleri,
- . Konutun biçimi ile bahçenin biçimi,
- . Konutun bahçe içindeki yeralış durumu,
- . Konutun yüksekliğine bağlı olarak bahçenin büyüklüğü,
- . Konut ve açık alan ilişkisi,
- . Konut bahçelerinde yer alan çeşitli öğeler belirlenerek birbirleriyle ve konut-bahçe ilişkileri açısından ele alınmışlardır. Ayrıca,
- . Bitkiler türlerine göre tesbit edilerek değerlendirilmiştir. (Yarar sağlama, estetik,vb.)

Çalışma alanında yapılan araştırma ile konutun arazideki yerleştirilmesine göre çeşitli bahçe tipleri saptanmıştır. Araştırmada konut bahçelerinin fiziksel özellikleri üzerinde durulmuş ve belirleme formundaki ölçütler ona göre oluşturulmuştur.

3.2. Bahçeli Konutların Belirlenmesi ve Çözümlemesi

Bahçeli konutlar üzerinde yapılan çalışmalar gruplara göre numaralandırılıp sıralanmıştır. Her konuta ait en az :

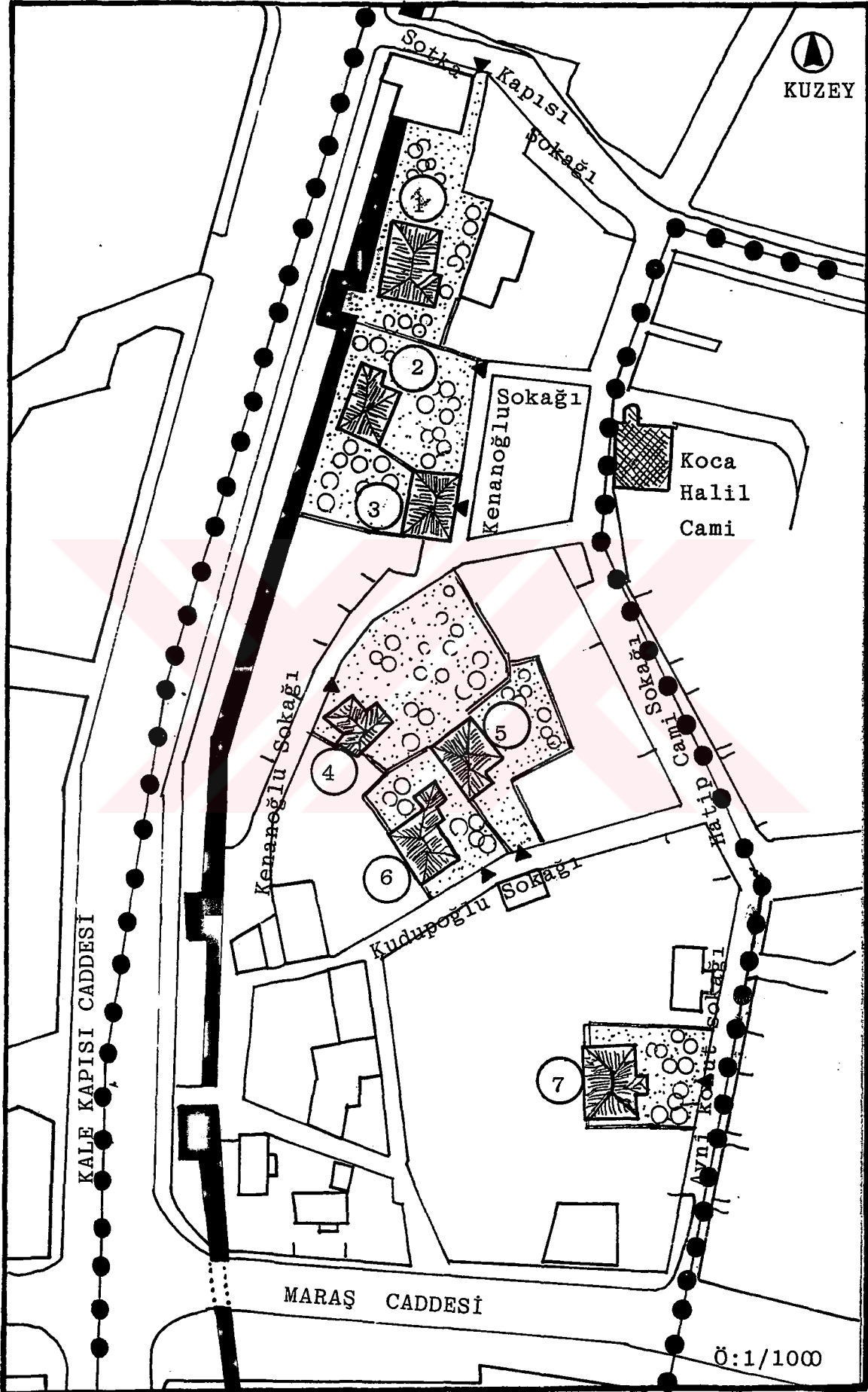
- . Vaziyet plânı (Şekil 3.1-3.2-3.3-3.4).
- . Konut-bahçe ilişkisini gösterir,
  - . Zemin kat plânı,
  - . Giriş katı plânı, bodrum kat plânı, (Şekil 3.5-3.48)
- . Kesitler,
- . Görünüşler, _____
- . Tablolar (Tablo 3.1-3.20),(Tablo 3.21-3.40).

olmak üzere farklı paftalar oluşturulmuştur.

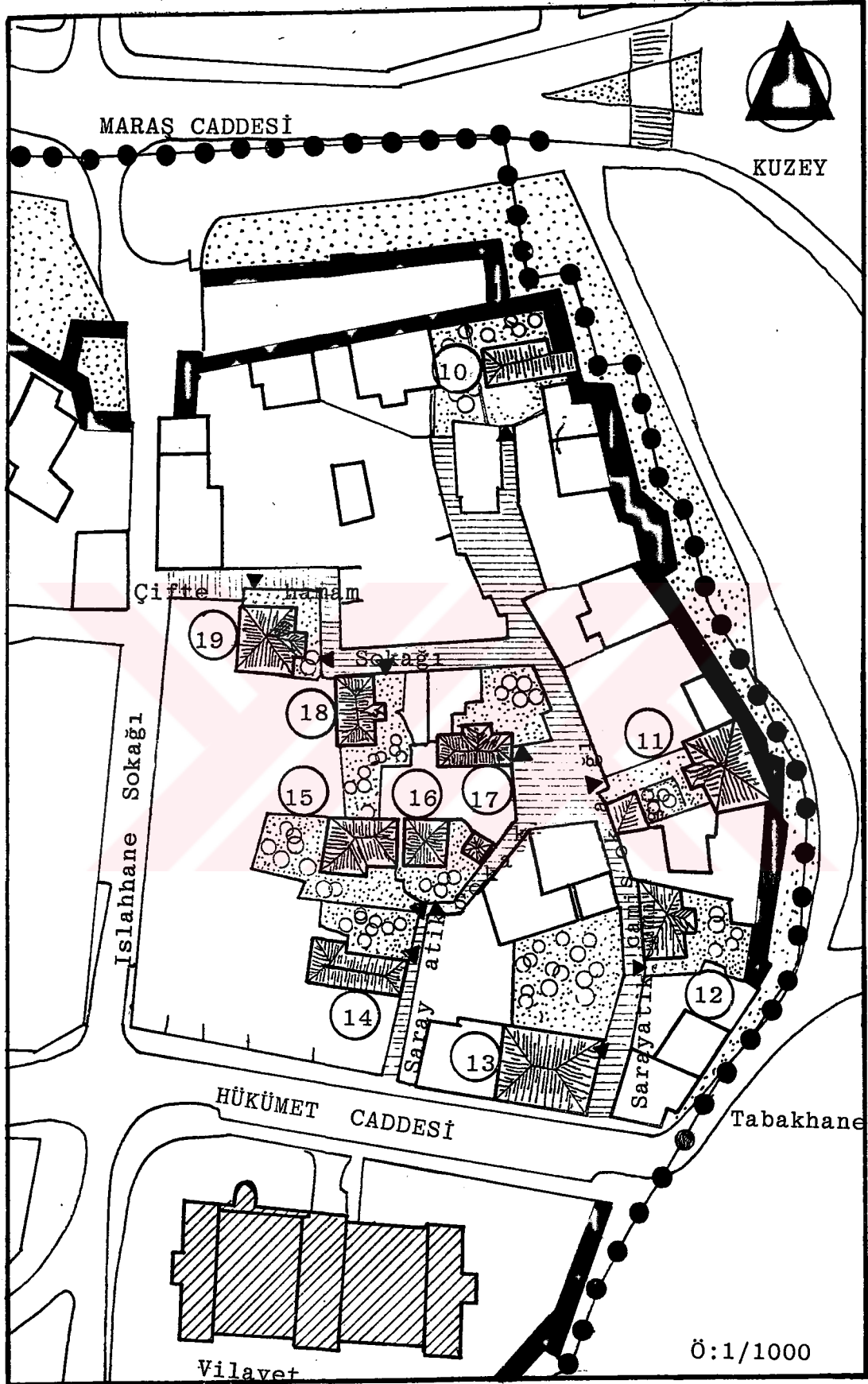
Tablolardaki bitkilerin kullanım amacı sütunundaki kotlar araştırma alanındaki mevcut fonksiyonel, yararsal ve estetik kullanımları içermektedir.

Bitkilerin genel özelliklerini belirten tabloların lejand kısmında yer alan bitkilendirme tasarımının ana ilkeleri Gülez'e göre şöyle gruplanabilir :

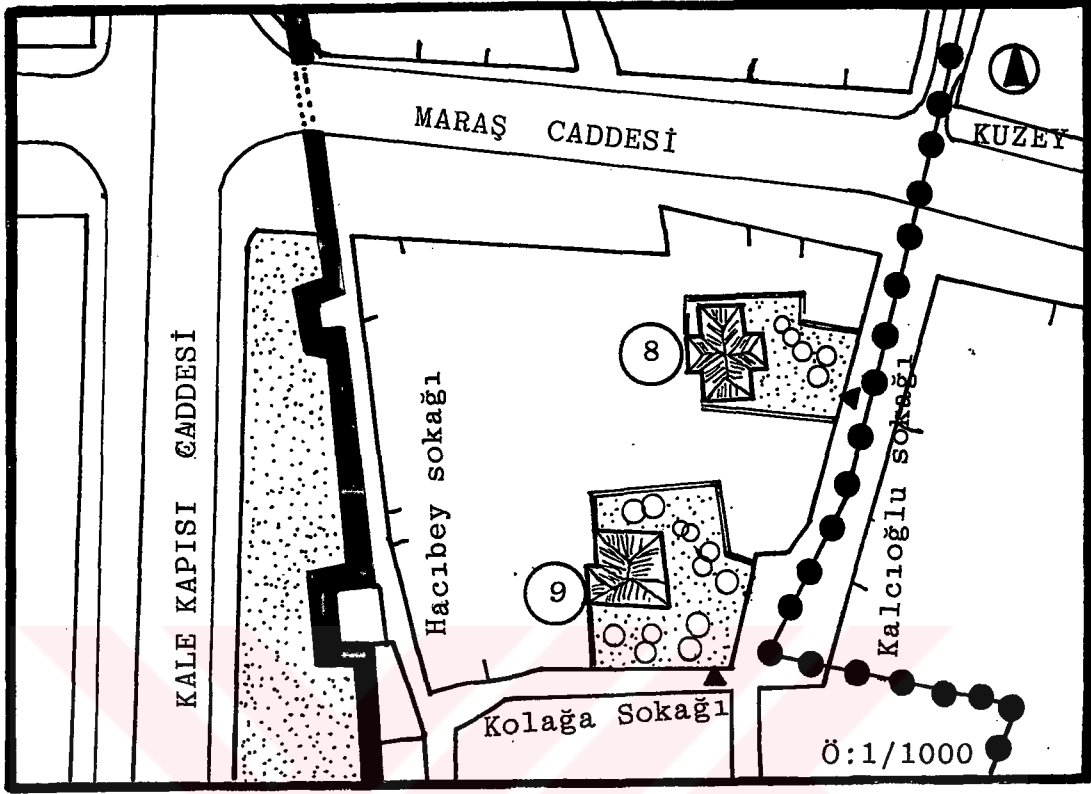
- . Fonksiyonel ilkeler; görüntüyü perdeleme, gölge elemanı, gürültü kontrolü, iklim kontrolü, toprak kontrolü,
- . Yarar sağlama ilkeleri; meyve, yaprak, çiçek;
- . Estetik ilkeler; çizgi, doku, renk, form, çiçek güzelliği, yaprak güzelliği, meyve güzelliği, v.b. (25).

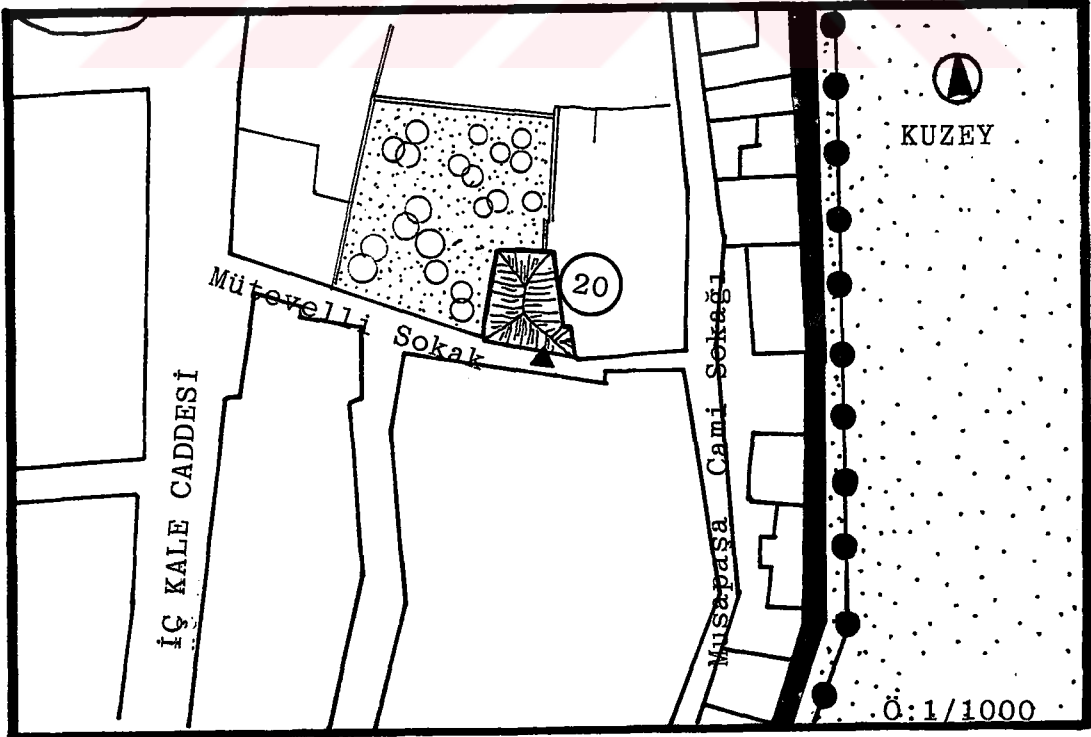
Şekil 3.1 1-2-3-4-5-6-7 Nolu Konutların Konum Plânları

Şekil 3.2. 10-11-12-13-14-15-16-17-18-19 Nolu Konutların Konum Plânları

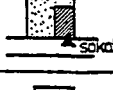

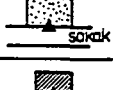

Şekil 3.3 8-9 Nolu Konutların Konum Plânları

Şekil 3.4 20 Nolu Konutun Konum Plânı

Tablo 3.1 Belirleme Formu

ADRES		Pazarkapı Mahallesi Sotka Kapısı Sokakı		ÖRNEK NO: 1							
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER							
GENEL ÖZELLİKLER				AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER			
Mimari				Yer döşeme malzemesi		Yer döşeme malzemesi		Çam			
☐ Geleneksel Türkevi				☐ Düzgünyonu taş		☐ Aşhane		☐ Limon çiçeği			
☐ Geleneksel Rumeli				☐ Beton		☐ WC		☐ Ortanca			
☐ Geleneksel Melezev				☐ Seramik		☐ Çamaş		☐ Gül			
Dağılım				☐ Ahşap		☐ Kuyu		☐ Sarmaşık			
☐ Odaksal dağılım (orta sofa)				☐ Sıkıştırılmış T.		☐ Sarnıç		☐ Kelebek çalısı			
☐ Yandan dağılım (yan sofa)						☐ Ocak		☐ Mor salıkm			
☐ Çekirdek dağılım						☐ Yerocağı		☐ Sardunya			
Kat sayısı						☐ Fırın		☐ Hanımeli			
2						☐ Camastırhane		☐ Kasımpatı			
						☐ Takne		☐ Sultan küpesi			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ				SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		☐ Hamam		☐ Acelya			
MEKANLAR				☐ Duvarlar		☐ Nis		☐ Acem borusu			
Diğerüny. taş				☐ Bitkiler		☐ Depo		☐ Zambak			
☐ Diğ. taş						☐ Yalak		☐ Ates dikeni			
☐ Beton				BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ				☐ İspirye			
☐ Sürme taş				320-420				☐ Birgün çiçeği			
☐ Ahşap				BAHÇE KAPISI				☐ Zakkum			
☐ Sıkıştırılmış				☐ Çift kanatlı				☐ Karayemis			
☐ Toprak				☐ Tek kanatlı				☐ Mandalina			
								☐ Portakal			
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)				☐ Ahsao				☐ Limon			
☐ Mutfağ				☐ Demir				☐ Turunc			
☐ Oda1								☐ Seftali			
☐ Oda2								☐ Elma			
☐ Oda3								☐ Trabzon hurması			
☐ İç sofa								☐ Ağac hatmi			
☐ Yan sofa								☐ Ayva			
☐ Tuvalet											
☐ Depo											
☐ Evi altı taşı											
☐ Balkon											
Oda 1 Ocaklı oda											
Oda 2 Günühaneli oda											
Oda 3 Oda											
KONUT - BAHÇE İLİSKİSİNDEKİ VERİLER											
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ											
Tip No:		1						Her tarafı bahçeli konutlar			
		sokak									
2		ön ve arka bahçeli konutlar									
		sokak									
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar									
		sokak									
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar									
		sokak									
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar									
		sokak									
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar									
		sokak									
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar									
		sokak									
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar									
		sokak									

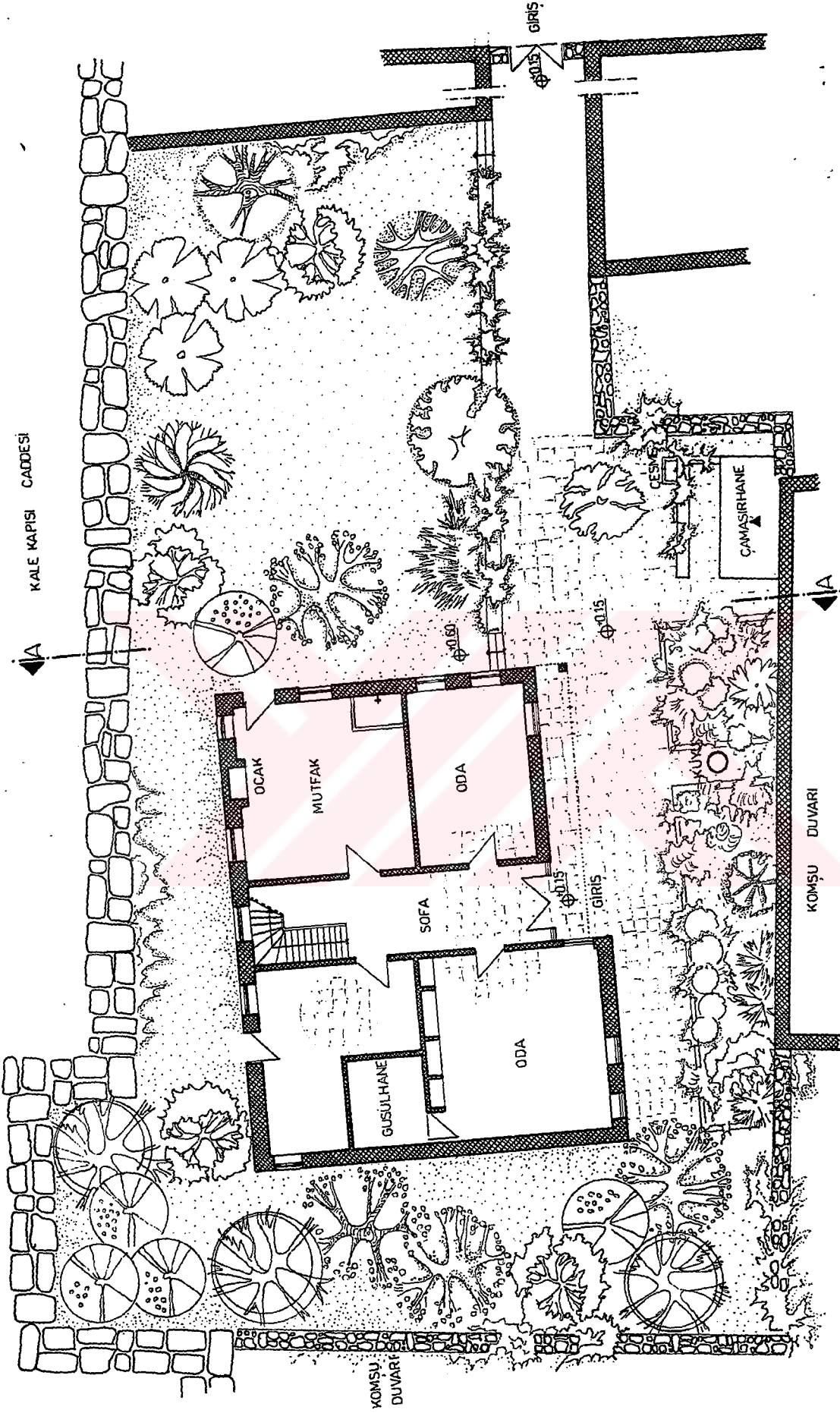

Tablo 3. 1

RİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 1

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	● Phc	Limon çiçeği E1, E3		
		Pio	Doğu İadını	F2, E2		● Hym	Ortanca E1, E3		
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		● Ro	Gül E3, E1		
		Chh	Palmiye	E2		● Heh	Sarmaşık F2, F1		
		Cus	Servi	F1, E2		● Bua	Kelebek çalısı E3		
	●	Fro	Dişbudak	F2		● Wic	Mor salkım E3, F1		
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya E3, E1		
	●	Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımeli E3, F1		
	●	Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı E3		
	●	Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi E3		
	●	Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya E3		
	●	Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu E3, F1		
	●	Moa	Akdut	Y1		● Irg	Zambak E3		
	●	Fic	İncir	Y1, E5		● Pyc	Ateş dikenini E3, E4		
	●	Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		● Sp	İspirye E3		
	●	Ole	Zeytin	Y1, E1		● He	Birgün çiçeği E3		
	●	Pyc	Armut	E3, E4, Y1		● Nec	Zakkum E1, E3		
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
		Cil	Limon	E4, Y1					Yaprak (Y2)
		Ci	Turunc	E4, Y1					Çiçek (Y3)
		Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
		Mab	Elma	E3, E4, Y1					Form (E2)
		Dil	Trabzon hurması	Y1					Çiçek güzelliği (E3)
	●	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3					Meyve güzelliği (E4)
		Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2					Doku (E5)

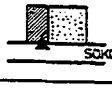

0 1 2 3 4 5
m

Şekil 3.5 1 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

Şekil 3.6 1 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tablo 3.2 Belirleme Formu

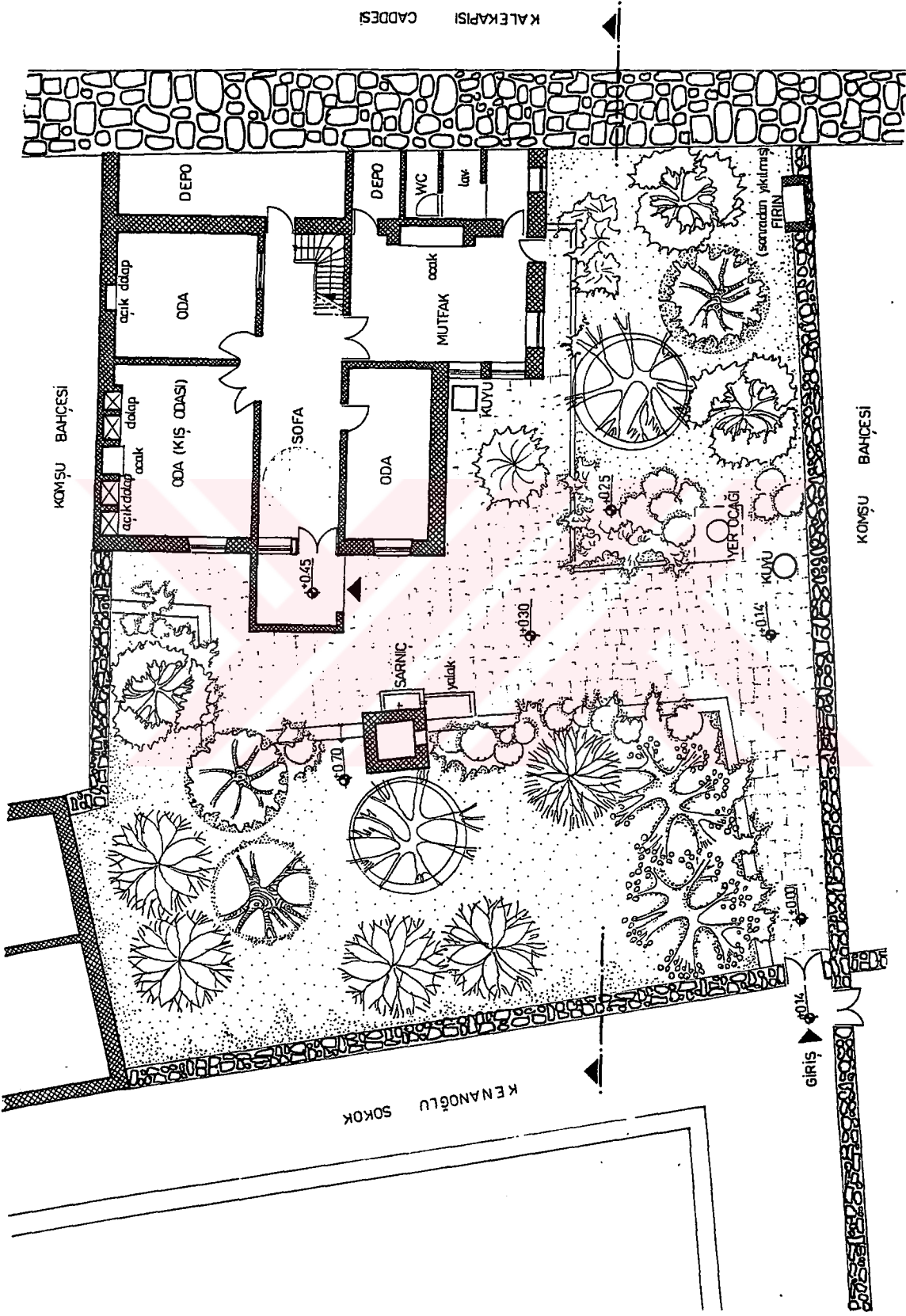
ADRES		Pazarkapı Mahallesi Kenanoğlu Sokağı		ÖRNEK NO: 2											
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER											
GENEL ÖZELLİKLER				AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER							
Mimarî ☒ Geleneksel Türkevi ☐ Geleneksel Rumevi ☐ Geleneksel Melezev				Yer döşeme malzemesi ☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıktırtılmış t.		Ashane WC ☒ Çesme ☒ Kuyu ☒ Sarnıç Ocak ☒ Yerocağı ☒ Fırın Camasırhane Tekne Hamam Nis Depo Yalak		Cam Doğu tadini Lübnan sediri Palmiye Sarvi Ötsbudak Manolya Fındık Yeni dünya Üzüm Nar Erik Akdut İncir Kiraz Zeytin Armut Karayemiş Mandalina Portakal Limon Turunc Seftali Elma Traazon hurması Ayva				☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmasık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkıtm ☒ Sardunya ☒ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☐ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates diken ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum			
Dağılım ☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☐ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çakırçek dağılım				SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI ☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ 250-600		ACACIKLAR VE ACACIKLAR BAHÇE VE ÇOK YILLIK BİTKİLER							
Kat sayısı 3				BAHÇE KAPISI ☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		Malzeme ☒ Ahsap ☐ Demir									
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ				MEKANLAR											
				Düzgüny. taş Beton Seramik Ahsap Sıktırtılmış t.											
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)				Mutfak Oda1 Oda2 Oda3 İc sofalı Yan sofalı Tuvalet Depo Eyalet taşılığı Balcon											
Oda 1 Oda 2 Oda 3				Ocaklı oda Gusülhaneli oda Oda											
KONUT - BAHÇE İLİŞKİNDEKİ VERİLER								KONUT - BAHÇE BİÇİMLENİŞİ							
Tip No:		1								Her tarafı bahçeli konutlar					
2		2								Ön ve arka bahçeli konutlar					
3A		3A								Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar					
3B		3B								Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar					
3C		3C								Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar					
3D		3D								Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar					
4		4								Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar					
5		5								Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar					

Tablo 3.22.

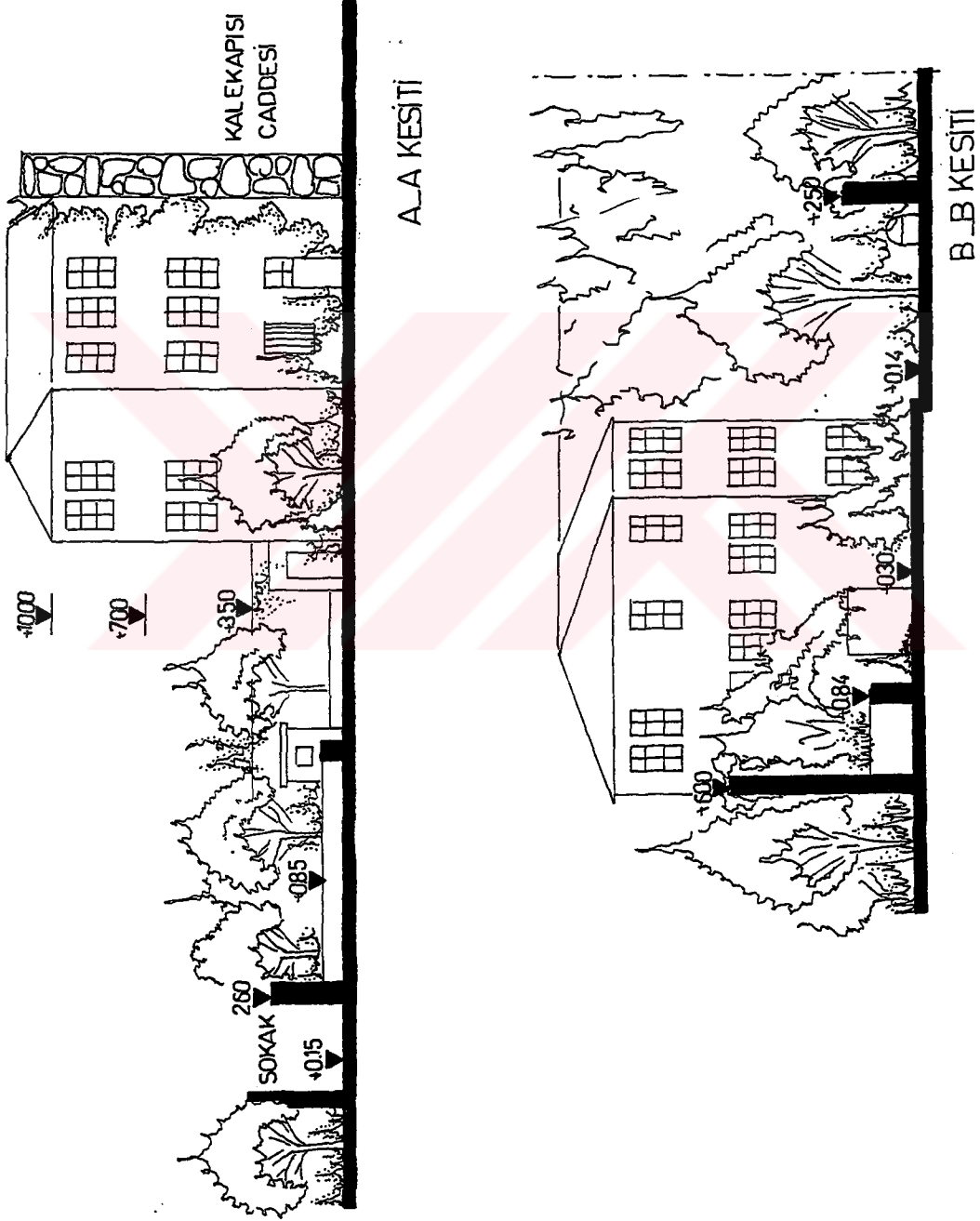
RİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 2

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	●	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			●	Ro	Gül	E3, E1
		Chh	Palmiye	E2			●	Heh	Sarmaşık	F2, F1
		Cus	Servi	F1, E2				Bua	Kelebek çalısı	E3
		Fro	Dişbudak	F2				Wic	Mor salkım	E3, F1
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			●	Pep	Sardunya	E3, E1
		Coa	Fındık	Y1			●	Lo	Hanımeli	E3, F1
		Erj	Yeni dünya	Y1, E5, E4				Chi	Kasımpatı	E3
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2				Fuh	Sultan küpesi	E3
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4				Azi	Açelya	E3
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4				Car	Acem borusu	E3, F1
		Moa	Akdut	Y1				İrg	Zambak	E3
		Fic	İncir	Y1, E5				Pyc	Ateş dikenli	E3, E4
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1				Sp	İspirye	E3
		Ole	Zeytin	Y1, E1				He	Birgün çiçeği	E3
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1				Nec	Zakkum	E1, E3
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1				FONKSİYONEL	Görüntüyü perdeleme (F1)	
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı (F2)	
		Cıs	Portakal	E4, Y1					YARAR SAĞLAMA	Meyve
	Cil	Limon	E4, Y1		Yaprak	(Y2)				
	Ci	Turunc	E4, Y1		Çiçek	(Y3)				
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1		LEJAND	Renk	(E1)			
	Mab	Elma	E3, E4, Y1			Form	(E2)			
	Dil	Trabzon hurması	Y1			Çiçek güzelliği	(E3)			
	Hıs	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3			Meyve güzelliği	(E4)			
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2			Doku	(E5)			

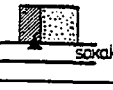

Şekil 3.7 2 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.8. 2 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.3 Belirleme Formu

ADRES		Pazarkapı Mahallesi Kenanoğlu Sokağı		ÖRNEK NO: 3		
KONUTLA İLGİLİ VERİLER						
GENEL ÖZELLİKLER						
Mimar	☒ Geleneksel Türkevî					
	☐ Geleneksel Rumevî					
	☐ Geleneksel Malazav					
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı)					
	☐ Yandan dağılım (yan sofalı)					
	☐ Çekirdek dağılım					
2 Kat sayısı						
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	İllegitim taş	Beton	Seramik	Ahsap	Sıkıştırılmış T.
		Mutfak	☒			
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	Oda1	☐				
	Oda2	☒				
	Oda3	☒				
	İc sofalı	☒				
	Yan sofalı	☐				
	Tuvalet	☒				
	Depo	☐				
Evalüatörlü	☐					
Balkon	☐					
Oda 1	Ocaklı oda					
Oda 2	Gusülhaneli oda					
Oda 3	Oda					
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER						
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER		
Yer düzene malzemesi	☐ Düzgünyonu taş	Ashane	Cam	Limon çiçeği		
	☒ Beton	WC	Doğu tadini	Ortanca		
	Seramik	Çesme	Lübnan sediri	☒ Gül		
	Ahsap	Kuyu	Palmye	Sarmaşık		
	Sıkıştırılmış T.	Sarnıç	Servi	Kalebek çalısı		
	Ocak	Sarnıç	Dışbudak	Mor salıkım		
	Yerocağı	Fırın	Manolya	Sardunya		
	Fırın	Camarıhane	Fındık	☒ Hanımeli		
	Tekne	Tekne	Yeniönya	Kasımpatı		
	Hamam	Hamam	Nar	☒ Sultan köpesi		
	Niş	Niş	☒ Erik	Acelya		
	Depo	Depo	☒ Akdut	Acem borusu		
	Yalak	Yalak	☒ İncir	Zambak		
			Kiraz	Atas diken		
			Zeytin	İspirye		
			Armut	Birgün çiçeği		
			☒ Karayemis	Zakkum		
			Mandalina			
			Portakal			
			Limon			
			Turunc			
			Şeftali			
			Elma			
			Traozon hurması			
			Agac hatmi			
			☒ Ayva			
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI						
☒ Duvarlar						
☐ Bitkiler						
BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ						
240-380						
BAHÇE KAPISI						
☒ Çift kanatlı						
☐ Tek kanatlı						
Malzeme	☒ Ahsap					
	☐ Demir					
KONUT - BAHÇE İLİŞKİNDEKİ VERİLER						
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ					
1		Her tarafı bahçeli konutlar				
2		Ön ve arka bahçeli konutlar				
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar				
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar				
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar				
☒ 3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar				
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar				
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar				

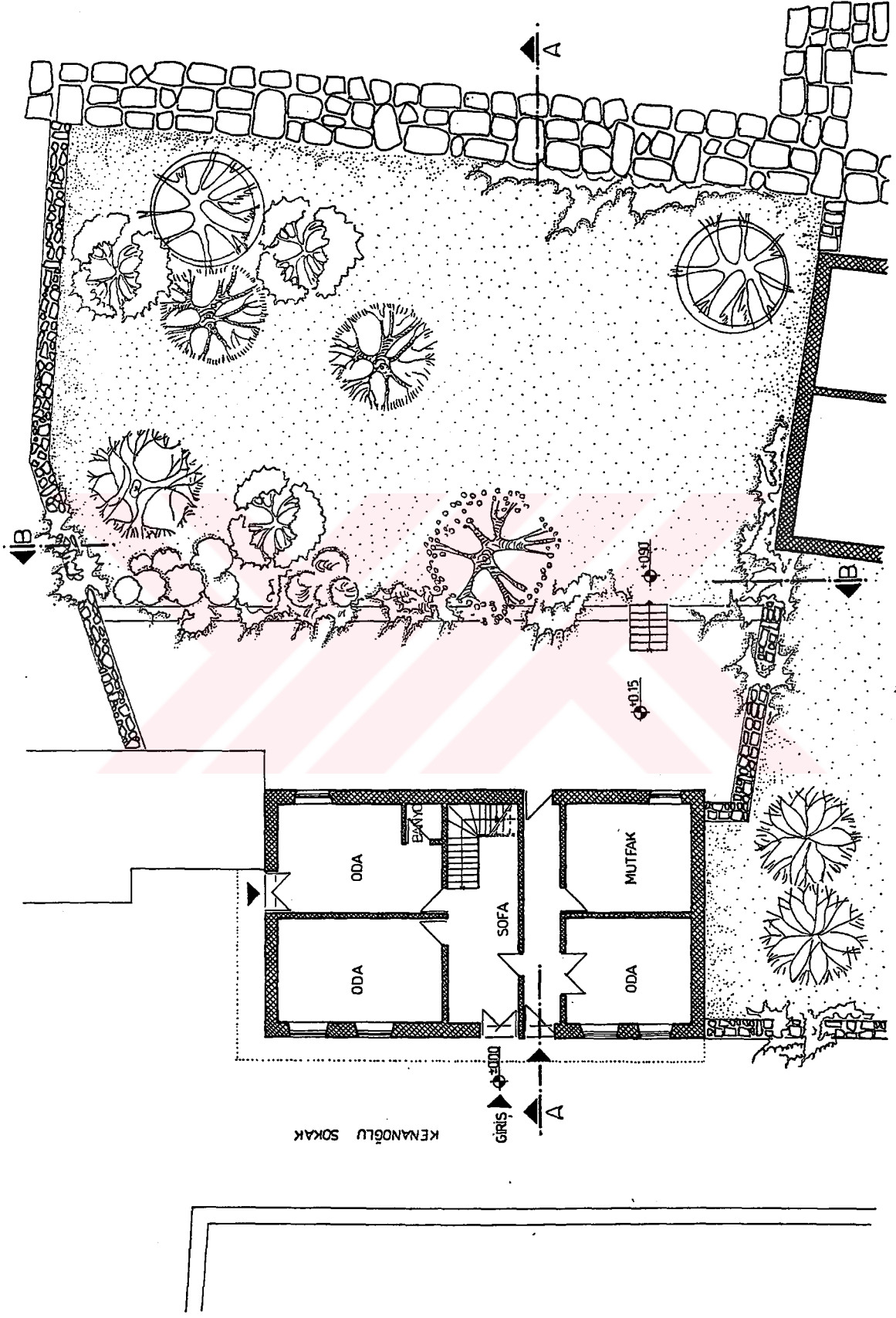

Tablo 3.23.

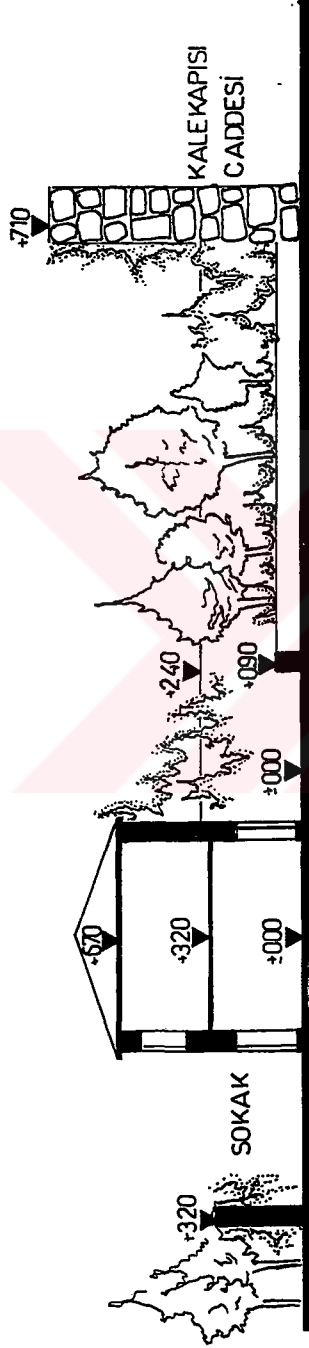
RİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 3

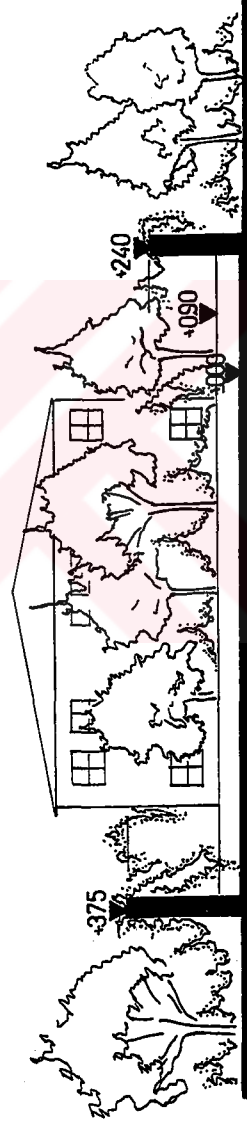
	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1 ,E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		● Ro	GÜ1	E3 ,E1	
		Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2 ,F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor saalkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3 ,E1	
		Coa	Fındık	Y1		● Lo	Hanımeli	E3 ,F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5 ,E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2 ,Y2		● Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1 ,E5		Pyc	Ateş dikenini	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1 ,E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL	Görüntüyü perdeleme	(F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1				Gölge elemanı	(F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA	Meyve	(Y1)
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak	(Y2)				
	Ci	Turunc	E4, Y1	Çiçek	(Y3)				
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1	ESTETİK	Renk		(E1)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1		Form		(E2)		
	Dil	Trabzon hurması	Y1		Çiçek güzelliği		(E3)		
	His	Ağaç hatmi	E1, E3 ,Y3		Meyve güzelliği		(E4)		
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2		Doku		(E5)		

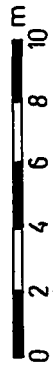
Şekil 3.9 3 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

A_A KESİTİ

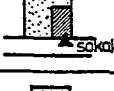

B_B KESİTİ

Şekil 3.10. 3 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.4 Belirleme Formu

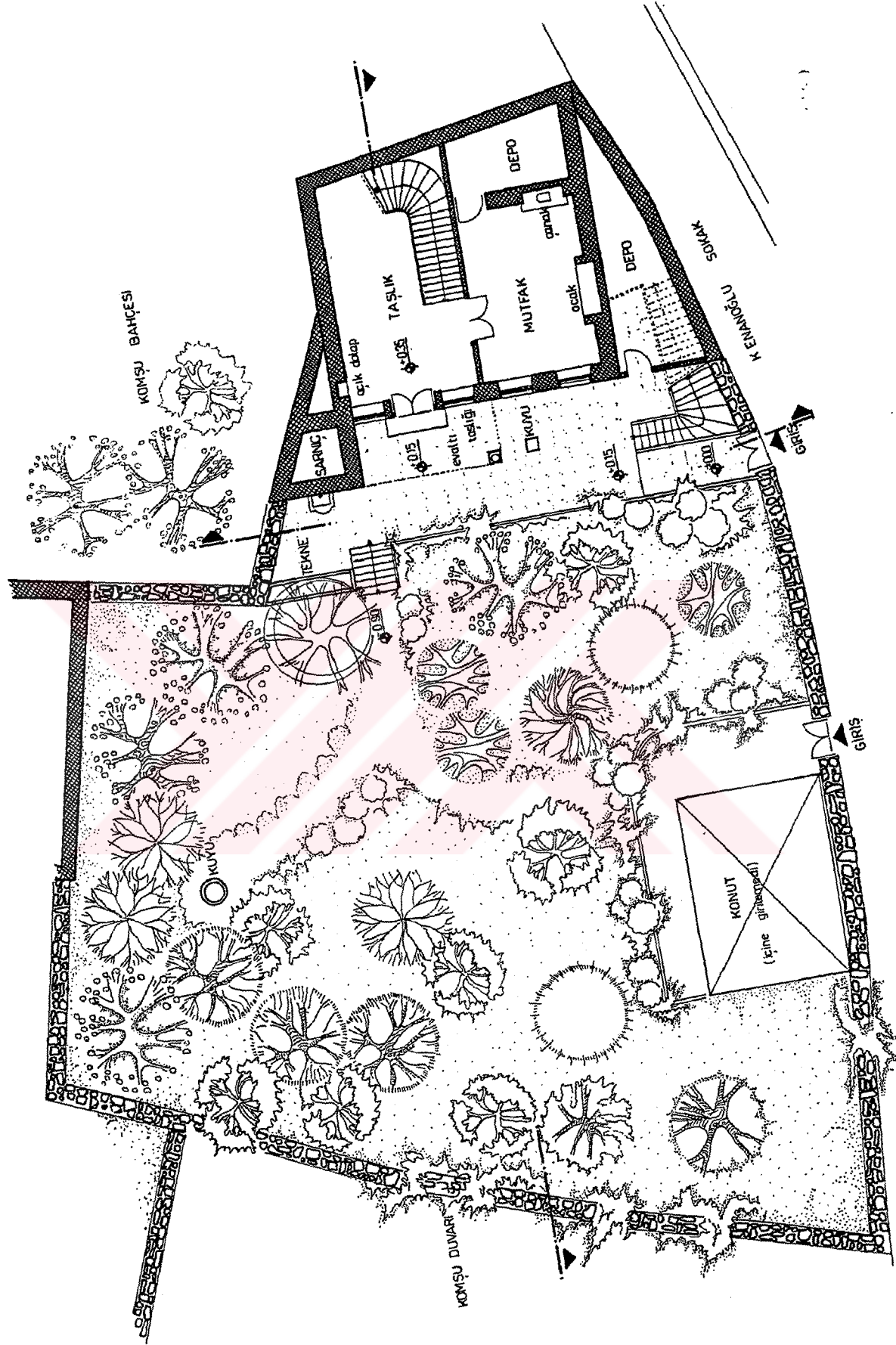
ADRES		Pazarkapı Mahallesi Kenanoğlu Sokakı		ÖRNEK NO: 4
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				
GENEL ÖZELLİKLER				
Mimarlık	☐ Geleneksel Türkevî ☒ Geleneksel Rumevî ☐ Geleneksel Melazev			
Dağılım	☐ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım			
	3 Kat sayısı			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny. taş	Beton	Seramik
	Mutfak		☒	
	Oda1			
	Oda2			
	Oda3			
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	İç sofalı			
	Yan sofalı			
	Tuvalet			
	Depo			
	Evaltıtaşlığı	☒		
	Balkon			
	Oda 1	Ocaklı oda		
	Oda 2	Gusülhaneli oda		
	Oda 3	Oda		
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER				
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER
Yer düğeme malzemesi	☒ Düğünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış T.	☐ Aşhane ☒ WC ☒ Çesme ☒ Kuyu ☒ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yerocağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☒ Tekne ☐ Hamam ☐ Niş ☐ Depo ☐ Yalak	☒ Çam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Disbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☒ Yenedünya ☒ Ozüm ☒ Nar ☒ Erik ☒ Akdut ☒ İncir ☒ Kiraz ☒ Zeytin ☒ Armut ☐ Karayemiş ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmi ☐ Ayva	☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmastık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkı ☒ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☐ Açelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates diken ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI				
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler				
BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ				
270-450				
BAHÇE KAPISI				
☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı				
Malzeme	☒ Ahsap ☐ Demir			
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER				
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİÇİMLENİŞİ			
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

Tablo 3.24.

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 4

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi					Kodu
AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER		Phc Limon çiçeği E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym Ortanca E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			Ro Gül E3, E1	
		Chh	Palmye	E2			Heh Sarmaşık F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua Kelebek çalısı E3	
		Fro	Dışbudak	F2			Wic Mor salkım E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep Sardunya E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1			Lo Hanımeli E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4			Chi Kasımpatı E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh Sultan küpesi E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi Açelya E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car Acem borusu E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1			İrg Zambak E3	
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc Ateş dikenini E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp İspirye E3	
		Öle	Zeytin	Y1, E1			He Birgün çiçeği E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec Zakkum E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL	Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1				Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA	Meyve (Y1)
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak (Y2)				
	Ci	Turunc	E4, Y1	Çiçek (Y3)				
	Prp	Seftali	E1, E3, E4, Y1	ESTETİK	Renk (E1)			
	Mab	Elma	E3, E4, Y1		Form (E2)			
	Dil	Trabzon hurması	Y1		Çiçek güzelliği (E3)			
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3		Meyve güzelliği (E4)			
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2		Doku (E5)			

Şekil 3.11 4 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.12 4 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.5 Belirleme Formu

ADRES		Pazarkapı Mahallesi Kudupoglu Sokakı		ÖRNEK NO: 5		
KONUTLA İLGİLİ VERİLER			KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER			
GENEL ÖZELLİKLER			AVLU			
Mimar	☒ Geleneksel Türkevi		☒ Düzgünyonu taş			
	☐ Geleneksel Rumevi		☐ Beton			
	☐ Geleneksel Malazev		☐ Seramik			
Dağılım	☐ Odaksal dağılım (orta sofalı)		☐ Ahşap			
	☒ Yandan dağılım (yan sofalı)		☐ Sıkıştırılmış T.			
	☐ Çekirdek dağılım					
2 Kat sayısı			SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny taş	Beton	Seramik	Ahşap	Sıkıştırılmış Taş
	Oda1	☒				
	Oda2					
	Oda3					
	İc sofalı					
	Yan sofalı	☒				
	Tuvalet					
	Depo					
	Evaitıcasılığı					
	Balkon					
	Oda 1	Ocaklı oda				
	Oda 2	Gusülhaneli oda				
	Oda 3	Oda				
BAHÇEDEKİ ÖGELER			BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ			
☐ Aşhane			370-500			
☒ WC			BAHÇE KAPISI			
☒ Çesme			☒ Çift kanatlı			
☒ Kuyu			☐ Tek kanatlı			
☐ Sarnic			☐ Ahşap			
☐ Ocak			☐ Demir			
☐ Yerocağı						
☐ Fırın						
☐ Camasırhane						
☐ Tekne						
☐ Hamam						
☐ Nis						
☒ Depo						
☐ Yalak						
BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER			BAHÇE BİÇİMLENİŞİ			
Cam			Tip No:			
Doğu İadını			1			
Lübnan sediri						
Palmiye			Her tarafı bahçeli konutlar			
Servit			2			
Disbudak						
Manolya			Ön ve arka bahçeli konutlar			
Fındık			3A			
☒ Yenidünya						
☐ Ozüm			Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar			
☒ Nar			3B			
☒ Erik						
☐ Akdut			Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
☐ İncir			3C			
☐ Kiraz						
☐ Zeytin			Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar			
☒ Armut			3D			
☐ Karayemis						
☐ Mandalina			Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar			
☒ Portakal			4			
☐ Limon						
☒ Turunc			Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
☒ Seftali			5			
☒ Elma						
☐ Trazon hurması			Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar			
☐ Ağac nazmi						
☒ Ayva						

Tablo 3.25.

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

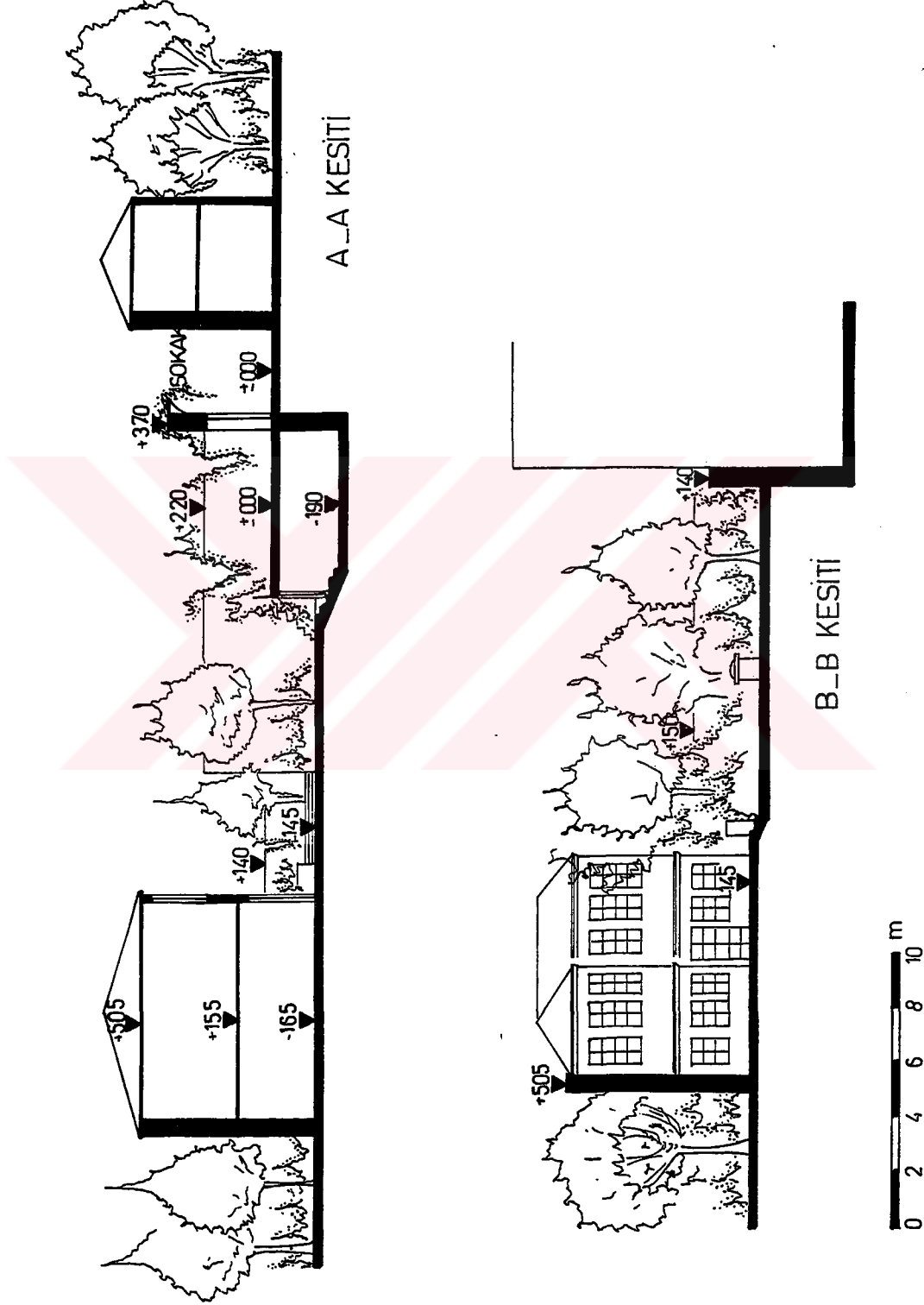
ÖRNEK NO: 5

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER		Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		●	Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		●	Ro	GÜ1	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		●	Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		●	Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		●	Lo	Hanımeli	E3, F1	
	●	Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		●	Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3	
	●	Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3	
	●	Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1			İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikeni	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3	
	●	Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL	Görüntüyü perdeleme (F1)		
	●	Cin	Mandalina	E4, Y1				Gölge elemanı (F2)		
	●	Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA	Meyve (Y1)		
		Cil	Limon	E4, Y1				Yaprak (Y2)		
	●	Ci	Turunc	E4, Y1				Çiçek (Y3)		
	●	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1			ESTETİK	Renk (E1)		
	●	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Form (E2)		
		Dil	Trabzon hurması	Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
		His	Ağac hatmi	E1, E3, Y3				Meyve güzelliği (E4)		
	●	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2				Doku (E5)		

0 1 2 3 4 5 m

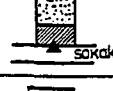

Şekil 3.13 5 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.14 5 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.6 Belirleme Formu

-54-

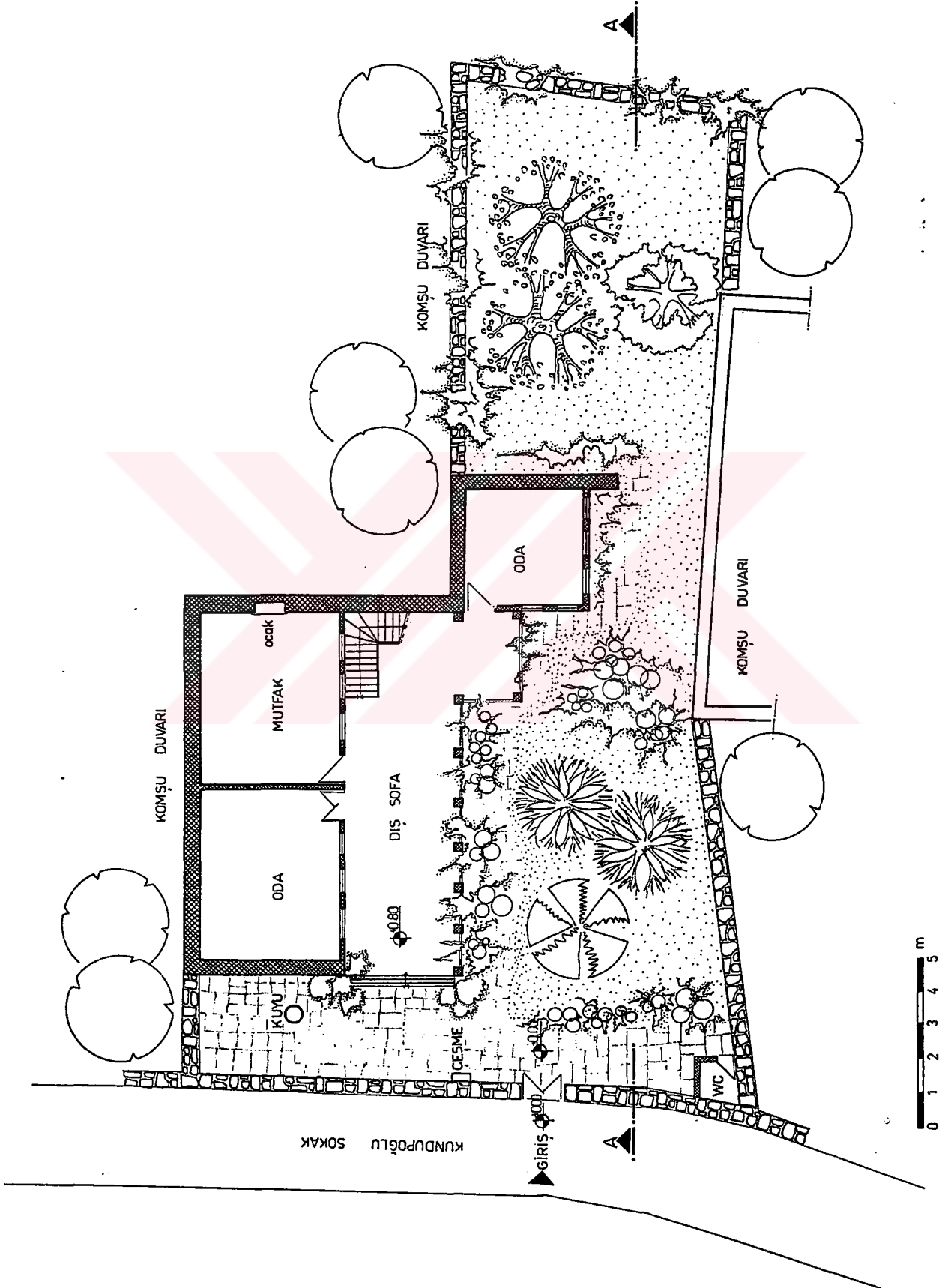
ADRES		Pazarcapı Mahallesi Kudupoglu Sokağı		ÖRNEK NO: 6	
KONUTLA İLGİLİ VERİLER			KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER		
GENEL ÖZELLİKLER			AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER
Mimarî	☒ Geleneksel Türkevi ☐ Geleneksel Rumevi ☐ Geleneksel Melezev		☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahşap ☐ Sıkıştırılmış T.		☐ Ashane ☒ WC ☐ Çeşme ☒ Kuyu ☐ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yarocağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☐ Nis ☒ Depo ☐ Yalak
Dağılım			SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER
☐ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım			☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		☐ Cam ☐ Doğu Ladini ☐ Lübnan sedri ☒ Palmiye ☐ Servi ☐ Dişbudak ☐ Namolya ☐ Fındık ☐ Yenidünya ☐ Özüm ☐ Nar ☒ Erik ☒ Akdut ☐ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemiş ☐ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☒ Turunc ☐ Sertali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmi ☐ Ayva
3 Kat sayısı			BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR
3			400		YILLIK BİTKİLER
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ			BAHÇE KAPISI		ÇALI VE ÇOK YILLIK BİTKİLER
MEKANLAR			☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		☒ Limon çiçeği ☒ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmasık ☒ Kelebek çalısı ☒ Mor saikım ☒ Sardunya ☒ Hanımeli ☒ Kasımpatı ☒ Sultan küpesi ☒ Acalya ☒ Acem borusu ☒ Zambak ☒ Ates diken ☒ İspirye ☒ Birgün çiçeği ☒ Zakkum
Mutfak			☒ Ahşap ☐ Demir		
Oda1					
Oda2					
Oda3					
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)					
İc sofalı					
Yan sofalı					
Tuvalet					
Depo					
Evalütasılığı					
Balkon					
Oda 1 Ocaklı oda					
Oda 2 Gusülhaneli oda					
Oda 3 Oda					
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER					
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ					
Tip No:					
1		Her tarafı bahçeli konutlar			
2		Ön ve arka bahçeli konutlar			
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar			
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar			
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar			
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar			

Tablo 3.26.

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 6

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Phc Limon çiçeği E1, E3		
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym Ortanca E1, E3		
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			Ro Gül E3, E1		
		Chh	Palmiye	F2			Heh Sarmasık F2, F1		
		Cus	Servi	F1, E2			Bua Kelebek çalısı E3		
		Fro	Dişbudak	F2			Wic Mor salkım E3, F1		
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep Sardunya E3, E1		
		Coa	Fındık	Y1			Lo Hanımeli E3, F1		
		Erj	Yeni dünya	Y1, E5, E4			Chi Kasımpatı E3		
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh Sultan küpesi E3		
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi Açelya E3		
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car Acem borusu E3, F1		
		Moa	Akdut	Y1			Irg Zambak E3		
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc Ateş dikeni E3, E4		
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp İspirye E3		
		Oie	Zeytin	Y1, E1			He Birgün çiçeği E3		
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec Zakkum E1, E3		
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA	Meyve (Y1)	
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak (Y2)					
	Ci	Turunç	E4, Y1	Çiçek (Y3)					
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1	LEJAND	ESTETİK		Renk (E1)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Form (E2)		
	Dil	Trabzon hurması	Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3				Meyve güzelliği (E4)		
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2				Doku (E5)		

Şekil 3.15 6 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

A-A KESİTİ

Şekil 3.16. 6 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

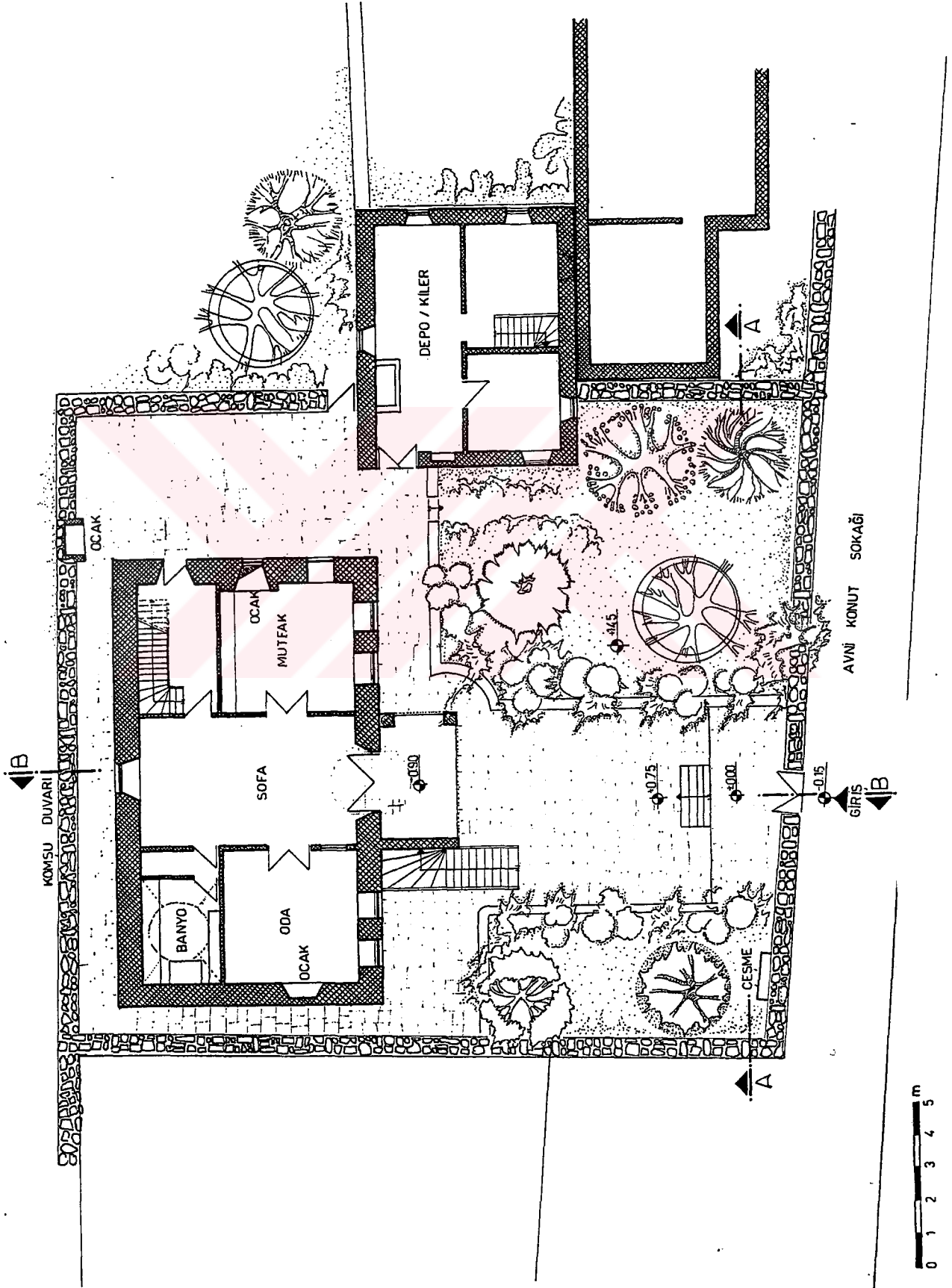

Tablo 3.27.

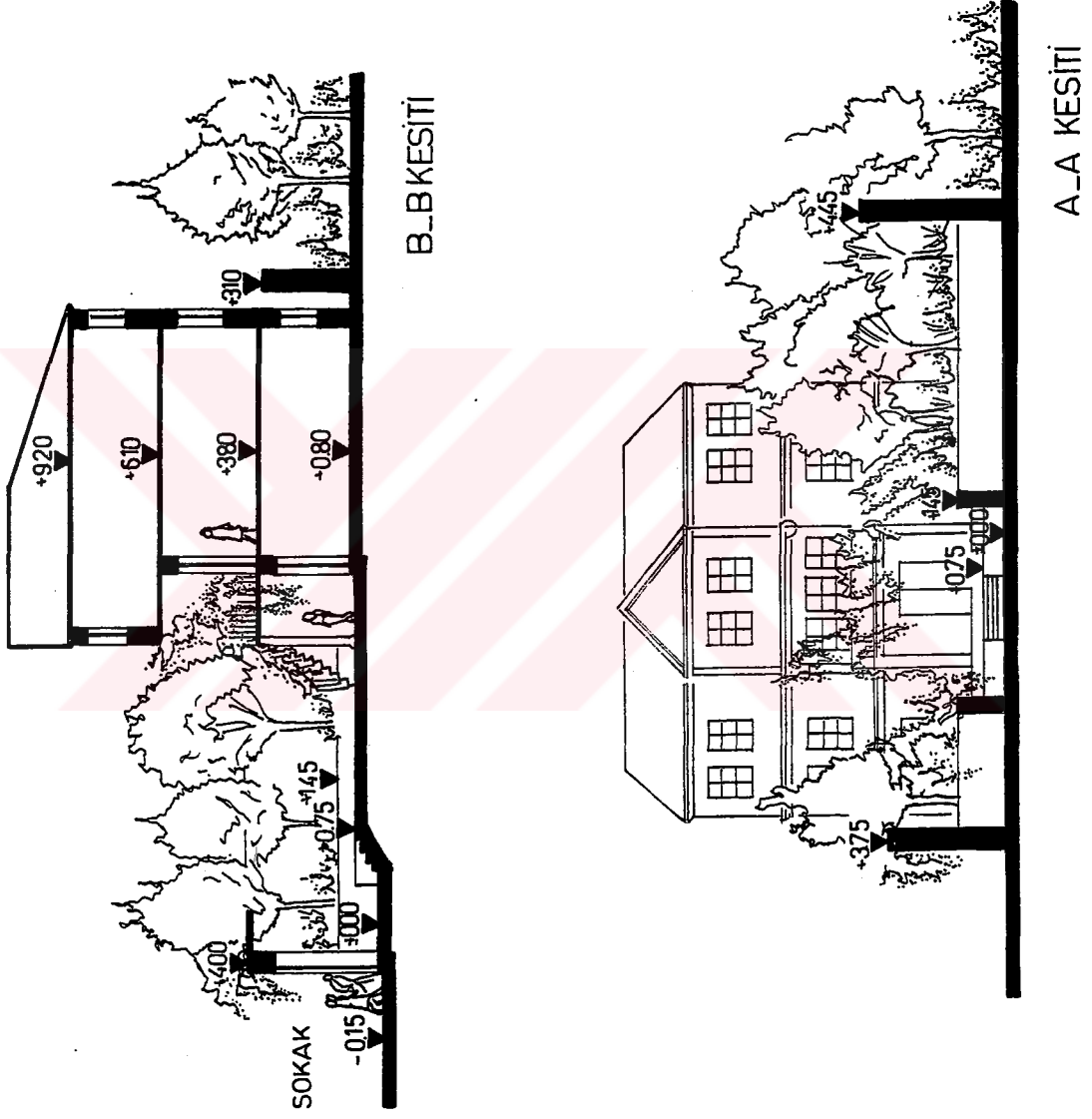
RİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 7

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi		
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BITKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu İadını	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		●	Ro	GÜ1	E3, E1
		Chh	Palmye	E2		●	Heh	Sarmaşık	F2, F1
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		●	Pep	Sardunya	E3, E1
		Coa	Fındık	Y1		●	Lo	Hanımeli	E3, F1
	●	Erj	Yeni Dünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3
		Viv	Uzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3
	●	Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3
	●	Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1
		Moa	Akdut	Y1			İrg	Zambak	E3
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikenli	E3, E4
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	İspirye	E3
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3
	●	Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec	Zakkum	E1, E3
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1					Meyve (Y1)
		Cil	Limon	E4, Y1					Yaprak (Y2)
		Ci	Turunc	E4, Y1					Çiçek (Y3)
		Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
		Mab	Elma	E3, E4, Y1					Form (E2)
		Dil	Trabzon hurması	Y1					Çiçek güzelliği (E3)
	●	His	Ağac hatmi	E1, E3, Y3					Meyve güzelliği (E4)
		Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2					Doku (E5)

Şekil 3.17. 7 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.18 7 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.8 Belirleme Formu

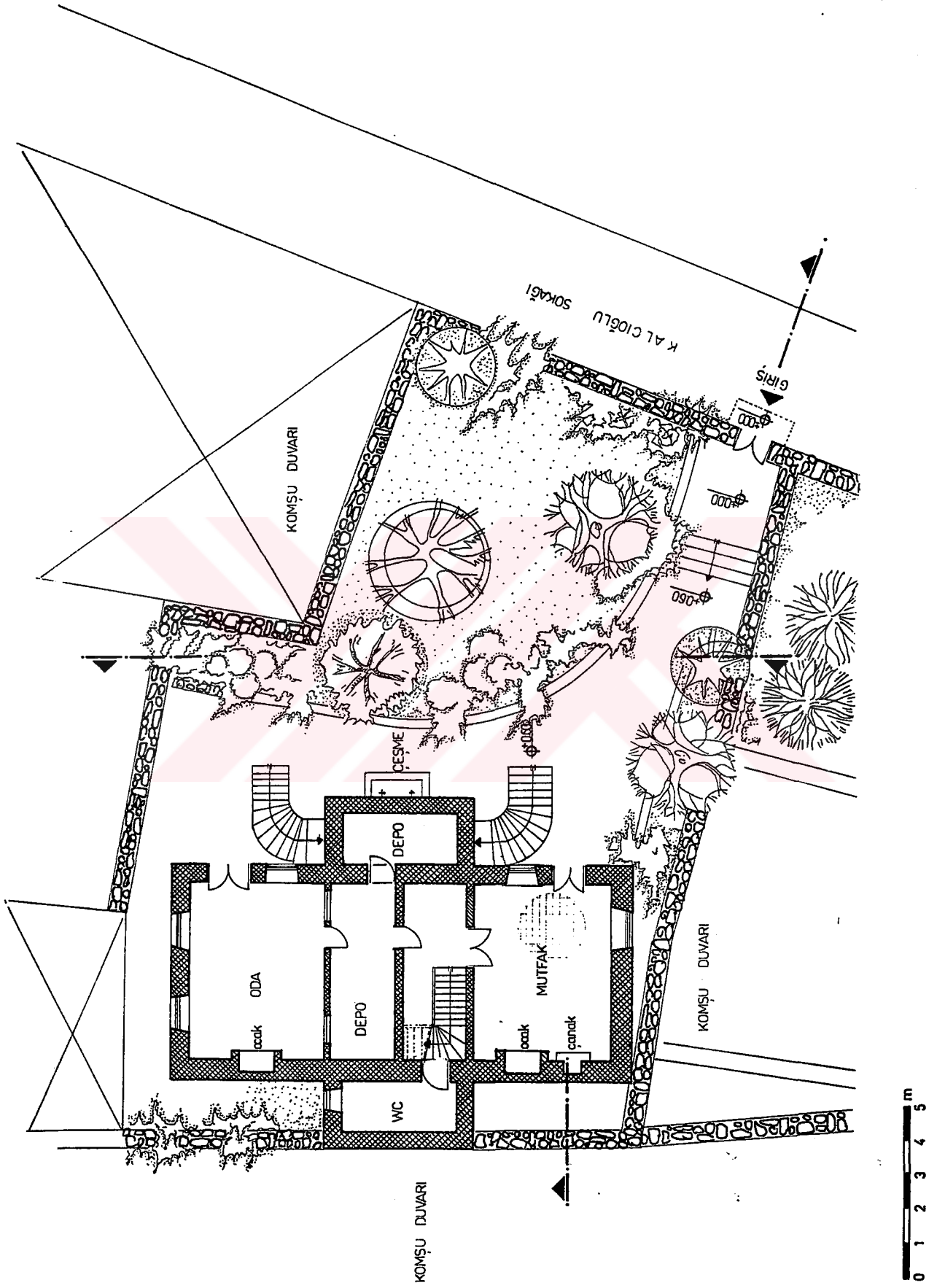
KONUTLA İLGİLİ VERİLER		KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER			
GENEL ÖZELLİKLER Mimari: ☐ Geleneksel Türkevi ☒ Geleneksel Rumeli ☐ Geleneksel Melezev Dağılım: ☒ Odaksal dağılım (orta sofa) ☐ Yandan dağılım (yan sofa) ☐ Çekirdek dağılım 3 Kat sayısı		AVLU Yer döşeme malzemesi: ☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahşap ☐ Sıkıştırılmış T. SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI ☒ Duvarlar ☐ Bitkiler BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ 280-640 BAHÇE KAPISI ☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı Malzeme: ☒ Ahşap ☐ Demir			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ Mutfak ☒ Oda1 ☒ Oda2 ☐ Oda3 ☐ 1c sofa ☐ Yan sofa ☐ Tuvalet ☒ Depo ☒ Evi altı taşı ☐ Balkon ☐ Oda 1 Ocaklı oda Oda 2 Gusülhaneli oda Oda 3 Oda		BAHÇEDEKİ ÖGELER Ashane ☐ WC ☐ Çesme ☒ Kuyu ☐ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yerecağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☐ Nis ☐ Depo ☐ Yalıak BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmye ☐ Servi ☐ Disbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☒ Yendiğnya ☐ Üzüm ☐ Nar ☐ Erik ☐ Akdut ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☒ Karayemis ☐ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmi ☐ Ayva ☐ ACIĞLAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER ☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmasık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkım ☒ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpeşi ☐ Acalya ☐ Acam borusu ☐ Zambak ☐ Ateş diken ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☒ Zakkum			
KONUT - BAHÇE İLİŞKİNDEKİ VERİLER					
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ					
Tip No:					
1		Her tarafı bahçeli konutlar			
2		Ön ve arka bahçeli konutlar			
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar			
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar			
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar			
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar			
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar			

Tablo 3.28.

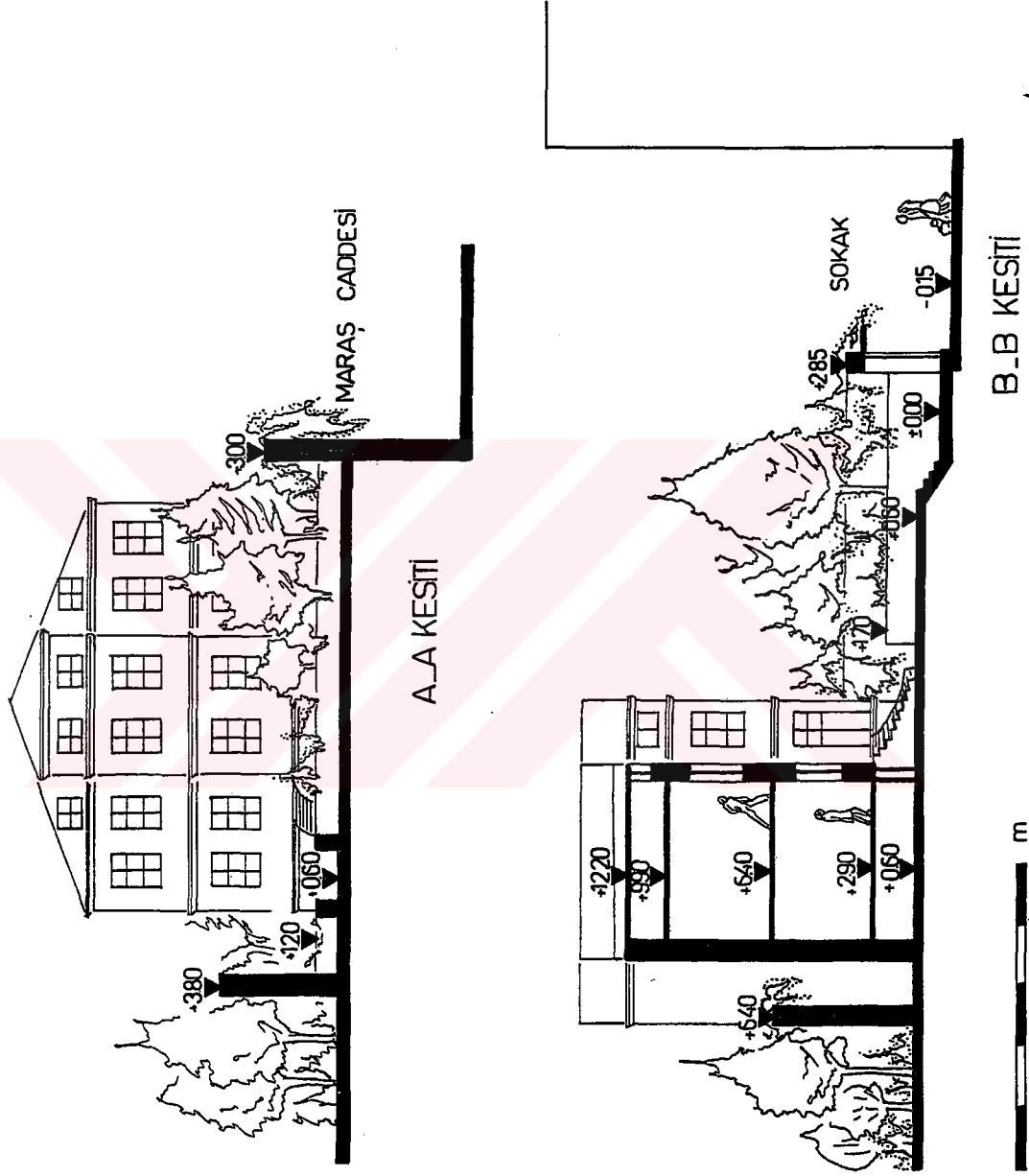
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 8

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	●	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		●	Ro	GÜ1	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		●	Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		●	Pep	Sardunya	E3	
		Coa	Fındık	Y1		●	Lo	Hanımeli	E3	
	●	Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		●	Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1			İrg	Zambak	E3	
	●	Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikenli	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		●	Nec	Zakkum	E1, E3	
	●	Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1						
		Cin	Mandalina	E4, Y1			FONKSİYONEL	Görüntüyü perdelme	(F1)	
		Cis	Portakal	E4, Y1				Gölge elemanı	(F2)	
	Cil	Limon	E4, Y1		YARAR SAĞLAMA	Meyve	(Y1)			
	Ci	Turunc	E4, Y1			Yaprak	(Y2)			
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1			Çiçek	(Y3)			
	Mab	Elma	E3, E4, Y1		LEJAND	Renk	(E1)			
	Dil	Trabzon hurması	Y1			Form	(E2)			
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3		ESTETİK	Çiçek güzelliği	(E3)			
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2			Meyve güzelliği	(E4)			
						Doku	(E5)			

Şekil 3.19 8 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

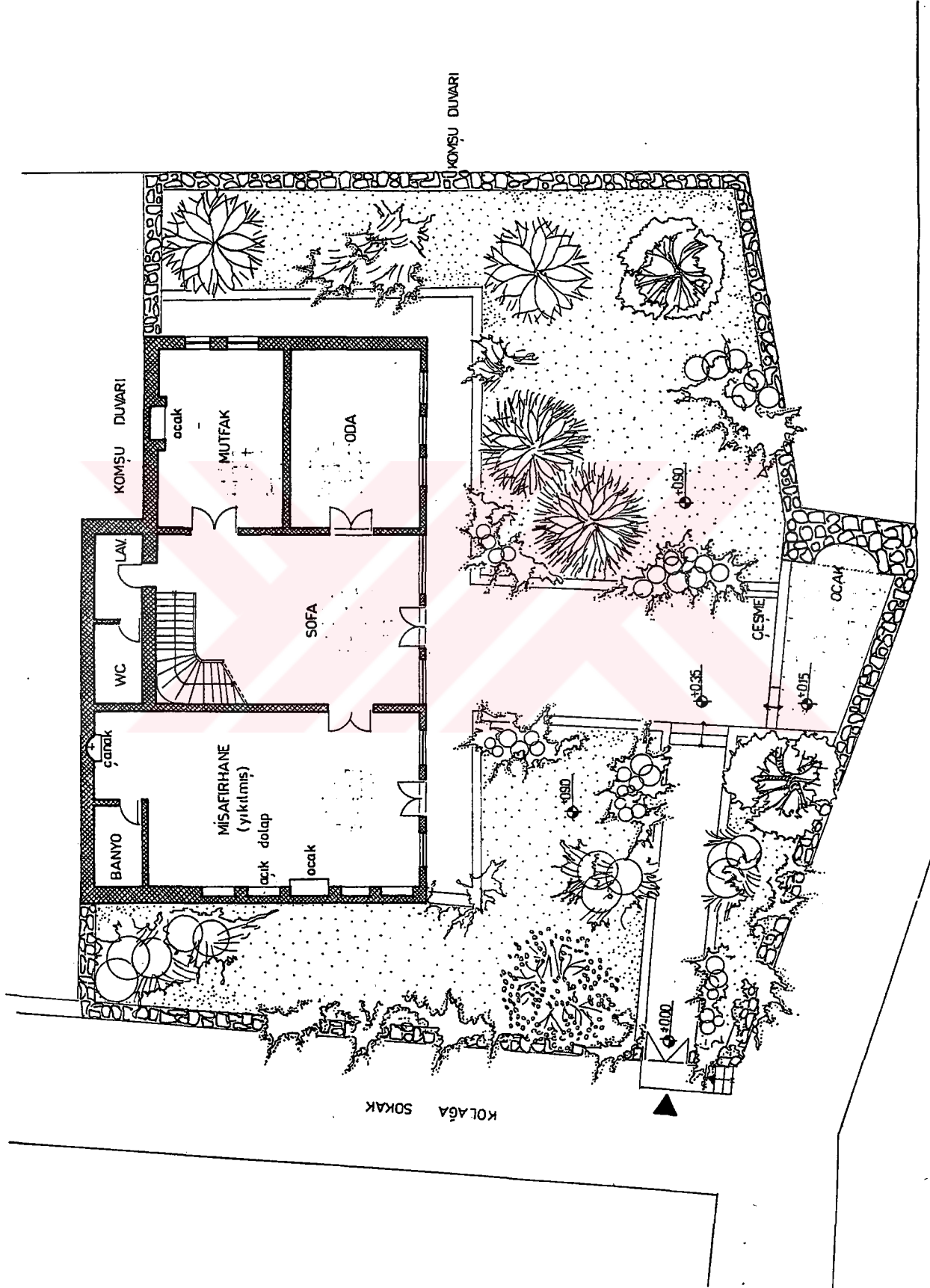
Şekil 3.20. 8 Nolu Örneğin A-A Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.9 Belirleme Formu

ADRES		Ortahisar Mahallesi Kolaga Sokakı	ÖRNEK NO: 9
KONUTLA İLGİLİ VERİLER			
GENEL ÖZELLİKLER			
Mimar	☒ Geleneksel Türkevi ☒ Geleneksel Rumevi ☒ Geleneksel Melezev		
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☐ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım		
Kat sayısı	2		
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düzlüğüy. taş	beton
	Mutfak	☒	
	Oda1	☒	
	Oda2	☐	
	Oda3	☐	☒
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	İç sofalı	☒	
	Yan sofalı	☐	☒
	Tuvalet	☒	
	Depo	☐	
	Evlatıcasığı	☐	
	Balkon	☐	
	Oda 1	Ocaklı oda	
	Oda 2	Gusülhaneli oda	
	Oda 3	Oda	
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER			
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER	
Yer döşeme malzemesi	☒ Düzgünyonu taş ☒ Beton ☐ Seramik ☐ Ahşap ☐ Sıkıştırılmış T.		☐ Ashane ☐ WC ☒ Çesme ☐ Kuyu ☐ Sarnic ☒ Ocak ☐ Yeroçağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Takne ☐ Hamam ☐ Nis ☐ Depo ☐ Yalak
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ	
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		280-310	
BAHÇE KAPISI		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER	
☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		Cam Doğu Ladini Lübnan sediri Palmiye Servi Disbudak ☒ Manolya Fındık Yenidünya Özüm Nar ☒ Erik Akdut İncir Kiraz Zeytin Armut Karayemis ☒ Mandalina Portakal Limon ☒ Turunc Seftalif Elma Trazon hurması Ağac hatmi Ayva	
Malzeme	☒ Ahşap ☐ Demir		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER
		☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmasık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor saikım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan köpesi ☒ Acalya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates diken ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☒ Zakkum	
KONUT - BAHÇE İLİŞKİNDEKİ VERİLER			
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ		
1		Her tarafı bahçeli konutlar	
2		Ön ve arka bahçeli konutlar	
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar	
☒ 3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar	
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar	
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar	

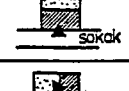

Şekil 3.21 9 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.22 9 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tablo 3.10 Belirleme Formu

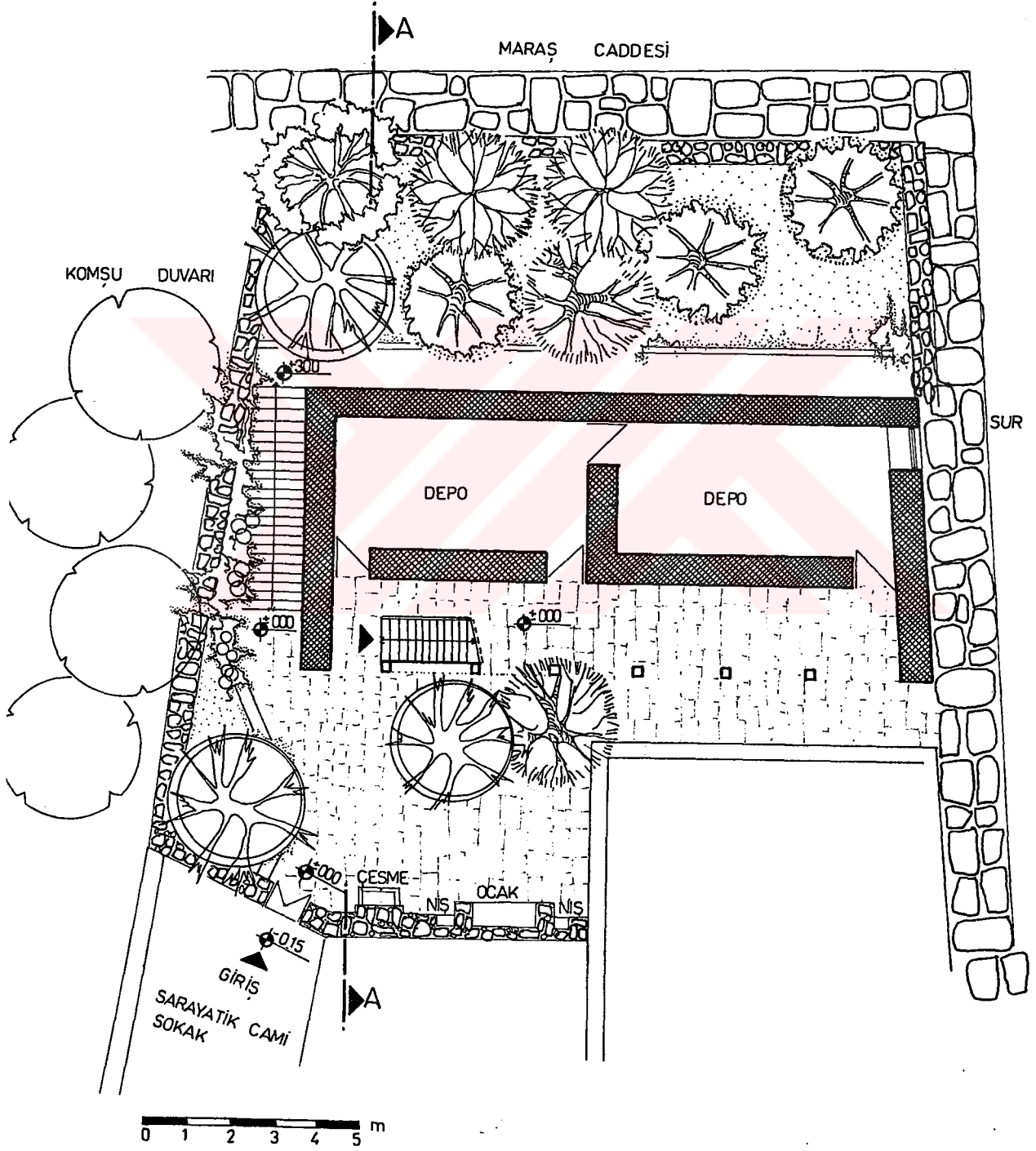
ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatik Cami Sokağı		ÖRNEK NO: 10
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				
GENEL ÖZELLİKLER				
Mimarî	☒ Geleneksel Türkevî ☐ Geleneksel Rumevî ☐ Geleneksel Malezev			
Dağılım	☐ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım			
	3 Kat sayısı			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düzensiz taş	Beton	Seramik
	Mutfak	☒		
	Oda1			
	Oda2			
	Oda3			
	İç sofalı			
	Yan sofalı			☒
	Tuvalet			☒
	Depo			☒
	Evlat taşılığı			
	Balkon			
	Oda 1	Ocaklı oda		
	Oda 2	Gusülhaneli oda		
	Oda 3	Oda		
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER				
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER
Yer dögeme malzemesi	☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış T.	☐ Ashane ☐ WC ☒ Çesme ☐ Kuyu ☐ Sarnıç ☒ Ocak ☐ Yerocagı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☒ Niş ☐ Depo ☐ Yalak	☐ Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Disbudak ☒ Manolya ☐ Fındık ☒ Yenidünya ☐ Üzüm ☐ Nar ☒ Ernk ☒ Akdüt ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemiş ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☒ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Traazon hurması ☐ Ağac hatmi ☒ Ayva	☐ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ Güllü ☐ Sarmışık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor saikım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpati ☐ Sultan küpesi ☐ Aciya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates dikeni ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		BAHÇE KAPISI
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		300-360		☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı
Malzeme		☒ Ahsap ☐ Demir		
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER				
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ				
Tip No:				
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

Tablo 3.30.

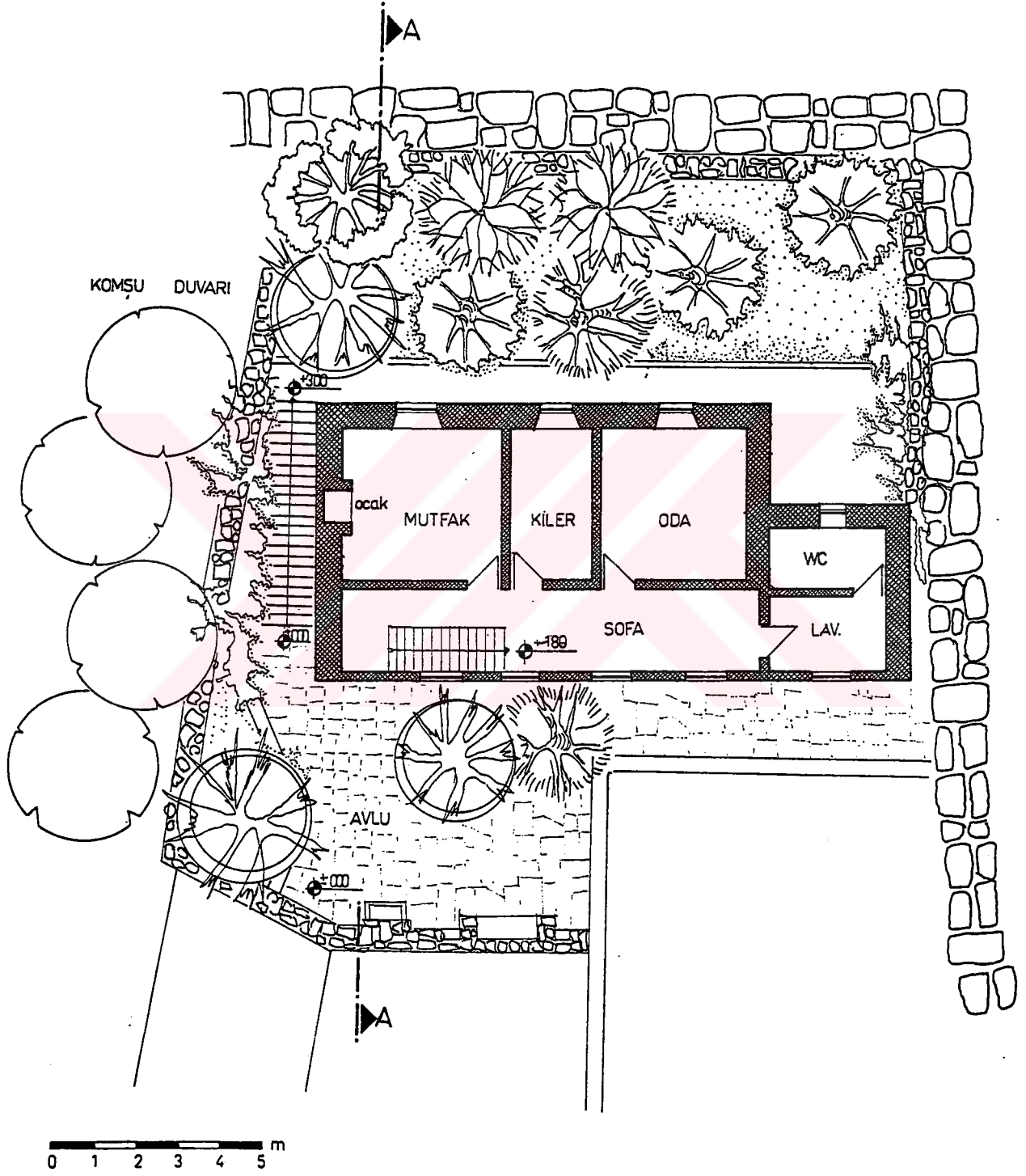
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 10

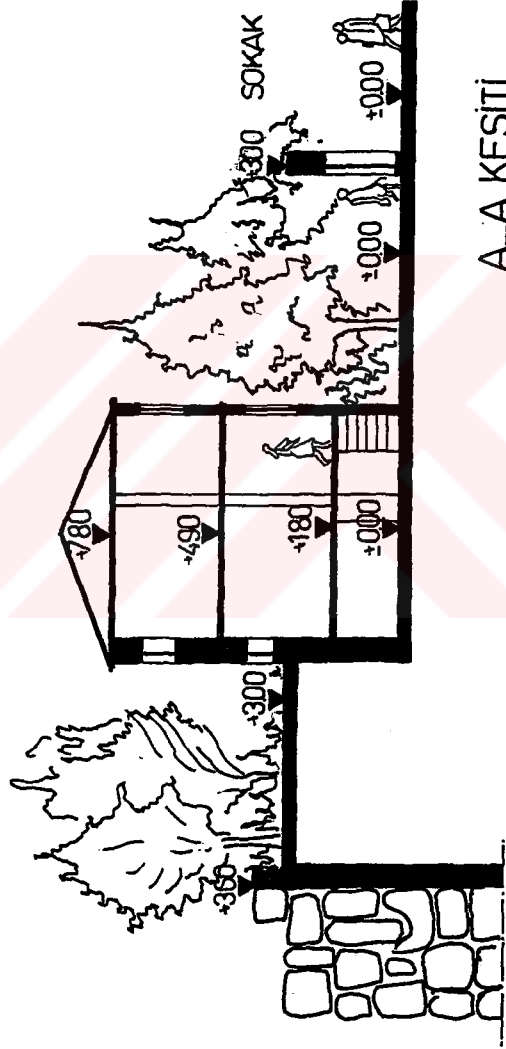
	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	CALILAR VE ÇOK YILLIK BITKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			Ro	GÜL	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2			Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1			Lo	Hanımeli	E3, F1	
		Erj	Yeni dünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1			Irg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikenini	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1			LEJAND	FONKSİYONEL	Görüntüylü perdeleme	(F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı	(F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1				YARAR SAĞLAMA	Meyve	(Y1)
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak	(Y2)					
	Ci	Turunc	E4, Y1	Çiçek	(Y3)					
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1	ESTETİK	Renk	(E1)				
	Mab	Elma	E3, E4, Y1		Form	(E2)				
	Dil	Trabzon hurması	Y1		Çiçek güzelliği	(E3)				
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3		Meyve güzelliği	(E4)				
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2		Doku	(E5)				

Şekil 3.23. 10 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

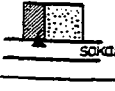

Şekil 3.24 10 Nolu Örneğin Giriş Katı Plânı

Şekil 3.25 10 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tabol 3.11 Belirleme Formu

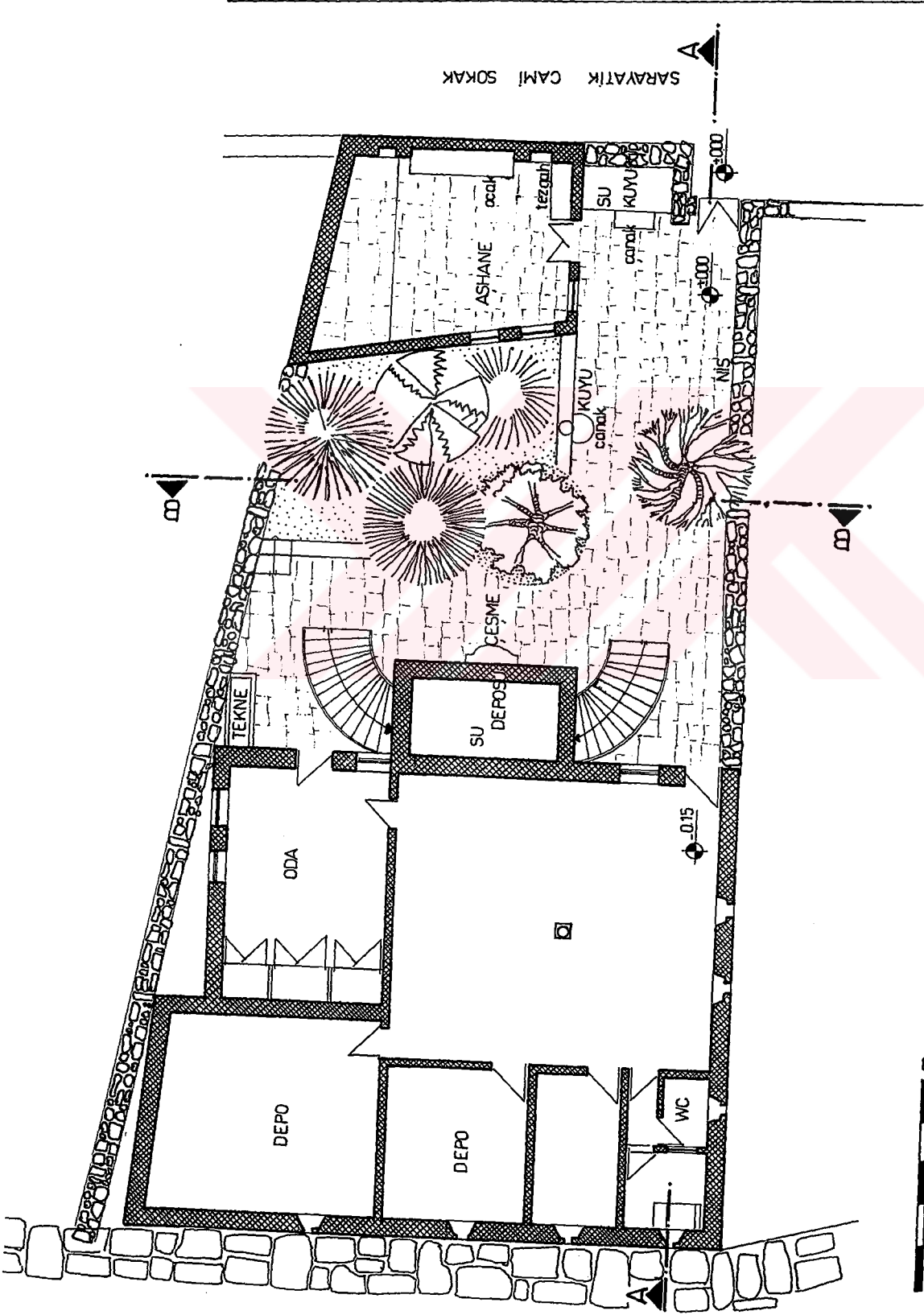
ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatik Cami Sokak		ÖRNEK NO: 11							
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER							
GENEL ÖZELLİKLER				AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERLANAN BİTKİLER			
Mimar	Geleneksel Türkevî			Yer döşeme malzemesi	☒ Düzgünyonu taş	☒ Aşhane	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	Cam	Limon çiçeği		
	☒ Geleneksel Rumevî				Beton	WC		Doğu Ladini	Ortanca		
	Geleneksel Melezev				Seramik	☒ Çesme		☒ Lübnan sediri	Gül		
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı)				Ahsap	Kuyu		☒ Palmiye	Sarmasık		
	Yandan dağılım (yan sofalı)				Sıktıstırlımıs T.	Sarnıç		Servi	Kelebek çalısı		
	Çekirdek dağılım				Ocak	Disbudak		Mor saikim			
	2 Kat sayısı				Yerocağı	Manolya		Sardunya			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny. taş	Beton	SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI	Fırın	Yeni dünya		Hanımalı	Kasımpatı		
	Mutfak			☒ Duvarlar	Camastırhane	Özüm		Sultan küpesi			
	Oda1			Bitkiler	☒ Tekne	Nar		Açalya			
	Oda2		☒		Hamam	Erik	Acem borusu				
	Oda3		☒	BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ	☒ Nfs	Akdut	Zambak				
	İc sofalı			480-610	Depo	İncir	Atas diken				
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	Yan sofalı			BAHÇE KAPISI	Yalak	Kiraz	İspirye				
	Tuvalet	☒		☒ Çift kanatlı		Zeytin	Birgün çiçeği				
	Depo	☒		Tek kanatlı		☒ Armut	Zakkum				
	Evaitıcasığı					Karayemis					
	Balkon	☒				Mandalina					
Oda 1	Ocaklı oda					Portakal					
Oda 2	Gusülhaneli oda					Limon					
Oda 3	Oda					Turunc					
						Seftali					
						Elma					
						Trabzon hurması					
						Ağac hatmi					
						Ayva					
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER											
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ										
1		Her tarafı bahçeli konutlar									
2		Ön ve arka bahçeli konutlar									
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar									
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar									
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar									
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar									
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar									
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar									

Tablo 3.31.

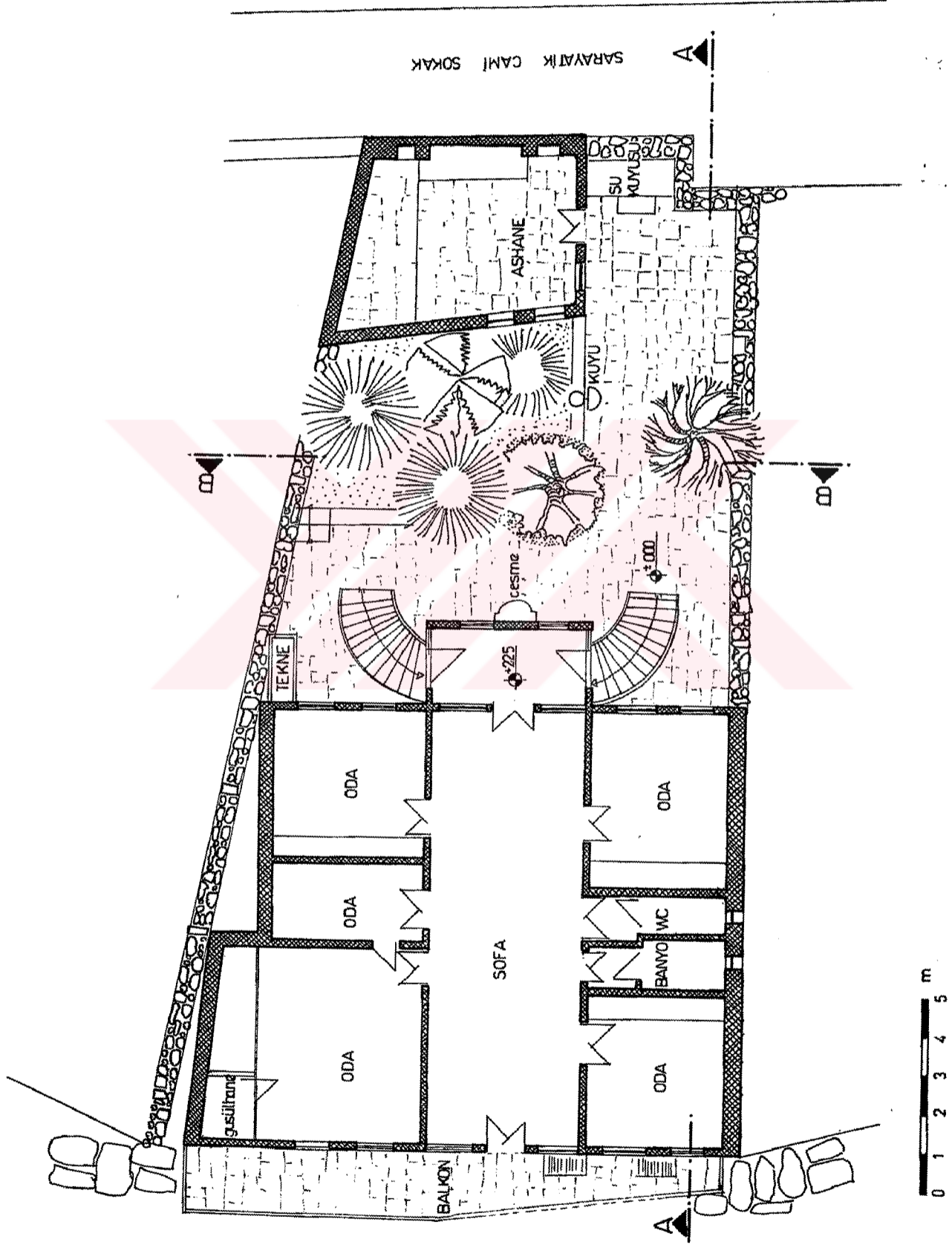
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 11

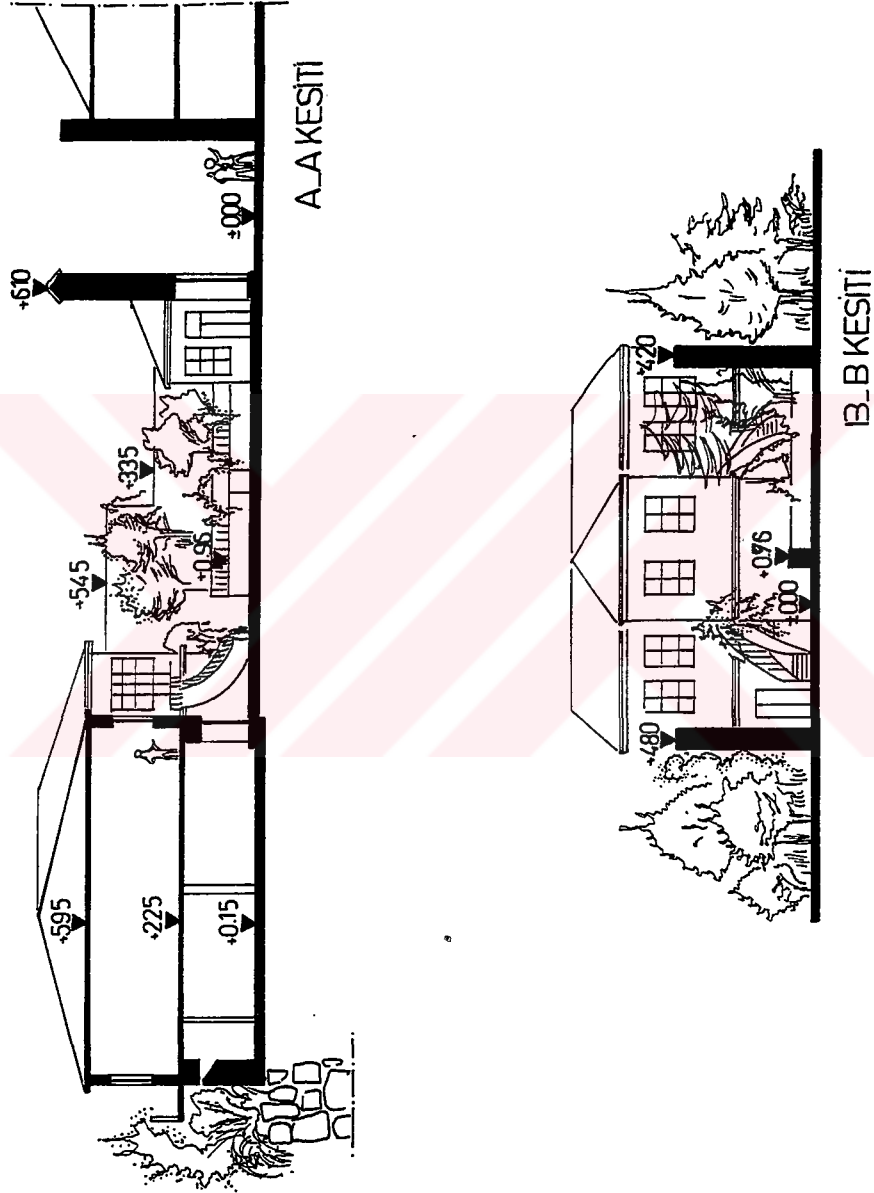
	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi		
AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
	●	Ced	Lübnan sediri	F2, E2		Ro	Gül	E3, E1	
	●	Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımeli	E3, F1	
	●	Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Ozüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		Irg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E3		Pyc	Ateş dikenini	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
	●	Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak (Y2)					
	Ci	Turunc	E4, Y1	Çiçek (Y3)					
	Prp	Seftali	E1, E3, E4, Y1	ESTETİK			Renk (E1)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Form (E2)		
	Dil	Trabzon hurması	Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3				Meyve güzelliği (E4)		
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2				Doku (E5)		

Şekil 3.26 11 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.27. 11 Nolu Örneğin Giriş Katı Planı

Şekil 3.28 11 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

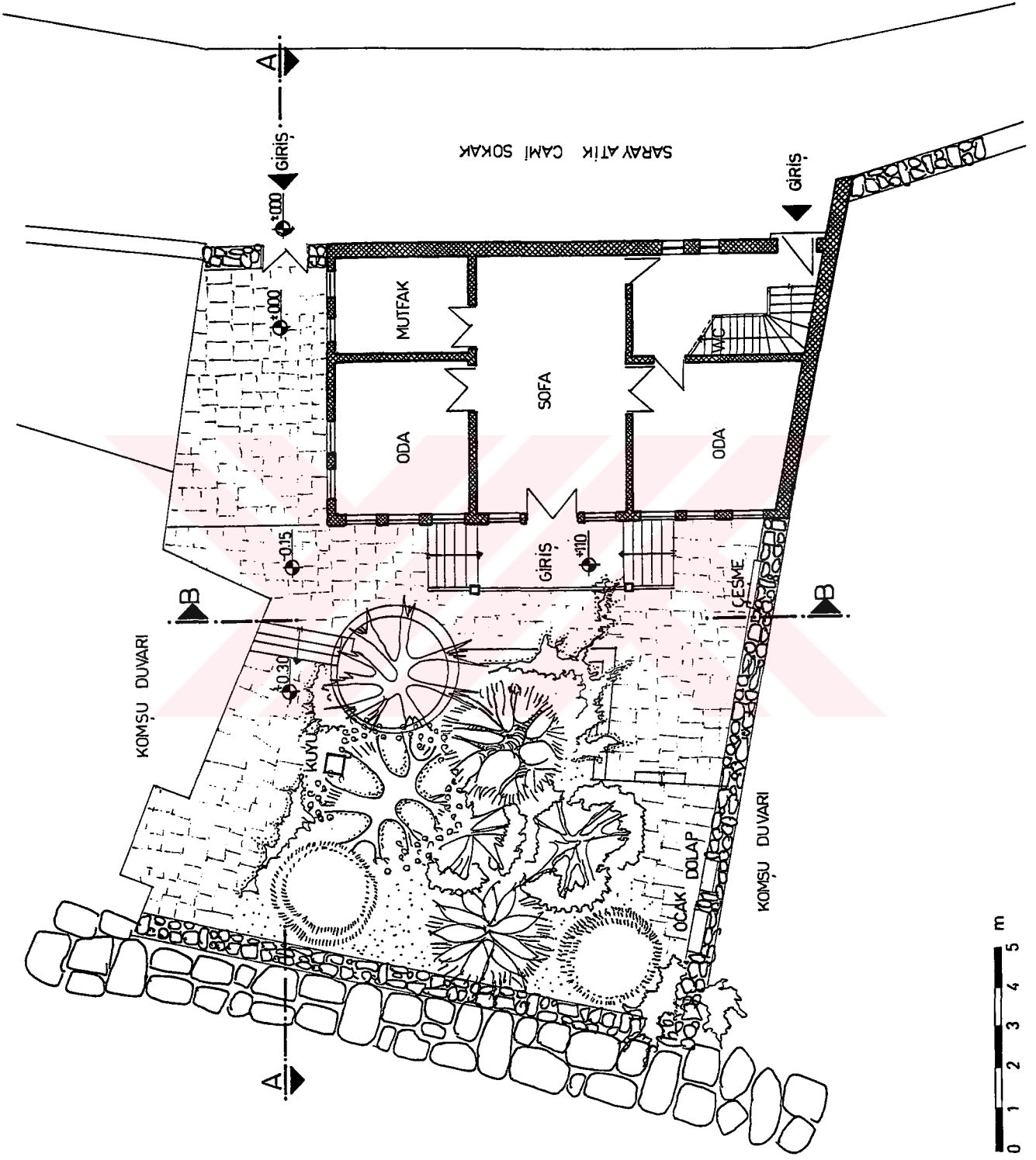

Tablo 3.32.

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

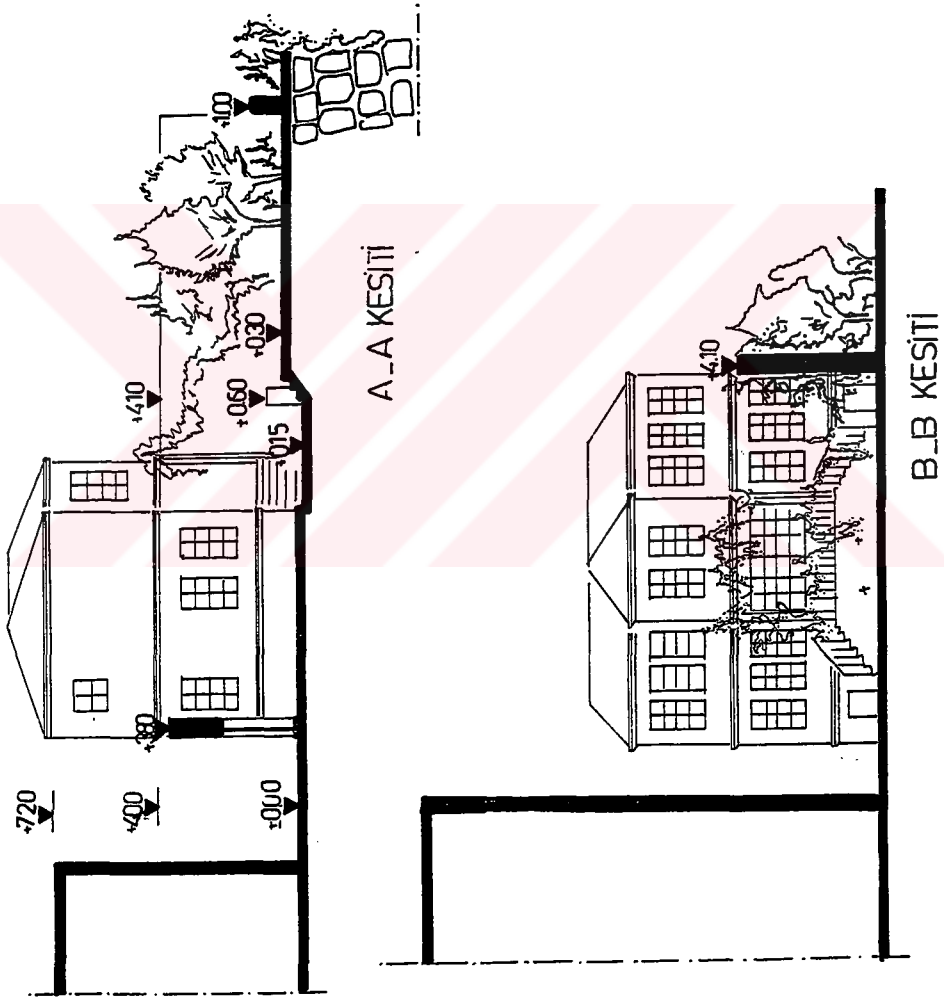
ÖRNEK NO: 12

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		● Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		● Ro	GÜl	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımelii	E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
	●	Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		● Fuh	Sultan küpesi	E3	
	●	Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya	E3	
	●	Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		İrg	Zambak	E3	
	●	Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ateş dikenii	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
	●	Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
		Cil	Limon	E4, Y1					Yaprak (Y2)
		Ci	Turunc	E4, Y1					Çiçek (Y3)
	●	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
		Mab	Elma	E3, E4, Y1					Form (E2)
		Dil	Trabzon hurması	Y1					Çiçek güzelliği (E3)
		His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3					Meyve güzelliği (E4)
	●	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2					Doku (E5)

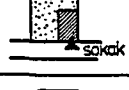
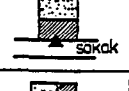

Şekil 3.29 12 Nolu Örneğin Giriş Katı Planı

Şekil 3.30. 12 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.13 Belirleme Formu

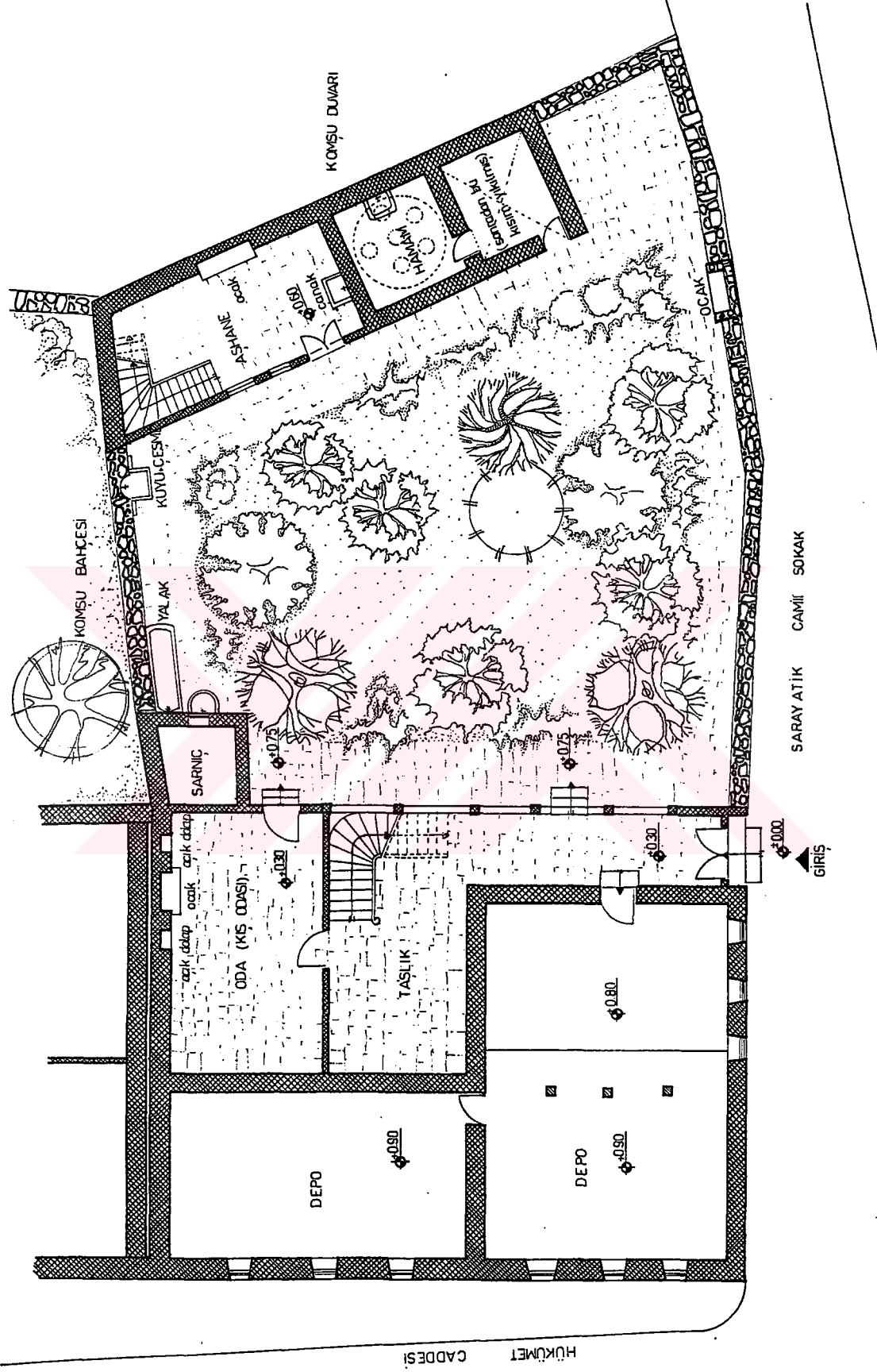
ADRES		ÖRNEK NO: 13	
KONUTLA İLGİLİ VERİLER		KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER	
GENEL ÖZELLİKLER		AVLU	
Mimarî	☒ Geleneksel Türkevî ☒ Geleneksel Rumevî ☒ Geleneksel Melezev	Yer döşeme malzemesi ☒ Düzgünyonu tas Beton Seramik Ahsap Sıkıştırılmış T.	
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım	BAHÇEDEKİ ÖGELER ☒ Ashane MC ☒ Çeşme Kuyu ☒ Sarnıç ☒ Ocak Yerocağı Fırın Camasırhane Tekne ☒ Hamam Niş Depo ☒ Yalak	
2	Kat sayısı	SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI ☒ Duvarlar ☐ Bitkiler	
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ		BAHÇE DUVAK YÜKSEKLİĞİ 430	
MEKANLAR	Düzgüny. tas Beton Seramik Ahsap Sıkıştırılm. toprak	BAHÇE KAPISI ☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı	
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	Mutfak Oda1 Oda2 Oda3 İc sofalı Yan sofalı Tuvalet Depo Evalüatıslığı Balkon	Malzeme ☒ Ahsap ☐ Demir	
Oda 1	Ocaklı oda	BAHÇEDE YERELAN BITKİLER	
Oda 2	Gusülhaneli oda	Cam Doğu ladini Lübnan sediri Palmye ☒ Servi Disbudak Manolya Fındık Yeni dünya Üzüm Nar ☒ Erik Akdut İncir Kiraz Zeytin ☒ Armut ☒ Karayemiş Mandalina Portakal Limon Turunc Seftali Elma Trabzon hurması ☒ Ağac hatmi Ayva	
Oda 3	Oda	Limon çiçeği Ortanca Gül Sarmaşık Kelebek çalısı Mor salkıtm Sardunya Hanımeli Kasımpatı ☒ Sultan küpesi ☒ Acelya Acem borusu Zambak İtes dikenli İspirye Bırgün çiçeği Zakkum	
KONUT - BAHÇE İLİSKİSİNDEKİ VERİLER			
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ			
Tip No:			
1		Her tarafı bahçeli konutlar	
2		Ön ve arka bahçeli konutlar	
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar	
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar	
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar	
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar	

Tablo 3.33.

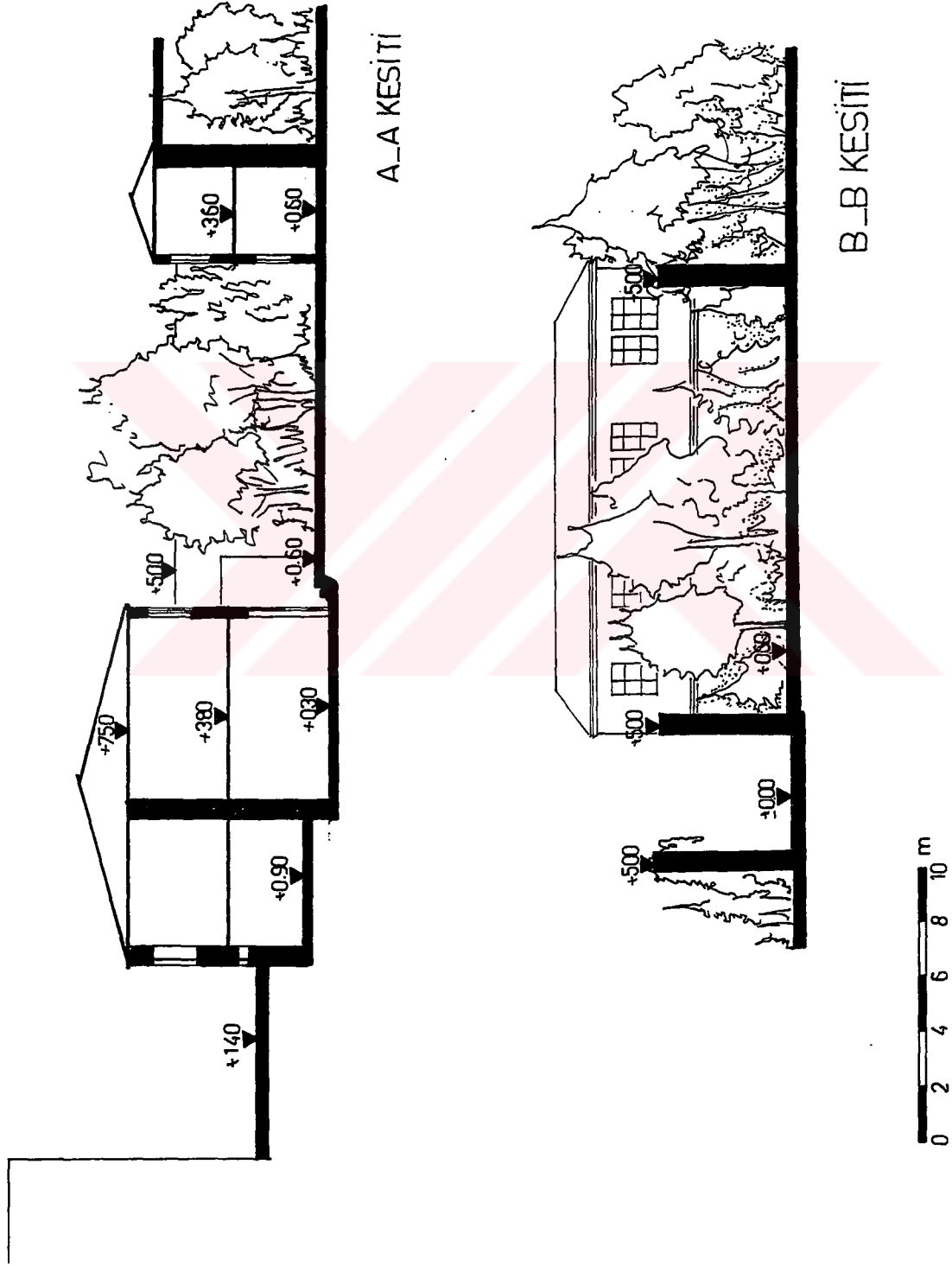
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 13

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		P1	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		P10	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		Ro	Gül	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor saalkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımelî	E3, F1	
		Erj	Yeni Dünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Acelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ateş dikenî	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemis	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
		Cis	Portakal	E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
	Cil	Limon	E4, Y1				Form (E2)		
	Ci	Turunc	E4, Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	Prp	Seftali	E1, E3, E4, Y1				Meyve güzelliği (E4)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Doku (E5)		
	Dil	Trabzon hurması	Y1						
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3						
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2						

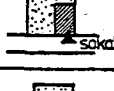

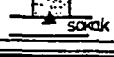

Şekil 3.31. 13 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

Şekil 3.32. 13 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tabol 3.14 Belirleme Formu

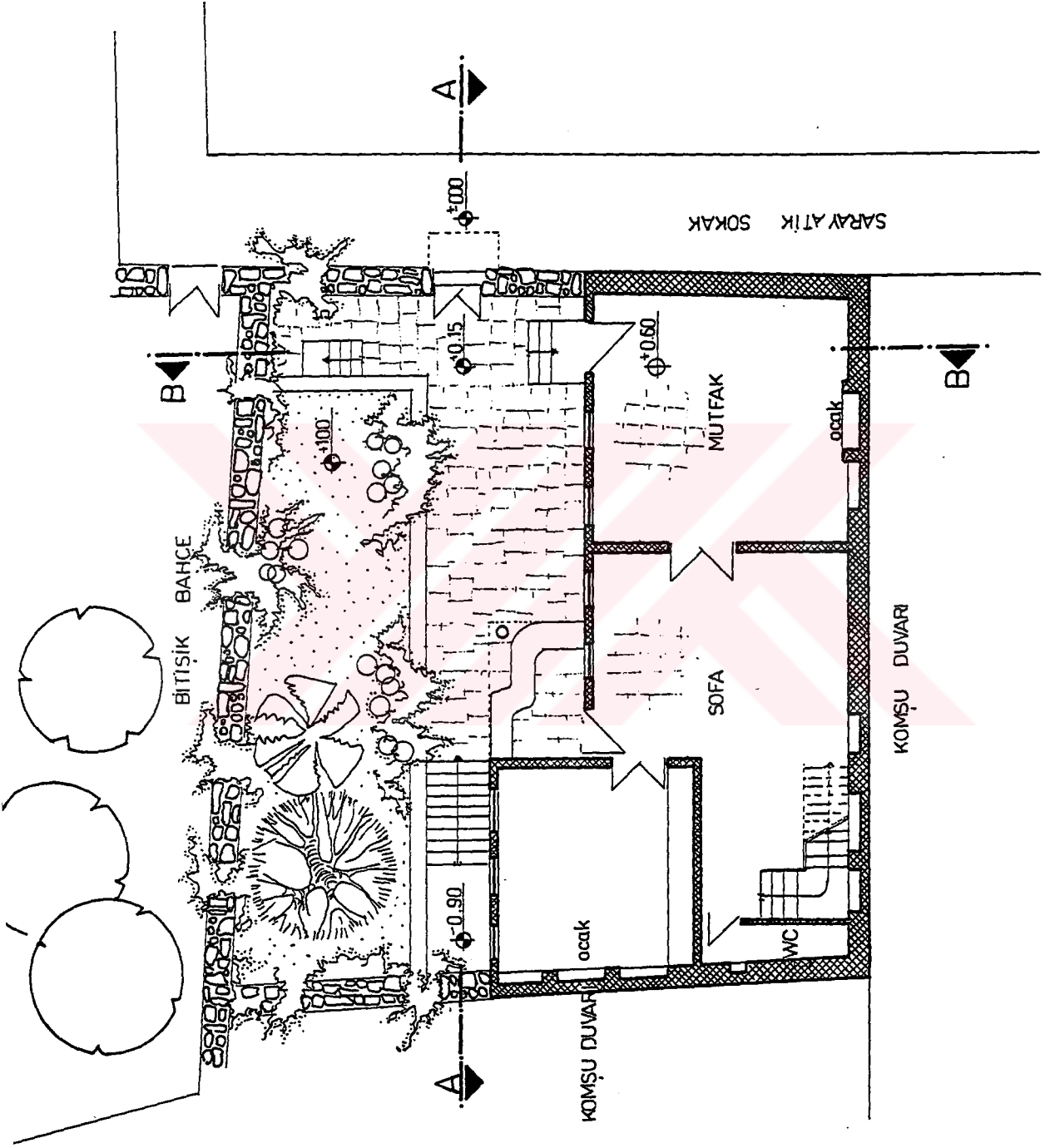
ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatik Sokakı		ÖRNEK NO: 14
KONUTLA İLGİLİ VERİLER		KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER		
GENEL ÖZELLİKLER		AVLU	BAHÇEDEKİ ÖGELER	BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER
Mimari	☒ Geleneksel Türkevi ☐ Geleneksel Rumeli ☐ Geleneksel Melezev	☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış T.	☐ Ashane ☐ WC ☒ Çeşme ☐ Kuyu ☐ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yarıcağı ☐ Fırın ☐ Camastırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☐ Nis ☐ Depo ☐ Yalak	☐ Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Disbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☐ Yenidünya ☐ Üzüm ☐ Nar ☐ Erik ☐ Akdut ☐ İncir ☐ Kızırc ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemis ☐ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Şeftali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☒ Ayva
Dağıtım	☒ Odaksal dağıtım (orta sofa) ☐ Yandan dağıtım (yan sofa) ☐ Çakırdex dağıtım	SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI	BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ	ACIĞLAR VE ACIĞCILAR
2	Kat sayısı	☒ Duvarlar ☐ Bitkiler	350	ÇALI VE ÇOK YILLIK BİTKİLER
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	BAHÇE KAPISI	Maizeme	☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmasık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salıkım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☒ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☐ Acelya ☒ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ateş dikeni ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	☒ Mutfak ☐ Oda1 ☐ Oda2 ☐ Oda3 ☒ İç sofa ☐ Yan sofa ☐ Tuvalet ☐ Depo ☒ Ewalıtmasığı ☐ Balkon ☐ Oda 1 ☐ Oda 2 ☐ Oda 3	☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı ☒ Ahsap ☐ Demir		
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER				
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ			
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

Tablo 3.34.

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

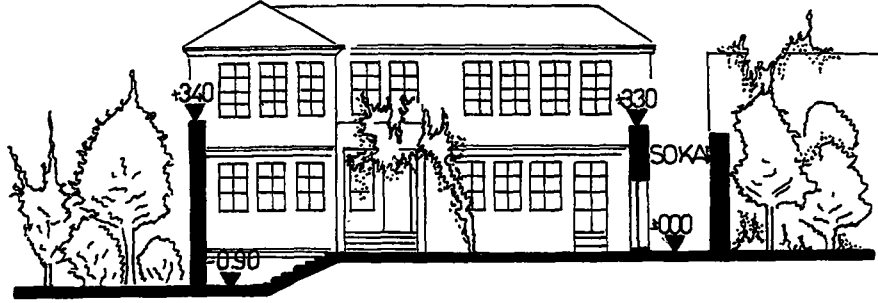
ÖRNEK NO: 14

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi		
AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		● Ro	Gül	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		● Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımeli	E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		● Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Acelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		● Irg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ateş dikenli	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1					Meyve (Y1)
		Cil	Limon	E4, Y1					Yaprak (Y2)
		Ci	Turunc	E4, Y1					Çiçek (Y3)
		Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1					Renk (E1)
		Mab	Elma	E3, E4, Y1					Form (E2)
		Dil	Trabzon hurması	Y1					Çiçek güzelliği (E3)
		His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3					Meyve güzelliği (E4)
	●		Cyo	Ayva			E3, E4, Y1, Y2		

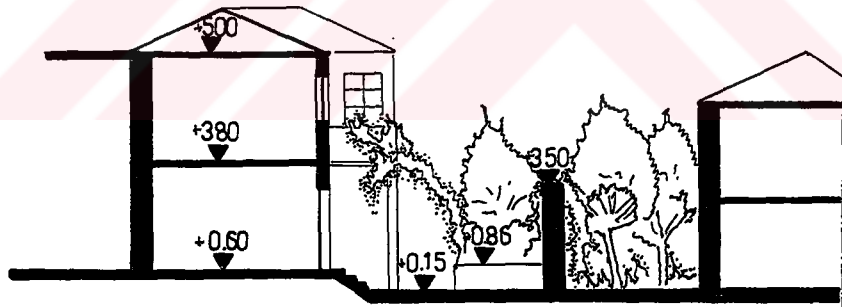

Şekil 3.33 14 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

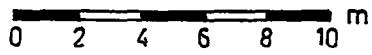

A_A KESİTİ

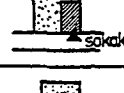
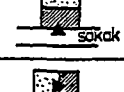
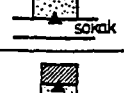

B_B KESİTİ

Şekil 3.34 14 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.15 Belirleme Formu

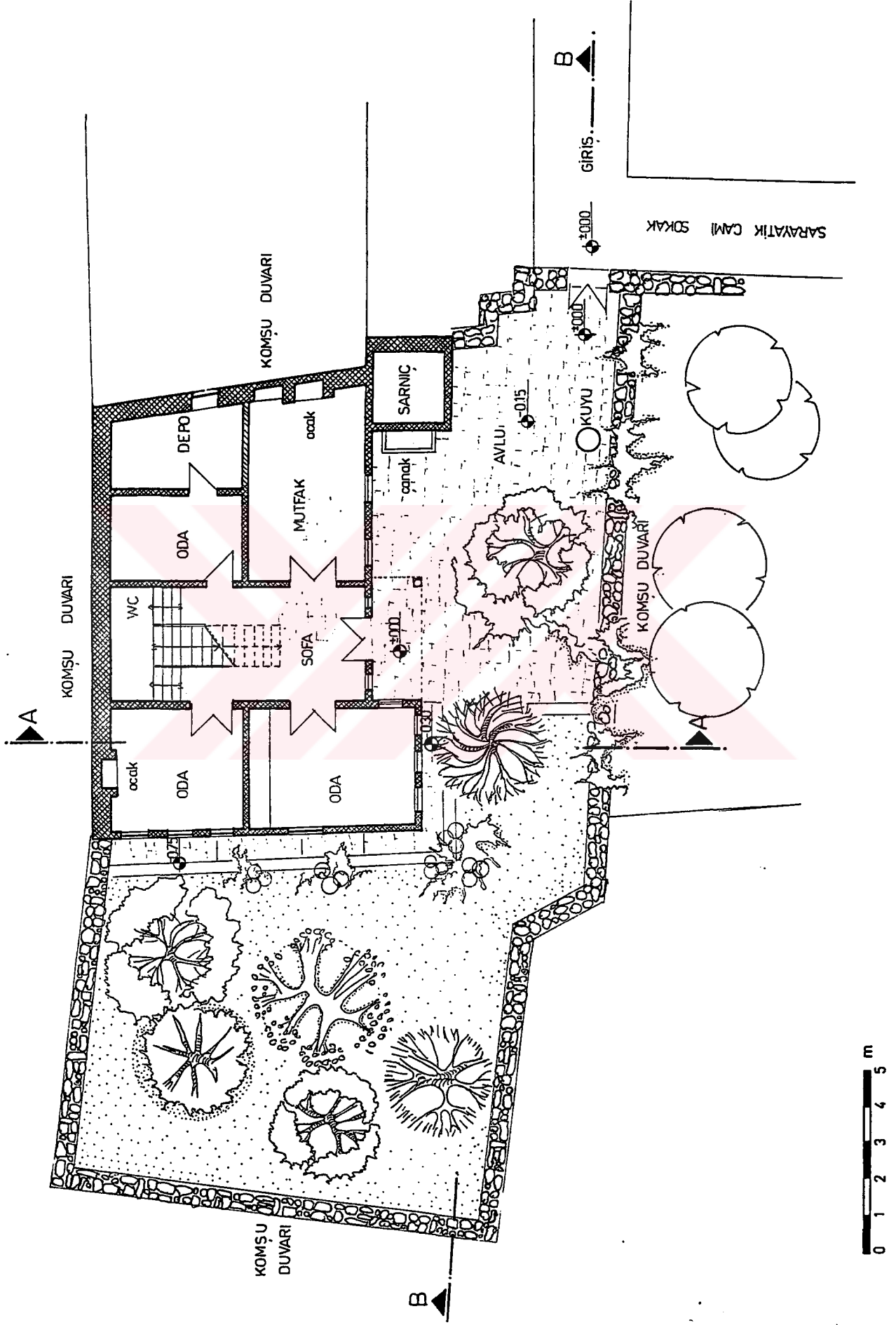
ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatik Sokakı		ÖRNEK NO: 15					
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER					
GENEL ÖZELLİKLER				AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER	
Mimarî				Yer döşeme malzemesi		SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		ACACIKLAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	
☒ Geleneksel Türkevî ☐ Geleneksel Rumevî ☐ Geleneksel Malazev				☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahşap ☐ Sıkıştırılmış T.		☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		☐ Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servî ☐ Dişbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☒ Yenidünya ☒ Üzüm ☒ Nar ☒ Erik ☐ Akdut ☐ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☒ Armut ☐ Karayemis ☐ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trazon hurması ☐ Ağac hatmi ☒ Ayva	
Dağılım				BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		BAHÇE KAPISI		ÇALI VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	
☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☐ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım				380-400		☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		☐ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ [Gül] ☐ Sarmaşık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☐ Acalya ☒ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Atas dikeni ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum	
2 Kat sayısı				BAHÇE KAPISI		Malzeme			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ				BAHÇE KAPISI		☒ Ahşap ☐ Demir			
MEKANLAR				BAHÇE KAPISI					
Mutfak ☒				BAHÇE KAPISI					
Oda1 ☐				BAHÇE KAPISI					
Oda2 ☐				BAHÇE KAPISI					
Oda3 ☐				BAHÇE KAPISI					
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)				BAHÇE KAPISI					
İç sofalı ☒				BAHÇE KAPISI					
Yan sofalı ☐				BAHÇE KAPISI					
Tuvalet ☒				BAHÇE KAPISI					
Depo ☒				BAHÇE KAPISI					
Evalüatörlüğü ☒				BAHÇE KAPISI					
Balcon ☐				BAHÇE KAPISI					
Oda 1 Ocaklı oda				BAHÇE KAPISI					
Oda 2 Gusülhaneli oda				BAHÇE KAPISI					
Oda 3 Oda				BAHÇE KAPISI					
KONUT - BAHÇE İLİSKİSİNDEKİ VERİLER									
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ									
Tip No:									
1		Her tarafı bahçeli konutlar							
2		Ön ve arka bahçeli konutlar							
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar							
☒ 3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar							
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar							
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar							
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar							
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar							

Tablo 3.35.

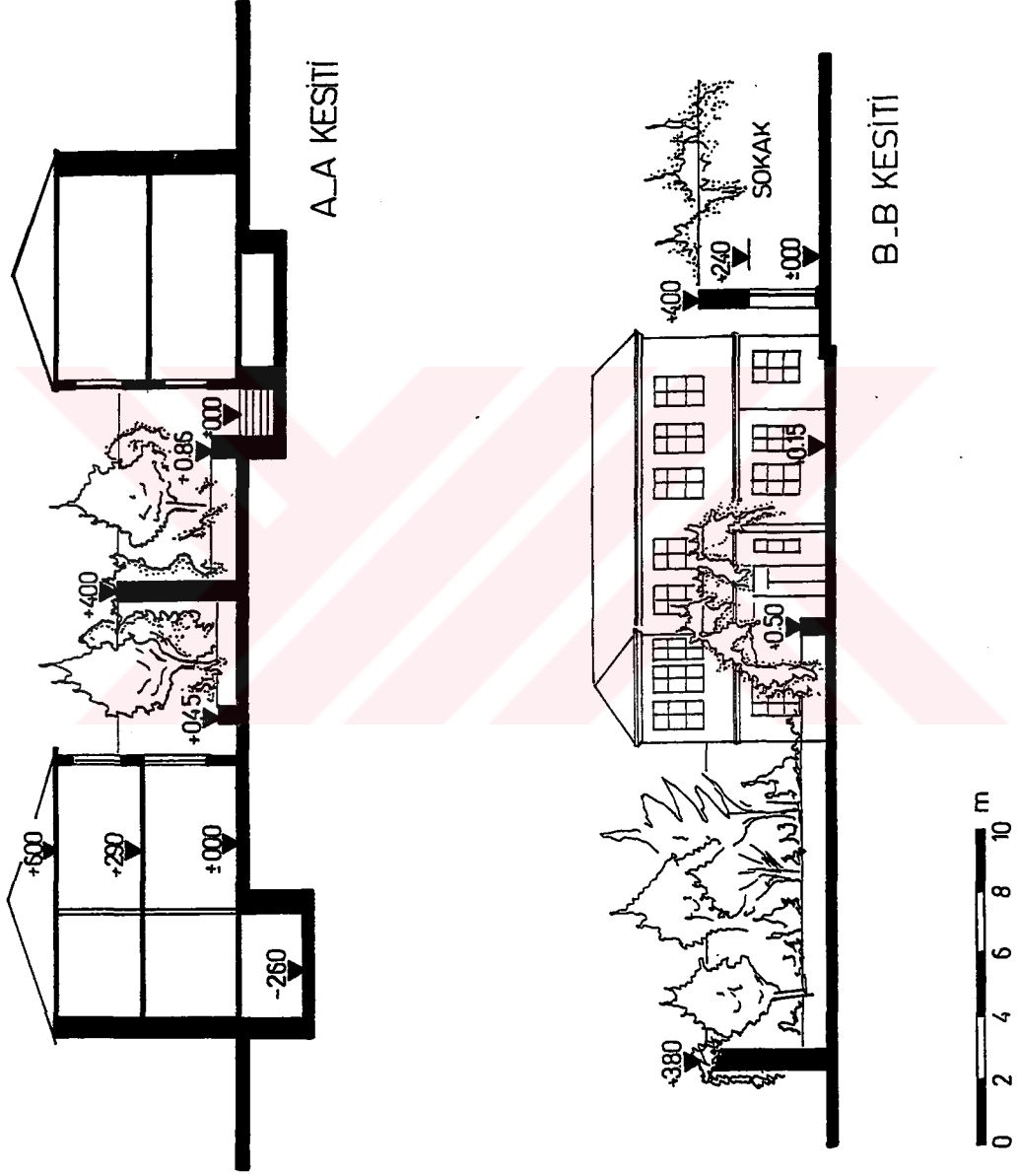
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 15

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi		
AĞAÇLAR VE AĞACIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		Ro	Gül	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımeli	E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ateş dikenini	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemis	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
		Cis	Portakal	E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
	Cil	Limon	E4, Y1				Form (E2)		
	Ci	Turunç	E4, Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1				Meyve güzelliği (E4)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Doku (E5)		
	DiI	Trabzon hurması	Y1						
	His	Ağac hatmi	E1, E3, Y3						
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2						

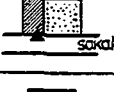

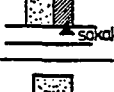

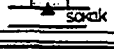

Şekil 3.35. 15 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.36 15 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.16 Belirleme Förmü

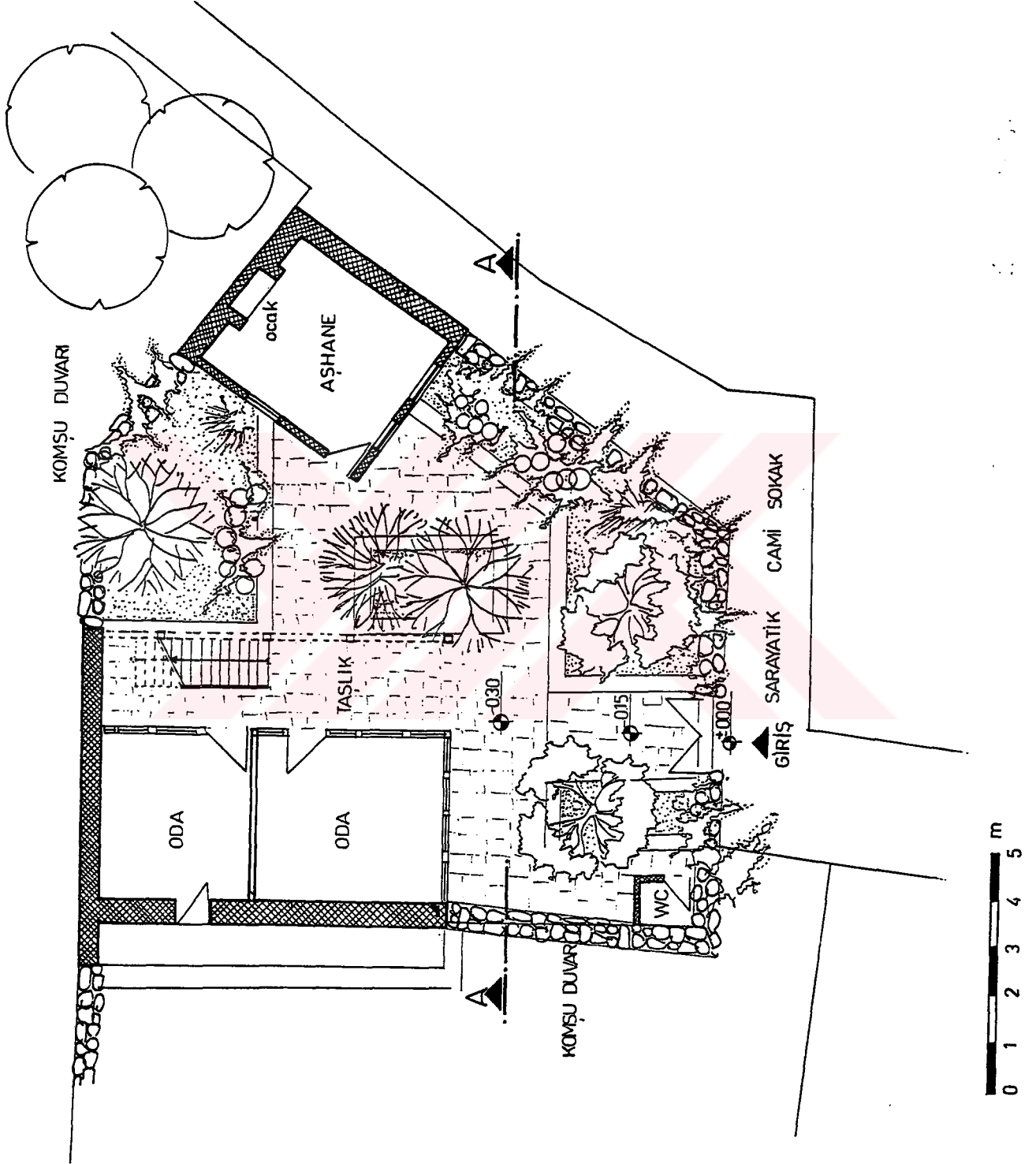
ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatık Sokakı		ÖRNEK NO: 16
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				
GENEL ÖZELLİKLER				
Mimarî	☒ Geleneksel Türkevî ☐ Geleneksel Rumevî ☐ Geleneksel Melezev			
Dağılım	☐ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çakırtek dağılım			
	2 Kat sayısı			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Dileğün taş	Beton	Seramik
	Mutfak			
	Oda1			
	Oda2			
	Oda3			
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	İc sofalı			
	Yan sofalı			
	Tuvalet			
	Depo			
	Evaiticastığı			
	Balkon			
	Oda 1	Ocaklı oda		
	Oda 2	Gusülhaneli oda		
	Oda 3	Oda		
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER				
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERLANAN BİTKİLER
Yer döşeme malzemesi	☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahşap ☐ Sıkıştırılmış T.	☒ Ashane ☒ WC ☐ Çeşme ☐ Kuyu ☐ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yarıcağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☐ Nis ☐ Depo ☐ Yalak	☐ Cam ☐ Doğu Ladını ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Sarvi ☐ Disbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☐ Yenedünya ☐ Özüm ☐ Nar ☒ Eriş ☐ Akdüt ☐ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemis ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☒ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmi ☐ Ayva	☐ Limon çiçeği ☒ Ortanca ☒ Gül ☐ Sarmasık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salıkm ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpeşi ☐ Acalya ☒ Acem borusu ☒ Zambak ☐ Ates diken ☐ İspirye ☒ Birgün çiçeği ☒ Zakkum
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		300-500		
BAHÇE KAPISI		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		
☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		300-500		
Malzeme		BAHÇE KAPISI		
☒ Ahşap ☐ Demir		☐ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		
KONUT - BAHÇE İLİŞKİNDEKİ VERİLER				
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ			
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

Tablo 3.36

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

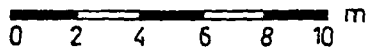
ÖRNEK NO: 16

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	●	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		●	Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		●	Ro	GÜL	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2			Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek calısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep	Sardunya	E3	
		Coa	Fındık	Y1			Lo	Hanımeli	E3	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Uzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3	
	●	Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			●	Car	Acem borusu	E3, F1
		Moa	Akdut	Y1			●	İrg	Zambak	E3
		Fic	İncir	Y1, E5				Pyc	Ateş dikenli	E3, E4
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1				Sp	İspirye	E3
		Ole	Zeytin	Y1, E1			●	He	Birgün çiçeği	E3
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			●	Nec	Zakkum	E1, E3
		Lao	Karayemis	E3, E4, Y1			LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdelme (F1)
	●	Cin	Mandalina	E4, Y1				YARAR SAĞLAMA		Gölge elemanı (F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1						Meyve (Y1)
		Cil	Limon	E4, Y1						Yaprak (Y2)
	●	Ci	Turunc	E4, Y1						Çiçek (Y3)
		Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1						Renk (E1)
		Mab	Elma	E3, E4, Y1						Form (E2)
		Di1	Trabzon hurması	Y1						Çiçek güzelliği (E3)
		His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3						Meyve güzelliği (E4)
		Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2						Doku (E5)

Şekil 3.37. 16 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.38 16 Nolu Örneğin A-A' Kesiti ve B-B' Kesiti

Tablo 3.17 Belirleme Formu

ADRES		Ortahisar Mahallesi Sarayatık Sokağı		ÖRNEK NO: 17
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				
GENEL ÖZELLİKLER				
Mimar	☐	Geleneksel Türkevi		
	☒	Geleneksel Rumevi		
	☐	Geleneksel Melezev		
Dağılım	☒	Odaksal dağılım (orta sofa)		
	☐	Yandan dağılım (yan sofa)		
	☐	Cekirdek dağılım		
	3	Kat sayısı		
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ				
MEKANLAR				
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)				
Mutfak				
Oda 1				
Oda 2				
Oda 3				
İç sofa				
Yan sofa				
Tuvalet				
Depo				
Evait:caslığı				
Balkon				
Oda 1				
Oda 2				
Oda 3				
KONUT - BAHÇE İLİŞKİSİNDEKİ VERİLER				
KONUT - BAHÇE BİÇİMLENİŞİ				
Tip No:	1		Her tarafı bahçeli konutlar	
	2		Ön ve arka bahçeli konutlar	
	3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar	
	3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
	3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar	
	3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar	
	4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar	
	5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar	

ADRES

Ortahisar Mahallesi Sarayatık Sokağı

ÖRNEK NO: 17

KONUTLA İLGİLİ VERİLER

KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER

GENEL ÖZELLİKLER

Mimar	☐	Geleneksel Türkevi
	☒	Geleneksel Rumevi
	☐	Geleneksel Melezev

Dağılım	☒	Odaksal dağılım (orta sofa)
	☐	Yandan dağılım (yan sofa)
	☐	Cekirdek dağılım

	3	Kat sayısı

YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny:taş	
		Beton	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Seramik	
		Ahsap	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Sıkıştırılm. Toprak	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Mutfak	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Oda1	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Oda2	☒

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Oda3	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	İç sofa	☒

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Yan sofa	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Tuvalet	☒

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Depo	☒

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Evait:caslığı	

GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	MEKANLAR	Balkon	

Oda 1	Ocaklı oda

Oda 2	Gusülhaneli oda

Oda 3	Oda

AVLU

Yer düşeme malzemesi	☒	Düğünyonu taş
	☐	Beton
	☐	Seramik
	☐	Ahsap
	☐	Sıkıştırılmıs T.

SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI

☒	Duvarlar
☐	Bitkiler

BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ

260-300

BAHÇE KAPISI

☒	Cift kanatlı
☐	Tak kanatlı

Malzeme	☐	Ahsap
	☒	Demir

BAHÇEDEKİ ÖGELER

☐	Ashane
☐	WC
☒	Çesme
☒	Kuyu
☐	Sarınc
☐	Ocak
☐	Yerocağı
☐	Fırın

Camaşırhane

Tekne

Hamam

Niş

Depo

Yaljak

BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER

☐	Cam	☐	Limon çiçeği
☐	Doğu ladini	☐	Ortanca
☐	Lübnan sedri	☒	Gül
☐	Palmye	☐	Sarmasık
☐	Servi	☐	Kalebek çalısı
☐	Dişbudak	☐	Mor salkım
☐	Manolya	☐	Sardunya
☐	Fındık	☐	Hanımelî
☐	Yeni dünya	☐	Kasımata
☐	Özüm	☐	Sultan küpesti
☐	Nar	☐	Acelya
☐	Erik	☐	Acem borusu
☐	Akdut	☐	Zambak
☐	İncir	☐	Ates dikenî
☐	Kiraz	☐	İspirye
☐	Zeytin	☐	Birgün çiçeği
☐	Armut	☐	Zakkum
☐	Karayemis	☐	
☐	Mandalina	☐	
☒	Portakal	☐	
☐	Limon	☐	
☐	Turunc	☐	
☐	Şeftali	☐	
☐	Elma	☐	
☐	Trapez humması	☐	
☐	Ağac hacmi	☐	
☒	Ayva	☐	

ACACILAR VE AĞACÇIKLAR

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

COK YILLIK BİTKİLER

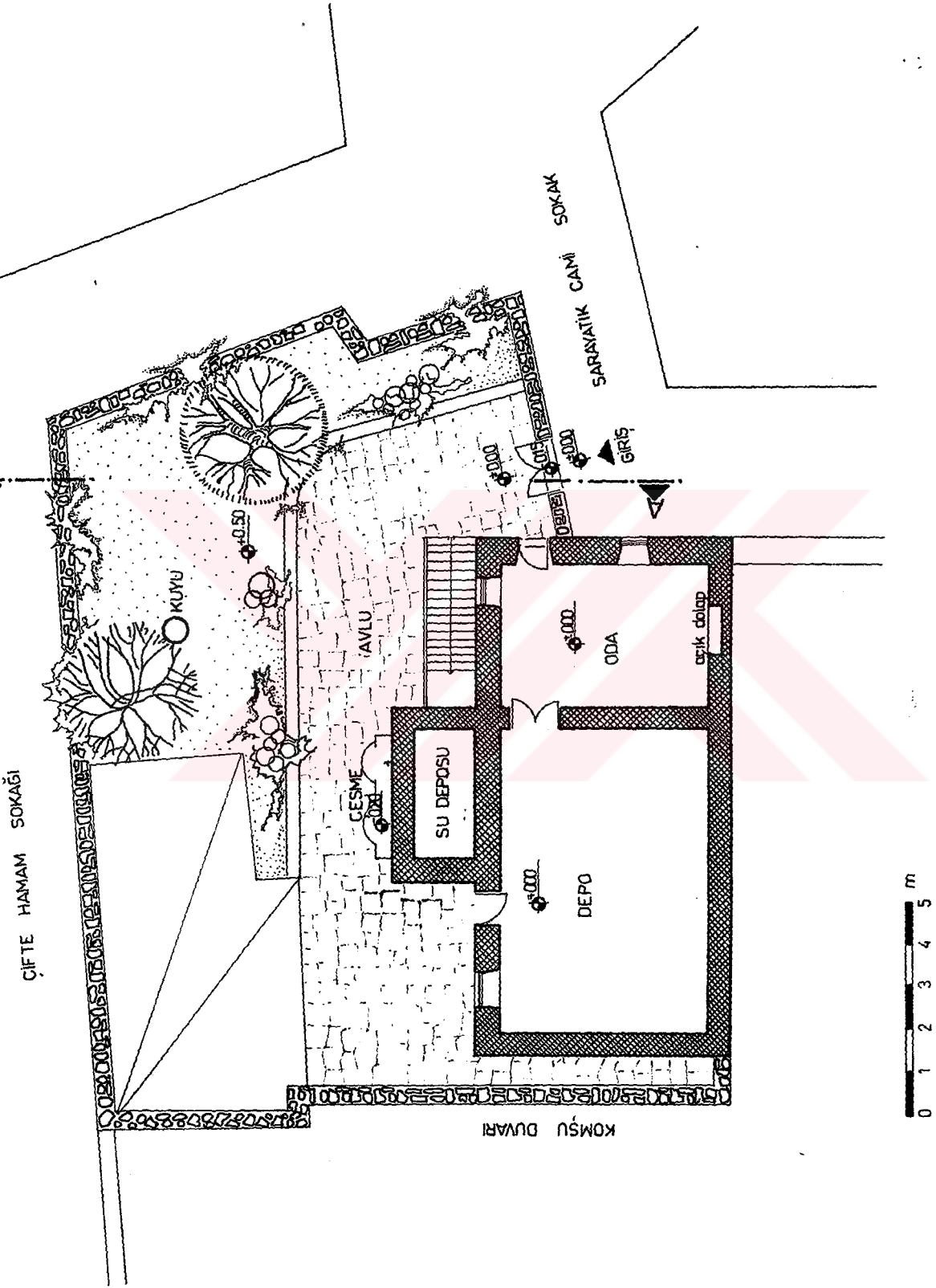
COK YILLIK BİTKİLER

Tablo 3.37.

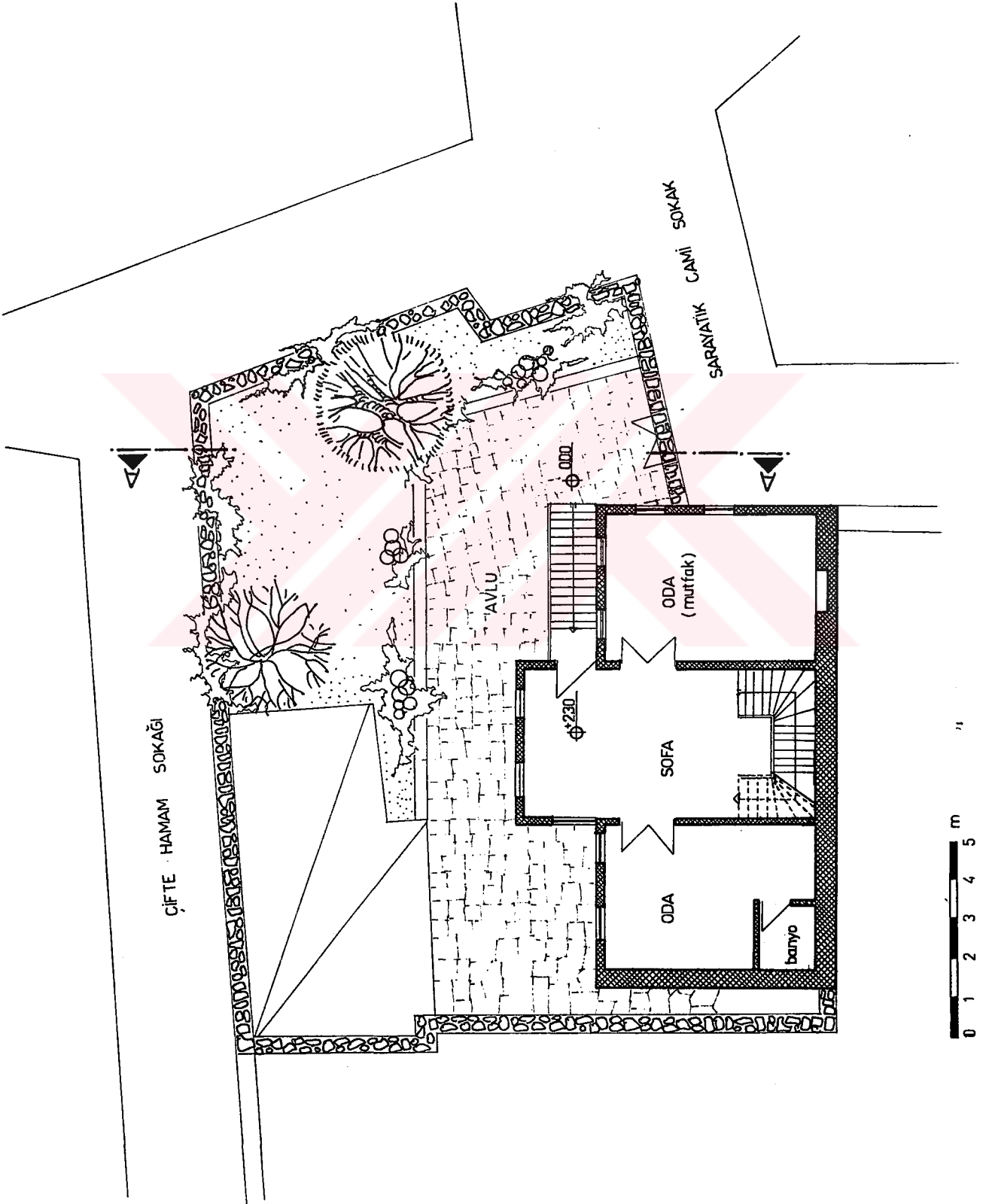
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 17

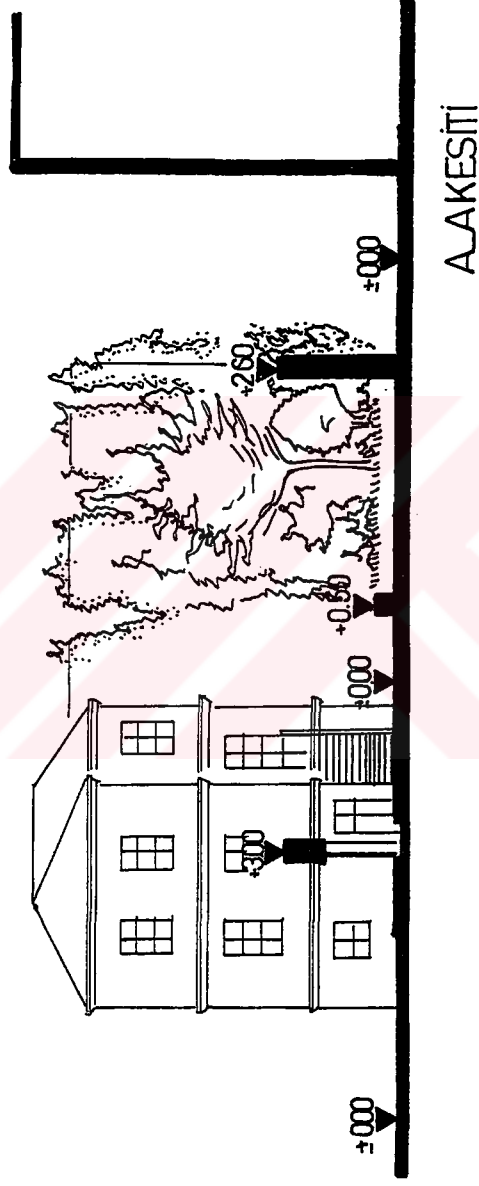
	Sim-gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı	Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi					Kodu	Türkçesi
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		● Ro	GÜ1	E3, E1	
		Chh	Palmye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımeli	E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ates dikenli	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemis	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
	●	Cis	Portakal	E4, Y1			ESTETİK		Form (E2)
	Cil	Limon	E4, Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	Ci	Turunç	E4, Y1				Meyve güzelliği (E4)		
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1				Doku (E5)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1						
	Dil	Trabzon hurması	Y1						
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3						
●	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2						

Şekil 3.39. 17 Nolu Örneğin Zemin Katı Planı

Şekil 3.40. 17 Nolu Örneğin Giriş Katı Planı

Şekil 3.41. 17 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tablo 3.18 Belirleme Formu

-105-

ADRES		Ortahisar Mahallesi Çifte Hamam Sokakı		ÖRNEK NO: 18	
KONUTLA İLGİLİ VERİLER					
GENEL ÖZELLİKLER					
Mimarî	☐ Geleneksel Türkevi ☐ Geleneksel Rumevi ☒ Geleneksel Melezev				
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☐ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım				
	2 Kat sayısı				
YER DÖŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny. taş	Beton	Sürekli	
	Mutfak	☒			
	Oda1	☒			
	Oda2	☐			
	Oda3	☐			
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	İç sofalı	☒			
	Yan sofalı	☐			
	Tuvalet	☒			
	Depo	☐			
	Evaitırcaşlığı	☐			
	Balkon	☐			
Oda 1	Ocaklı oda				
Oda 2	Gusülhaneli oda				
Oda 3	Oda				
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER					
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER	
Yer döşeme malzemesi	☒ Düğünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış T.	☒ Aşhane ☐ WC ☐ Çesme ☒ Kuyu ☐ Sarnıç ☐ Ocak ☐ Yerocağı ☒ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☐ Nis ☐ Depo ☐ Yalak	☐ Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Disbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☒ Yanidünya ☐ Özüm ☒ Nar ☐ Erik ☒ Akdut ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemis ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağaç hatmi ☐ Ayva	☐ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ Gül ☐ Sarmastık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salıkım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☐ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates diken ☐ İspirye ☐ Birgün çiçeği ☐ Zakkum	
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI					
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler					
BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ					
320-500					
BAHÇE KAPISI					
☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı					
Malzeme	☒ Ahsap ☐ Demir				
KONUT - BAHÇE İLİSKİSİNDEKİ VERİLER					
KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ					
Tip No:					
1		Her tarafı bahçeli konutlar			
2		Ön ve arka bahçeli konutlar			
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar			
☒	3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
	3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
	3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
	4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
	5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

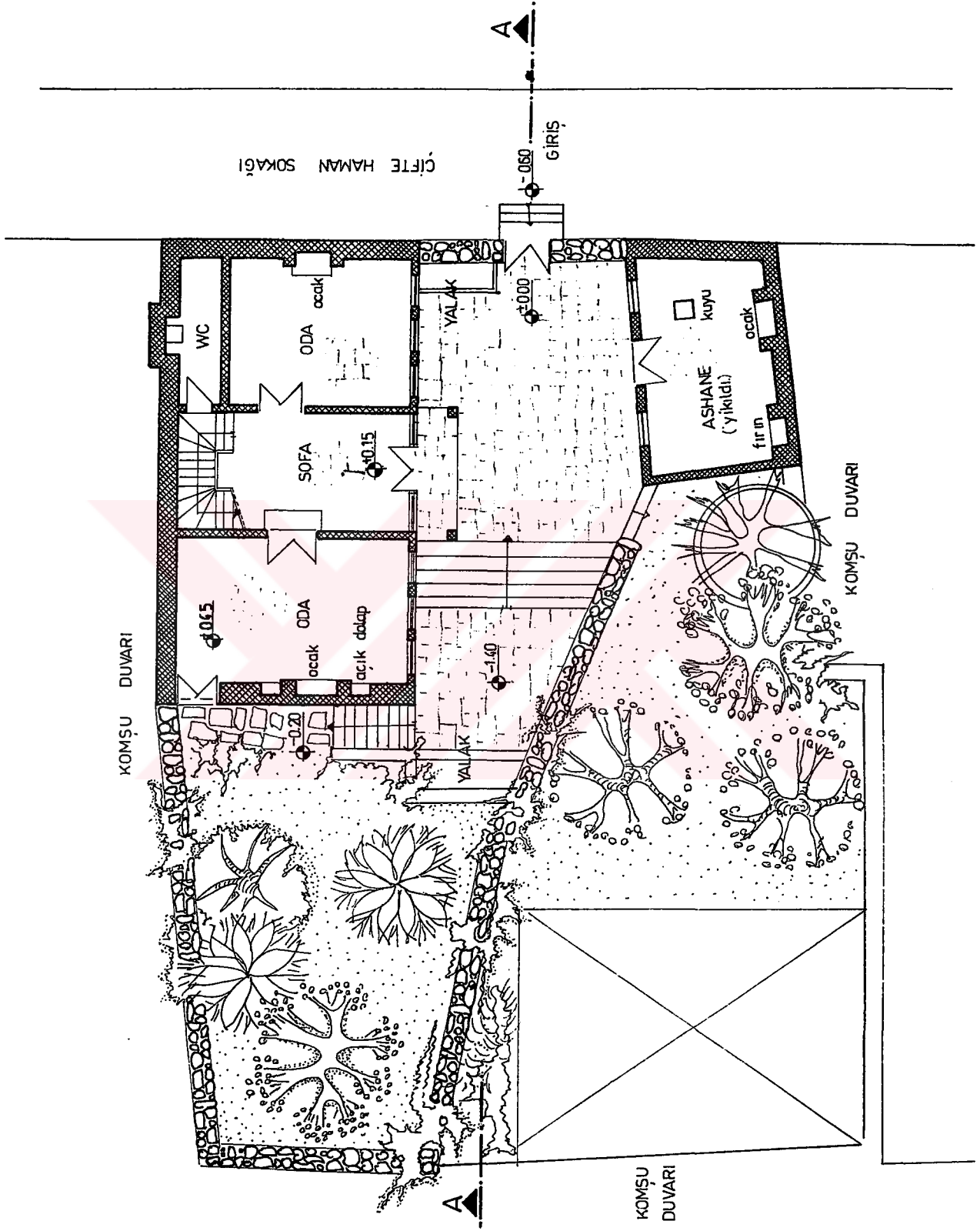
Tablo 3.38

BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

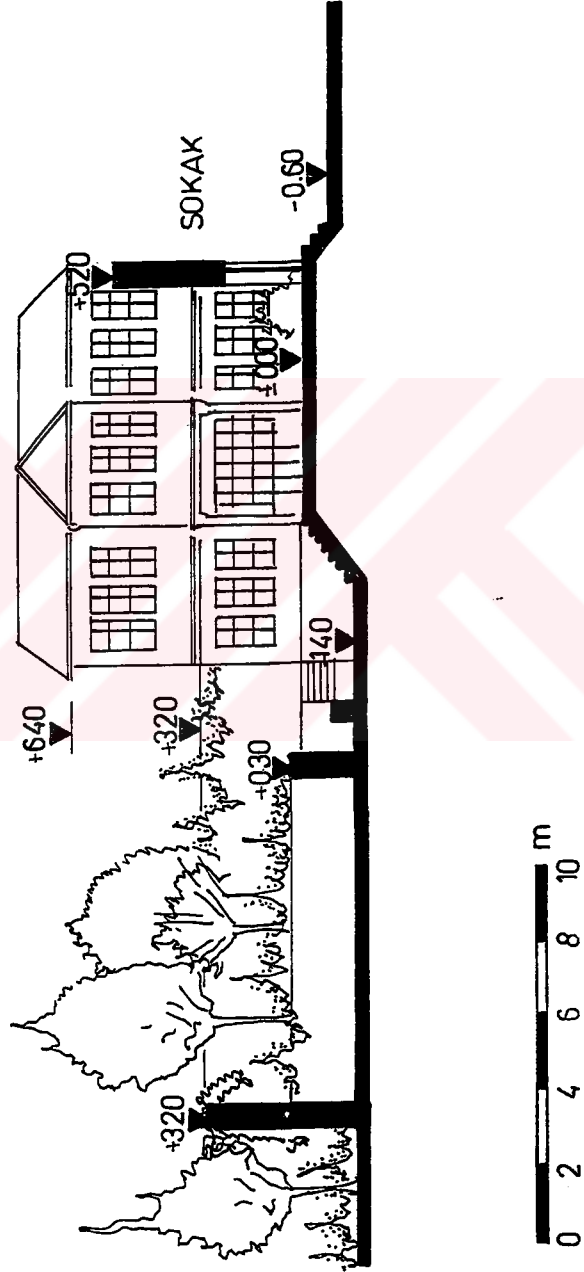
ÖRNEK NO: 18

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı	
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi		
AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR		Pi	Çam	F2	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2		Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2		Ro	Gül	E3, E1	
		Chh	Palmiye	E2		Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2		Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2		Wic	Mor salkım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5		Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1		Lo	Hanımelı	E3, F1	
		Erj	Yeni Dünya	Y1, E5, E4		Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2		Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4		Azi	Acelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4		Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1		Irg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5		Pyc	Ateş dikenı	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1		Sp	Ispirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1		He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1		Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1		LEJAND	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdeleme (F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)
		Cis	Portakal	E4, Y1			ESTETİK		Renk (E1)
	Cil	Limon	E4, Y1				Form (E2)		
	Ci	Turunc	E4, Y1				Çiçek güzelliği (E3)		
	Prp	Seftali	E1, E3, E4, Y1				Meyve güzelliği (E4)		
	Mab	Elma	E3, E4, Y1				Doku (E5)		
	Dil	Trabzon hurması	Y1						
	Hıs	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3						
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2						

Şekil 3.42 18 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

Şekil 3.43 18 nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tablo 3.19 Belirleme Formu

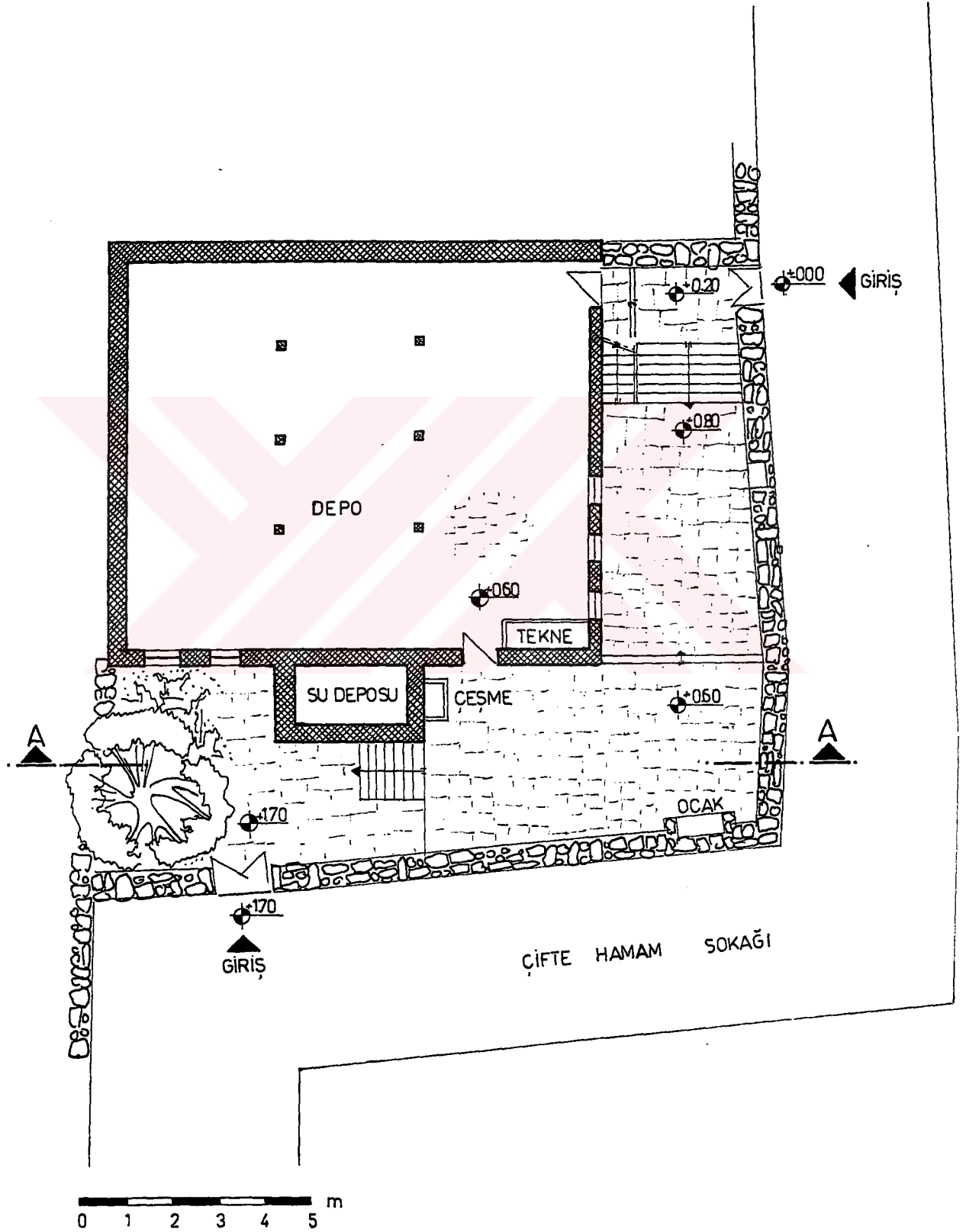
ADRES		Ortahisar Mahallesi Çifta Hamam Sokakı		ÖRNEK NO: 19
KONUTLA İLGİLİ VERİLER				
GENEL ÖZELLİKLER				
Mimarî	☒ Geleneksel Türkevî ☒ Geleneksel Rumevî ☐ Geleneksel Melezev			
Dağılım	☒ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☐ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım			
	2 Kat sayısı			
YER DÜŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	Düğüny. taş	Beton	Seramik
	Mutfak	☒		
	Oda1			
	Oda2			
	Oda3			☒
GİRİŞ KATI (Zemin Kat)	İc. sofalı			☒
	Yan sofalı			☒
	Tuvalet	☒		
	Depo			
	Evaitıcasılığı			
	Balkon			
Oda 1	Ocaklı oda			
Oda 2	Gusülhaneli oda			
Oda 3	Oda			
KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER				
AVLU		BAHÇEDEKİ ÖGELER		BAHÇEDE YERALAN BİTKİLER
Yer dâğeme malzemesi	☒ Düğünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış T.	☐ Ashane ☐ WC ☒ Çesme ☐ Kuyu ☐ Sarnıç ☒ Ocak ☐ Yeroçağı ☐ Fırın	☐ Cam ☐ Doğu ladini ☐ Lübnan sediri ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Ofsbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☐ Yenidünya ☐ Ozüm ☐ Nar	☐ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☒ Gül ☒ Sarmaşık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salıkım ☐ Sardunya ☐ Hanımeli ☐ Kasımpatı ☐ Sultan küpesi ☒ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates dikeni ☐ Ispirya ☐ Birgün çiçeği ☒ Zakkum
SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI		SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI
☒ Duvarlar ☐ Bitkiler		☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☒ Nis ☐ Depo ☐ Yalak		☒ Erik ☐ Akdut ☐ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☐ Armut ☐ Karayemiş ☐ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftali ☐ Elma ☐ Trapezon narması ☐ Ağac hatmi ☐ Ayva
BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ		BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ
310-400		310-400		310-400
BAHÇE KAPISI		BAHÇE KAPISI		BAHÇE KAPISI
☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		☐ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı		☐ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı
Malzeme		Malzeme		Malzeme
☒ Ahsap ☐ Demir		☐ Ahsap ☐ Demir		☐ Ahsap ☐ Demir
KONUT - BAHÇE İLİSKİNDEKİ VERİLER				
KONUT - BAHÇE BİÇİMLENİŞİ				
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİÇİMLENİŞİ			
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

Tablo 3.39

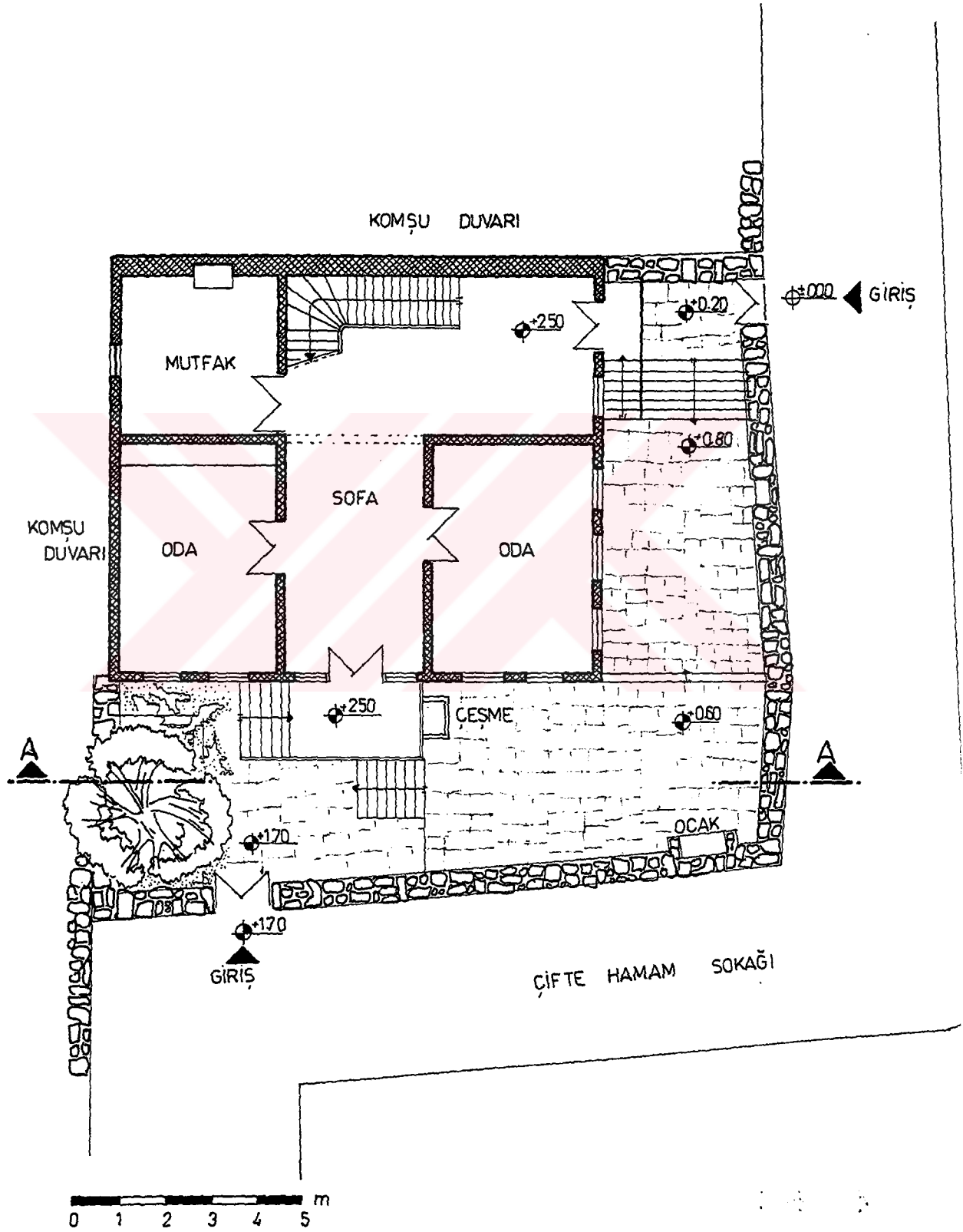
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 19

	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı					
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi						
AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	●	Phc	Limon çiçeği	E1, E3				
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym	Ortanca	E1, E3				
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			Ro	GÜL	E3, E1				
		Chh	Palmye	E2			Heh	Sarmaşık	F2, F1				
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3				
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor salkım	E3, F1				
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep	Sardunya	E3				
		Coa	Fındık	Y1			Lo	Hanımeli	E3				
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3				
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3				
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3				
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1				
		Moa	Akdut	Y1			İrg	Zambak	E3				
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikenli	E3, E4				
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	İspirye	E3				
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3				
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec	Zakkum	E1, E3				
			Lao	Karayemiş			E3, E4, Y1	AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR	●	FONKSİYONEL		Görüntüyü perdelme (F1)	
			Cin	Mandalina			E4, Y1			YARAR SAĞLAMA		Meyve (Y1)	Gölge elemanı (F2)
			Cis	Portakal			E4, Y1			ESTETİK		Yaprak (Y2)	Renk (E1)
		Cil	Limon	E4, Y1			Çiçek (Y3)			Form (E2)			
		Ci	Turunc	E4, Y1			Çiçek güzelliği (E3)			Meyve güzelliği (E4)			
		Prp	Seftali	E1, E3, E4, Y1			Doku (E5)						
		Mab	Elma	E3, E4, Y1									
		Dil	Trabzon hurması	Y1									
		His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3									
		Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2									
					●								

Şekil 3.44 19 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

Şekil 3.45 19 Nolu Örneğin Giriş Katı Plânı

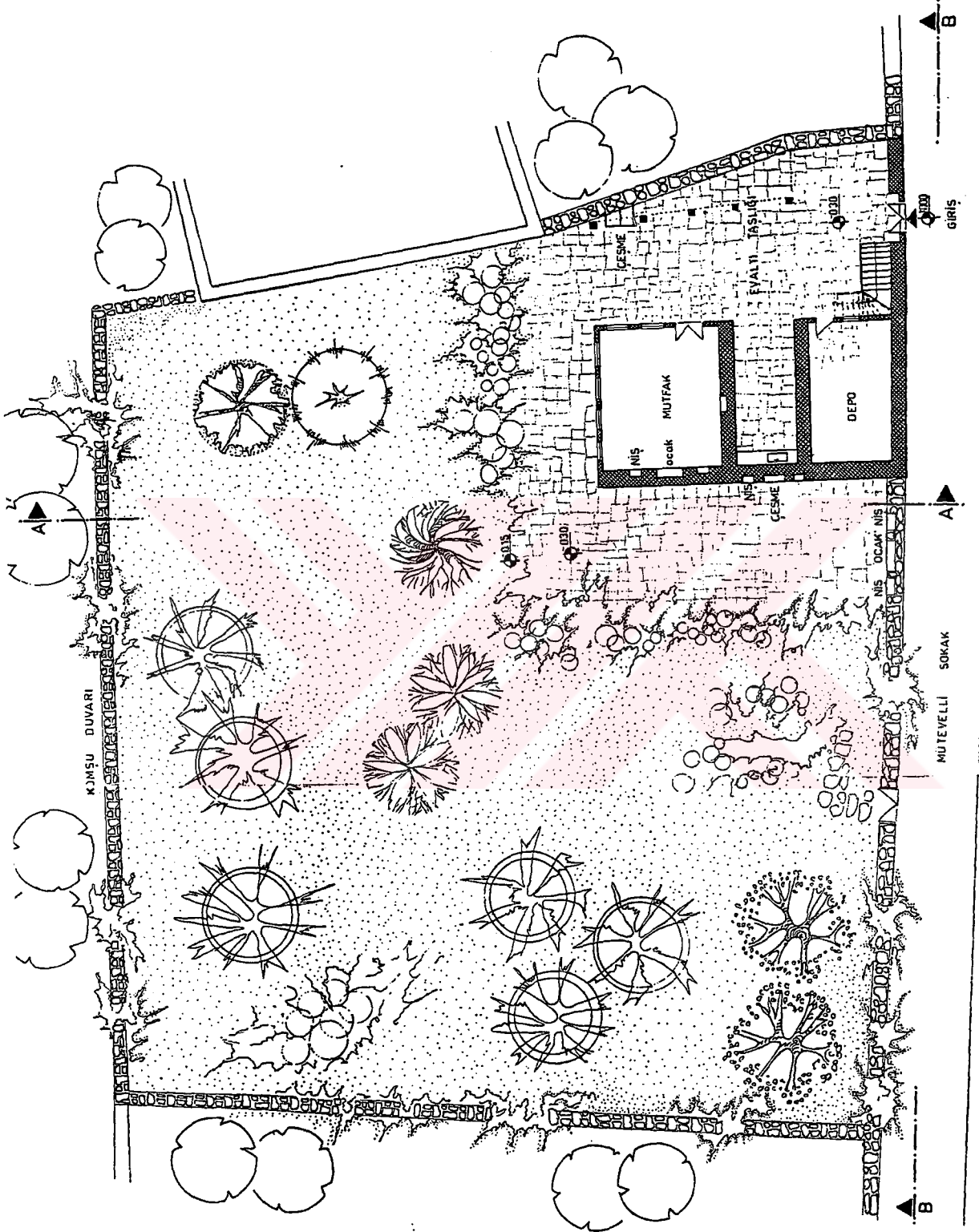

Şekil 3.46. 19 Nolu Örneğin A-A' Kesiti

Tablo 3.20 Belirleme Formu

ADRES		Ortahisar Mahallesi MÜtevellî Sokak		ÖRNEK NO: 20
KONUTLA İLGİLİ VERİLER		KONUT BAHÇESİYLE İLGİLİ VERİLER		
GENEL ÖZELLİKLER		AVLU	BAHÇEDEKİ ÖGELER	BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER
Minari	☒ Galeneksîl Türkevi ☐ Galeneksîl Rumevî ☐ Galeneksîl Melezev	☒ Düzgünyonu taş ☐ Beton ☐ Seramik ☐ Ahsap ☐ Sıkıştırılmış t.	☐ Ashane ☐ WC ☒ Çesme ☐ Kuyu ☐ Sarnıç ☒ Ocak ☐ Yerocağı ☐ Fırın ☐ Camasırhane ☐ Tekne ☐ Hamam ☒ Nis ☐ Depo ☐ Yalak	☐ Cam ☒ Doğu ladini ☐ Lübnan sedirî ☐ Palmiye ☐ Servi ☐ Dışbudak ☐ Manolya ☐ Fındık ☒ Yenidünya ☐ Ozün ☒ Nar ☒ Erik ☒ Akdud ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☒ Armut ☐ Karayemis ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftalî ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmî ☐ Ayva
Dağılım	☐ Odaksal dağılım (orta sofalı) ☒ Yandan dağılım (yan sofalı) ☐ Çekirdek dağılım	SINIRLAYICI BAHÇE ELEMANLARI	BAHÇE DUVAR YÜKSEKLİĞİ	BAHÇEDE YERELAN BİTKİLER
2 Kat sayısı		☒ Duvarlar ☐ Bitkiler	350-400	☐ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ Gül ☒ Sarmaşık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkım ☐ Sardunya ☒ Hanımeli ☐ Kaşımattı ☐ Sultan köpesi ☐ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates dikenî ☐ İspirye ☒ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
YER DÖŞEMESİ MALZEMESİ	MEKANLAR	BAHÇE KAPISI	ACAÇLAR VE AÇAÇCIKLAR	CALI VE ÇOK YILLIK BİTKİLER
	Mutfak ☒ Oda1 ☐ Oda2 ☐ Oda3 ☐ İc sofalı ☐ Yan sofalı ☐ Tuvalet ☒ Depo ☒ Evaltıcaslığı ☒ Balkon ☐	☒ Çift kanatlı ☐ Tek kanatlı	☒ Nar ☒ Akdud ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☒ Armut ☐ Karayemis ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftalî ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmî ☐ Ayva	☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ Gül ☒ Sarmaşık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkım ☐ Sardunya ☒ Hanımeli ☐ Kaşımattı ☐ Sultan köpesi ☐ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates dikenî ☐ İspirye ☒ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
GİRİŞ KATI (Zemin Katı)	YER DÖŞEMESİ MALZEMESİ	BAHÇE KAPISI	ACAÇLAR VE AÇAÇCIKLAR	CALI VE ÇOK YILLIK BİTKİLER
Oda 1 Ocaklı oda Oda 2 Susûlhaneli oda Oda 3 Oda		☒ Ahsap ☐ Demir	☒ Nar ☒ Akdud ☒ İncir ☐ Kiraz ☐ Zeytin ☒ Armut ☐ Karayemis ☒ Mandalina ☐ Portakal ☐ Limon ☐ Turunc ☐ Seftalî ☐ Elma ☐ Trabzon hurması ☐ Ağac hatmî ☐ Ayva	☒ Limon çiçeği ☐ Ortanca ☐ Gül ☒ Sarmaşık ☐ Kelebek çalısı ☐ Mor salkım ☐ Sardunya ☒ Hanımeli ☐ Kaşımattı ☐ Sultan köpesi ☐ Acelya ☐ Acem borusu ☐ Zambak ☐ Ates dikenî ☐ İspirye ☒ Birgün çiçeği ☐ Zakkum
KONUT - BAHÇE İLİSKİNDEKİ VERİLER				
Tip No:	KONUT - BAHÇE BİCİMLENİŞİ			
1		Her tarafı bahçeli konutlar		
2		Ön ve arka bahçeli konutlar		
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlar		
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlar		
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlar		
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlar		
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlar		

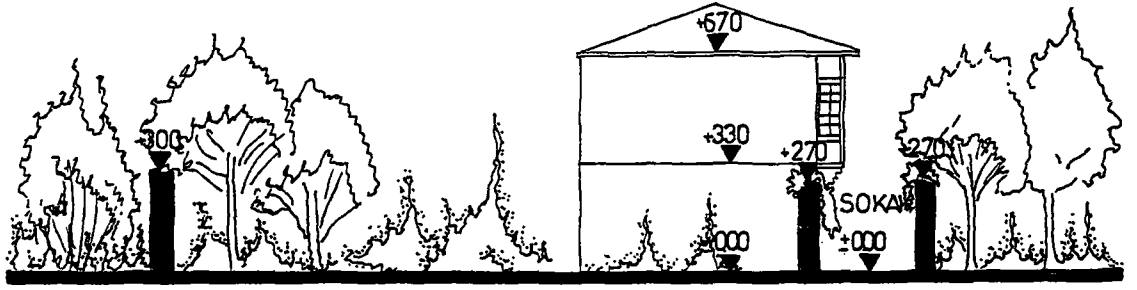
Şekil 3.47 20 Nolu Örneğin Zemin Katı Plânı

Tablo 3.40

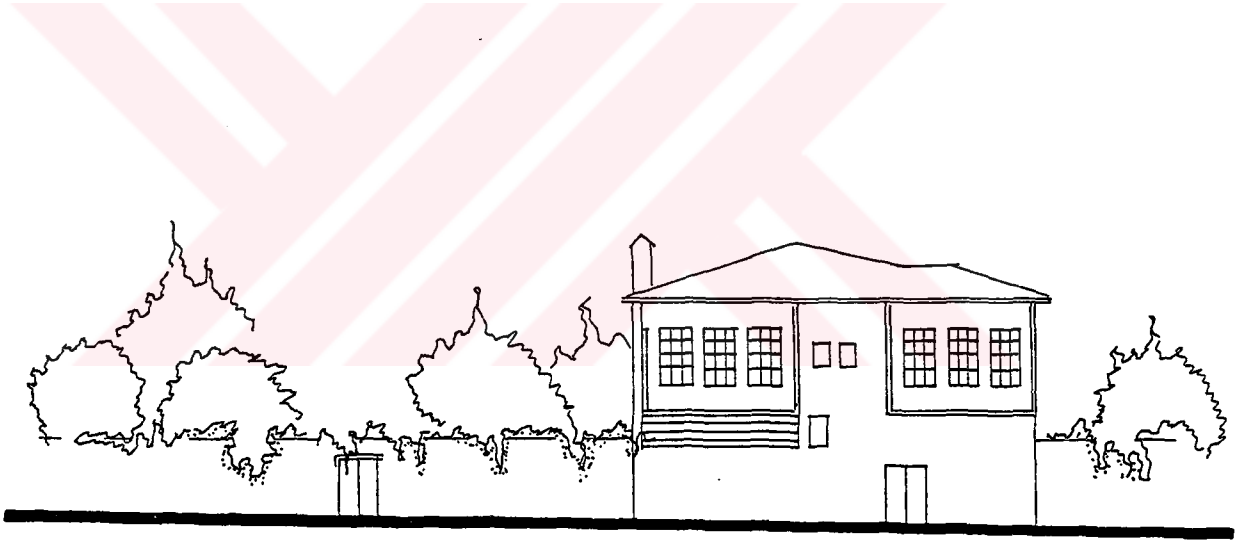
BİTKİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

ÖRNEK NO: 20

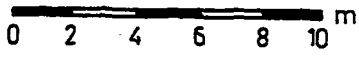
	Sim- gesi	Bitki Adı		Kullanım Amacı		Bitki Adı		Kullanım Amacı		
		Kodu	Türkçesi			Kodu	Türkçesi			
AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR		Pi	Çam	F2	AĞAÇLAR VE AĞACCIKLAR	ÇALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER	Phc	Limon çiçeği	E1, E3	
		Pio	Doğu ladini	F2, E2			Hym	Ortanca	E1, E3	
		Ced	Lübnan sediri	F2, E2			Ro	Gül	E3, E1	
		Chh	Palmiye	E2			Heh	Sarmaşık	F2, F1	
		Cus	Servi	F1, E2			Bua	Kelebek çalısı	E3	
		Fro	Dişbudak	F2			Wic	Mor saikım	E3, F1	
		Mag	Manolya	Y3, E3, E5			Pep	Sardunya	E3, E1	
		Coa	Fındık	Y1			Lo	Hanımelî	E3, F1	
		Erj	Yenidünya	Y1, E5, E4			Chi	Kasımpatı	E3	
		Viv	Üzüm	Y1, F2, Y2			Fuh	Sultan küpesi	E3	
		Pug	Nar	Y1, Y3, E3, E4			Azi	Açelya	E3	
		Prd	Erik	Y1, Y3, E3, E4			Car	Acem borusu	E3, F1	
		Moa	Akdut	Y1			İrg	Zambak	E3	
		Fic	İncir	Y1, E5			Pyc	Ateş dikenî	E3, E4	
		Cea	Kiraz	E1, E3, E4, Y1			Sp	İspirye	E3	
		Ole	Zeytin	Y1, E1			He	Birgün çiçeği	E3	
		Pyc	Armut	E3, E4, Y1			Nec	Zakkum	E1, E3	
		Lao	Karayemiş	E3, E4, Y1			LEJAND	FONKSİYONEL	Görüntüyü perdelme	(F1)
		Cin	Mandalina	E4, Y1					Gölge elemanı	(F2)
		Cis	Portakal	E4, Y1				YARAR SAĞLAMA	Meyve	(Y1)
	Cil	Limon	E4, Y1	Yaprak	(Y2)					
	Ci	Turunc	E4, Y1	Çiçek	(Y3)					
	Prp	Şeftali	E1, E3, E4, Y1	ESTETİK	Renk	(E1)				
	Mab	Elma	E3, E4, Y1		Form	(E2)				
	Dil	Trabzon hurması	Y1		Çiçek güzelliği	(E3)				
	His	Ağaç hatmi	E1, E3, Y3		Meyve güzelliği	(E4)				
	Cyo	Ayva	E3, E4, Y1, Y2		Doku	(E5)				

A_A KESİTİ

B_B KESİTİ

Şekil 3.48 20 Nolu Örneğin A-A' ve B-B' Kesiti

3.3. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Konut bahçelerinden günümüze kadar bozulmamış bir şekilde kalanları azdır. Eski şehir konutları, gün geçtikçe bozulan eski kent mekânlarıyla birlikte yavaş yavaş kaybolmaktadır. Dolayısıyla bahçede yer alan elemanların bir kısmı ile bitkiler de yokolmuşlardır. Ekonomik faktörün etkisiyle konut sahipleri eski konutlarını yıkmaya, yerine apartman yapmaya yönelmişlerdir. Buna izin veren imar planları ve yerel yönetimler de tarihi Trabzon Şehrinin görüntüsünün değişmesinde etkili olmuşlardır.

Yapılan araştırmada değişimler gözönünde bulundurularak veriler değerlendirilmiştir.

Kent merkezinde, çalışma alanında (Ortahisar mahallesi-Pazarkapı mahallesi) bitişik nizam mahalle dokusu içinde yapılan araştırma ile konutun arazideki yerleştirilmesine göre çeşitli konut-bahçe tipleri saptanmıştır. Bunlar;

- . Her tarafı bahçeli konutlar,
- . Ön ve arka bahçeli konutlar,
- . Sokak duvarına bitişik,
  - . Ön bahçeli konutlar,
  - . Ön ve yan bahçeli konutlar,
  - . Arka ve yan bahçeli konutlar,
  - . Arka bahçeli konutlar,
- . Sokak duvarından uzakta arka iki duvara bitişik konumda yerleştirilmiş,
  - . Ön ve yan bahçeli konutlar,
- . Sokak duvarına paralel arkadaki duvara bitişik,
  - . Ön bahçeli konutlar,

olmak üzere ortaya beş ana konut-bahçe grubu çıkmıştır. Ayrıca beş ana konut-bahçe grubu da kendi aralarında alt kısımlara ayrılmışlardır.

Genel olarak saptanan konut-bahçe tiplerinde,
Birinci derecede,

- . Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli,
- . Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli,

İkinci derecede,

- . Sokak duvarına bitişik ön bahçeli,
- . Arka duvara bitişik ön bahçeli,

Üçüncü derecede,

- . Her tarafı bahçeli,
- . Ön ve arka bahçeli,
- . Sokak duvarına bitişik,
  - . Arka bahçeli
  - . Arka ve yan bahçeli

tipler saptanmıştır. Verilere göre ön bahçeli konutlar en fazla, her tarafı bahçeli konutlar ve arka bahçeli konutlar ise en az olduğu görülmüştür.

Yapılan araştırma alanındaki bahçelerde yer alan konutlar, iki yada üç katlı olarak inşa edilmişlerdir (Tablo 3.41). Konutların bahçe içindeki yerleşim durumları biçimsel olarak farklı özellik göstermesine rağmen, işlevsel olarak genellikle bütün konutlarda aynı çözümlenmiş, kullanılan malzemeler, mimari öğeler, bitkilerin hemen hepsinde aynı olduğu, bahçe biçimlenişinin konut yüksekliğine bağlı olmadığı gözlenmiştir. Genellikle bütün konutların ön bahçelerinde taşlık, taşlığın içinde çeşitli mimari öğeler (çeşme, kuyu, sarnıç, ocak, fırın, vb.) yer almaktadır. Arka bahçeler ise daha çok bitki ağırlıklı çözümlenmişlerdir. Konut bahçelerinde sınırlayıcı elemanlar olarak duvar kullanılmıştır. Mahremiyet açısından yüksek duvarlarla çevrili olan konut bahçelerinde aynı zamanda gölge etkisinin de sağlandığı görülmektedir.

Konutun bahçesi oturma bahçesi olduğu kadar süs ve faydalanma bahçesidir de. Bu bakımdan bahçenin konut ile ilişkisinin bir bütünlük içinde olmasına önem verilmiştir. Bunun sonucu olarak bahçe konutun altında taşlık şeklinde devam ettirilmiştir. Konuta en yakın olan bahçe bölümü daha çok avlu karakterini almaktadır. Yani kaldırımlı kısımları daha fazladır. Bu avlu genellikle sınır duvarları ve bahçe tarafından da arazinin eğimli olduğu kısımlarda set duvarları ve yeşil öğelerle çevrilmiştir. Konutun içine giren bölüm ile dışında kalan bölüm genellikle aynı döşeme malzemesiyle kaplıdır (Tablo 3.42). Bahçenin çim ve çiçeklik bölümlerini çevreleyen kaldırım, taşlığın döşemesi ile bir tutulmuş ve taşlık ile bahçe arasındaki uyum daha fazla sağlanmıştır. Bahçelerin konut ile olan bu yakınlıkları en fazla dikkati çeken karakteristiklerden biridir. Bu özellik konut ile bahçenin bir bütün olarak kabul edildiğini ve ufak-geniş, aynı öğeleri birleştiren yine bahçenin sanki açık havada bir konut bölümü sayıldığını göstermektedir.

Tablo 3.41 Ele Alınan Konut Örneklerinin Genel Özellikleri

GENEL ÖZELLİK - LER ÖRNEK NO:	KAT SAYISI					MEKANLAR										
	Bodrum	I Kat	II Kat	III Kat	Çatı Katı	Mutfak	ODA			SOFA		Taşlık(evali- ti)	WC	Banyo	Depo	Balkon
							Oda 1	Oda 2	Oda 3	Kapalı Sofa	Açık Sofa					
1		●	●			●		●	●	●		●	●		●	
2		●	●	●		●	●		●	●		●	●		●	
3		●	●			●		●	●	●		●	●			
4		●	●	●		●						●			●	
5		●	●			●	●			●						
6		●	●	●		●	●		●	●						
7		●	●	●		●	●		●	●		●	●	●	●	
8	●	●	●		●	●	●					●	●		●	
9		●	●			●	●		●	●		●	●			
10		●	●	●		●				●		●	●		●	
11		●	●									●	●		●	
11A								●	●			●	●			●
12	●	●	●												●	
12A						●			●	●		●	●			
13		●	●				●		●	●		●	●		●	
14	●	●	●			●	●		●	●		●	●			
15	●	●	●			●	●		●	●		●	●		●	
16		●	●					●				●				
17		●	●	●											●	
17A						●		●		●		●	●			
18	●	●	●			●	●		●	●		●	●			
19	●	●	●			●		●		●		●	●			
20		●	●			●						●	●		●	
Kullanım Yüzdesi %	30	100	100	30	5	85	50	20	50	60	10	35	80	5	60	5
Oda 1 : Ocaklı Oda										Sayı : Zemin Kat						
Oda 2 : Gusûlhaneli Oda										Sayı A : Giriş Kat						
Oda 3 : Oda																

ELE ALINAN ÖRNEKLERDE YER DÖŞEMESİNİ GÖSTEREN TABLOLAR

TABLO 3.42. (1-4)

Tablo 3.42.1

Yerdöşemesi Malzemesi	KATLAR		Düzgünyonu Taş				
			Beton	Seramik	Ahşap	Sıkıştırılmış Toprak	
Konut No:							
1	ZEMİNKAT	Oda2 Oda3 Sofa Mutfak WC Depo Evaltıtışlığı	●	●			●
	AVLU		●	●			
2		Oda1 Oda3 Sofa Mutfak WC Depo		●		●	
	AVLU		●				
3		Oda2 Oda3 Sofa Mutfak Wc		●			
	AVLU			●			
4		Mutfak Depo Evaltıtışlığı		●			
	AVLU		●				
5		Oda1 Sofa Mutfak	●	●			
	AVLU		●				

Tablo 3.42.2

Yerdöşemesi Malzemesi Konut No:	KATLAR		Düğünyonu Taş	Beton	Seramik	Ahşap	Sıkıştırılmış Toprak
	6		Oda1 Oda3 Açık sofa Mutfak				
AVLU							
7	ZEMİNKAT	Oda1 Sofa Mutfak WC Depo					
	AVLU						
8		Oda1 Mutfak WC Depo					
	AVLU						
9		Oda1 Oda3 Sofa Mutfak WC					
	AVLU						
10		Açık sofa Mutfak WC Depo					
	AVLU						

Tablo 3.42.3

Yerdöşemesi Malzemesi	KATLAR		Düzgünüonu Taş	Beton	Seramik	Ahşap	Sıkıştırılmış Toprak
	11		WC Depo		●		
11A		Oda2 Oda3 WC Balkon	●	●		●	●
	AVLU		●				
12	ZEMİNKAT	Depo		●			
12A	GİRİŞKATI	Oda3 Sofa Mutfak WC	●	●		●	
	AVLU		●				
13	ZEMİNKATI	Oda1 Evalu taşlığı Depo	●	●			
	AVLU		●				
14	ZEMİNKATI	Oda1 Sofa Mutfak WC Evalu taşlığı	●	●		●	
	AVLU		●				
15	ZEMİNKATI	Oda1 Oda3 Sofa Mutfak WC Evalu taşlığı	●	●		●	●
	AVLU		●				

Tablo 3.42.4

Yer döşe- mesi Malze- mesi	KATLAR		Düzgünyonu Taş	Beton	Ahşap	Sıkıştırılmış Toprak
	16		Oda3 Evaltıttaşlığı	●	●	●
AVLU		●				
17	ZEMİNKAT	Depo		●		
17A		Oda2 Sofa Mutfak Wc	●	●	●	
	AVLU		●			
18	ZEMİNKAT	Oda1 Sofa Mutfak WC	●	●	●	
	AVLU		●			
19		Oda3 Sofa Mutfak WC		●	●	
	AVLU		●			
20		Mutfak WC Depo Evaltıttaşlığı	●	●		
	AVLU		●			

Avluların yeri büyük çoğunlukla taş, kimi konutlarda ise (çoğunlukla değişim göstermiş konutlarda) beton döşemelidir. Taşlıklar, konutların vazgeçilmez öğeleridir (Şekil 3.49).

Gruplandırılan konut-bahçe tiplerinde hem iç sofalı, hem de dış sofalı konutlar yer almaktadır. Araştırma alanındaki dış sofalı ve iç sofalı konutlarda konut-bahçe ilişkisinin bazı farklı özellikler gösterdiğini söyleyebiliriz. Bunlar :

Dış sofalı konutlarda (yandan dağılımlı) taşlıklar, bahçe tarafından altı açık yani direkler üzerine oturtulmuş durumdadır. Kimi konut altındaki taşlıklar ise bir tarafı sokak kapısında başlar ve öteki ucunda bahçenin içine kadar devam eder. Konutun içine ve üst katlara çıkan kapı ve merdivenler bu taşlık üzerindedir. Taşlığın bazı bölümleri üzerinde konut iç mekânları ve balkon yer alır. Altta kalan boş alan konut ile bahçeyi birbirine bağlayan ideal bir yerdir. Özellikle sıcak yaz günlerinde çoğu zaman küçük bir çeşme veya su teknesiyle süslenmiş etrafı çeşitli ağaçlarla, süs bitkileriyle, rengarenk çiçeklerle, kuşların ötüşleriyle bir doğa harikası oluşturulan bu mekân hem konutun hem de bahçenin çekici bir yeri konumundadır. Böylece konut ile bahçe uyumlu bir biçimde bağlanmış ve birinden birine geçiş, doğal olarak sağlanmıştır (Şekil 3.49-3.50).

İç sofalı (ortadan dağılımlı) konutlarda ise bahçe yönünde konutun ortasından bir çıkmayla konut-bahçe arasında bütünlük sağlanmaya çalışılmıştır. Ortadaki çıkmanın etrafı kimi konutlarda üstü kapalı balkon şeklinde açık tutulmuş, kimi konutlarda ise camekân şeklinde kapatılmıştır. Açık çıkmaların çevresi çeşitli süs bitkileriyle (sarmaşık, acem borusu, hanımeli, gül, vb.) sarılıcılarla örtülmüş, saksı çiçekleri yerleştirilmiştir. Böylece doğanın harika güzelliği konutun içine kadar sokulmuştur (Şekil 3.51-3.52).

Şekil 3.49. Evaltı Taşlığı (dış sofalı konutlarda)

Şekil 3.50. Evaltı Taşlığından Bahçenin Görünüşü
(dış sofalı)

Şekil 3.51. İç Sofalı Konutlarda Konut-Yeşil Bağlantısı

Şekil 3.52. İç Sofalı Konutlarda Konut-Yeşil Bağlantısı

Yapılan araştırmada kimi konutlarda tuvalet, yıkanma yeri mutfak (aşhane), depo bahçede kimilerinde ise konutun içinde yer aldığı belirlenmiştir. Kimi konutların zemin katları depo, kiler katı olarak kullanıldığı esas yaşama katının ise birinci kat olduğu saptanmıştır. Kimi konutlarda, ise zemin kat yaşama katı olarak yer almaktadır (Tablo 3.41.Tablo 3.43).

3.3.1. Araştırmada Yeralan Bahçe Ögeleri

Çalışmada yeralan bahçe ögeleri saptanan konut-bahçe örnekleri üzerinde tek tek belirlenerek, ayrıca tablolar oluşturularak ortak başlıklar halinde ele alınmış ve farklı benzer özellikleri açısından irdelenmiştir. (Tablo 3.43).Saptanan ögeler aşağıdaki gibidir :

A. Girişler

A.1. Kapılar

A.2. Kapı Tokmakları

B. Sınırlayıcı Elemanlar-Duvarlar

C. Merdiven-Korkuluklar-Basamaklar

D. Boyalı Süslemeler

E. Ocak-Fırın

F. Çeşme-Sarnıç-Kuyu

G. Çamaşırhane

H. Aşhane

I. Depo

İ. Tuvalet

Tablo 3.43 Bahçelerde Öğelerin Konutlara Göre Dağılımı

BAHÇEDEKİ ÖGELER	ÇEŞME										MİMARİ			
	Aşhane WC	Konuta Bitişik Konuttan Ayrı Kuyu + Çeşme	Kuyu Sarnıç	Ocak	Yerocağı	Fırın	Çamaşırhane	Tekne	Hamam	Niş	Depo	Yatak	Genelkese1 Türkevi	Genelkese1 Rumevi
1	●	●	●		●	●	●					●		
2		●	●	●	●	●	●					●		
3													●	
4	●	●	●	●	●			●					●	
5	●	●	●	●							●	●		
6	●	●	●								●	●		
7		●			●									●
8		●											●	
9		●	●		●							●		
10		●	●		●					●		●		
11	●	●	●					●		●			●	
12		●	●	●	●									●
13	●	●	●		●	●			●		●	●		
14		●										●		
15			●	●							●	●		
16	●	●										●		
17		●	●		●								●	
18	●		●	●	●	●		●						●
19		●			●					●			●	
20		●			●					●		●		
Kullanım Yüzdesi	20 25	25 50 10	40 20 40	40 10 10	5 10 5	20 10 10	60 25 15							

A. Girişler

A.1. Kapılar

Günümüz konutlarında giriş kavramının sahip olması gereken özellikleri hemen hemen yok olmuştur ki bunlar, kapıya anlam kazandırması davetkâr olması gibi eski konutlarımızda da varolan ve güzel olan yönlerdir. (3).

19. yüzyıl ve önceki konutlara baktığımızda girişlerin konuttan soyutlanmadığı gibi konut ile bir bütün oluşturduğu ve vurgulandığı görülmüştür. Girişler "davetkâr" diyebileceğimiz bir düzendedir. Konutlarda, konuta giriş kapıları mahremiyet kavramından dolayı sokaktan doğrudan görülmeyecek biçimde yer alırlar (3).

Bahçe girişleri yapıya estetik açıdan daha görkemli ve daha içe dönük görünüm sağlarlar. Bahçe kapıları genellikle çift kanatlıdır (Tablo 3.44). Bahçe duvarları içinde yer alan kapılar aynı zamanda konutun kapısı durumundadır. Genellikle kapı açıklığı ahşap hatıllar ile örtülür ve bunların üzerinde yer alan kilit taşları oldukça fazla olan açıklığın geçilmesi amacını taşır (Şekil 3.53-3.54).

"Kilit taşı kemer, kubbe ve tonozların tepe noktalarına konan üstüne gelen ağırlığı yanındaki taşlara aktaran taş, anahtar taşı" (48).

Bahçe giriş kapısı ve kasası ahşap olduğundan üzerinin geniş bir saçak ile korunduğu görülür. Genellikle geleneksel Türk konutlarının bahçe kapılarının üzerinde saçığa rastlanılmış, Rum ve Melez konutların bahçe kapılarının çoğunluğunda ise saçığa rastlanılmamıştır (Tablo 3.44). Bunun nedeni girişler üzerinde yer alan ve saçak görevi gören kornişlerdir. (Şekil 3.55-3.56 3.57-3.58).

Tablo 3.44

Konutlarda Kapıların Genel Özellikleri

GENEL ÖZELLİKLER ÖRNEK NO :	KAPILAR			MİMARİ			MALZEME			
	Saçak	Kapı Üst. Süs	Tokmak Süsü	Geleneksel Türk evi	Geleneksel Rum evi	Geleneksel Melez ev	Çift Kanatlı	Tek Kanatlı	Ahşap	Demir
1		●	●	●			●		●	
2				●			●		●	
3				●			●		●	
4		●	●		●		●		●	
5	●		●	●			●		●	
6				●			●		●	
7	●	●	●			●	●		●	
8					●		●		●	
9			●	●			●		●	
10		●	●	●			●		●	
11					●		●			●
12			●			●	●		●	
13	●		●	●			●		●	
14	●	●	●	●			●		●	
15				●			●		●	
16				●			●		●	
17					●		●			●
18			●			●	●		●	
19					●		●		●	
20				●			●		●	
Kullanım Yüzdesi %	20	25	50	60	25	15	100	0	25	10

Şekil 3.53. Bir Konutun Bahçe Giriş Kapısının Dıştan Görünüşü

Şekil 3.54. Bir Konutun Bahçe Giriş Kapısının İçten Görünüşü

Şekil 3.55. Rum Devri Konutlarının Giriş Kapılarından Bir Örnek

Şekil 3.56. Rum Devri Konutlarının Giriş Kapılarından Bir Örnek

Şekil 3.57..Türk evi Bahçe Giriş Kapısı

Şekil 3.58. Türk evlerinden Birinin Bahçe Giriş Kapısı

"Korniş bir binanın yüzünde üst kenarı sınırlamak veya karnatları birbirinden ayırmak üzere yapılmış, boydan boya giden profilli çıkıntı. Saçak kenarındakine saçak silmesi de denilmektedir" (48).

Yapılan araştırmaya göre girişlerin konutlardaki konumlarına göre gruplandırılmaları şöyledir:

- . Sokaktan doğrudan konuta (ev altı taşılığına) açılan girişler,
- . Sokaktan doğrudan bahçeye açılan girişler,
- . Sokaktan doğrudan konuta (ev altı taşılığına) açılan girişler :

Konutun planlamasına bağlı olarak sokaktan doğrudan ev altı taşılığına girilmektedir. Giriş sokak zemininden genellikle iki veya üç basamakla yükseltilmiş bir platformdan sonra gelir ve duvar üzerindeki bir saçakla desteklenir. Konutların ön cepheleri bahçeye yönlendirilmiş olup yan cepheleri ise sokak duvarından yer almaktadır. Sokaktan doğrudan konuta açılan girişler genellikle dış sofalı (yandan dağılımlı) konutlarda, konutun hemen bitişiğinde ve çoğunlukta sağ tarafında yer alırlar. Girişler dış sofalı konutlarda konutun kenarındaki ev altı taşılığına açılır. Ender olarak iç sofalı (odaksal dağılımlı) konutlarda da doğrudan konuta açılan girişlere rastlanılmıştır. Girişler konutun ortasında yer almakta ve direk iç sofaya taşılığa açılmaktadır. Bu tip girişlere daha çok geleneksel Türk evlerinde rastlanmıştır.

- . Sokaktan doğrudan bahçeye açılan girişler:

Konut ana girişi, sokak hizasındaki girişten sonra gelir ve yol hizasında birkaç basamakla alçaltılmış veya avludan tekrar yükseltilmiş platformdaki ikinci giriş gelir. Mahremiyet anlayışına ve arazinin olanaklarına göre diğer girişlere oranla daha fazla vurgulanmış tiplerdir. Bu tip girişlerde bahçe kapısı, sokak boyunca devam eden duvardan birtakım formlarla, malzeme yaratılan doku farklılıkları (taş, çelik, vb gibi) ve

süslemelerle daha belirgin hale getirilmiştir.

Sokaktan doğrudan bahçeye açılan girişler hem Rum evi hem de Türk evlerinde de bulunmaktadır. Rum evlerinde duvardaki bahçe girişleri daha belirgindir. Kapılarda çeşitli süslemeler motifler yer almaktadır. Türk evlerinin girişleri ise süslü değildir, aksine sadedir. Ayrıca girişlerde kapı tokmakları da dikkati çekmektedir.

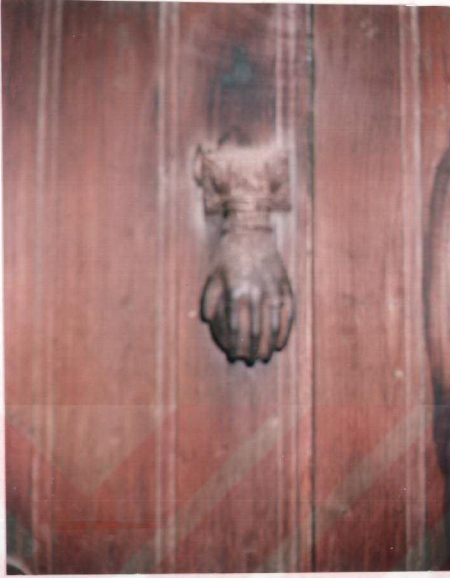
A.2. Kapı Tokmakları

İnsanların estetik zevkinin bir göstergesi de geleneksel tarihi evlerin giriş kapılarında görülmektedir. Kapıların üzerinde bulunan ve asıl amacı içeriye ses duyurmak olan kapı tokmakları salt fonksiyonel olarak değil ev sahibinin zevkinin yanı sıra ekonomik durumu belirtmektedir. Bunlar taşıdıkları estetik değerleriyle de belli bir devrin sanat zevkini ve estetik anlayışını yansıtan önemli eserlerdir.

Kullanılan malzemeye ve yapım tekniklerine göre kapı tokmakları dövme demir ve tunç döküm olarak ayrılabiliriz. Döküm olanları daha süslü ve çok çeşitli biçim ve desenlere sahiptir. Dövme demirden yapılan kapı tokmakları ise genellikle sade olmalarına karşın el emeği ürünü olmaları nedeniyle önem taşımaktadırlar (Şekil 3.59- 3.60-3.61-3.62-3.63).

Şekil 3.59

Şekil 3.60.

Şekil 3.61.

Şekil 3.62.

Şekil 3.63.

B. Sınırlayıcı Elemanlar - Duvarlar

Konutun bahçesi genellikle yüksek duvarlardan dolayı dışa kapalı durumdadır. Duvarların yükseklikleri konut bahçesini kapalı bir avlu adeta tavansız bir salon haline sokmaktadır. Mahremiyet sağlama açısından kaynaklanan bu yüksek duvarların boyları yaklaşık 2.00-4.00m. arasında değişmekte olup, yapı taşı olarak kaba yonu-moloz taş kullanılmıştır. Taş duvarlar genellikle 65-70cm. arasındadır. Çoğu duvarların üzeri, duvarın yağmurdan korunması ve estetik amacıyla, alaturka kiremit ile örtülüdür (Şekil 3.64-3.65-3.66).

Şekil 3.64

Şekil 3.65. Bahçe Duvarının Örtüsü

Şekil 3.66. Bahçe Duvarının Örtüsü

C. Merdiven - Korkuluklar - Basamaklar

Merdiven - Korkulukları:

Bahçeli konutlarda, konuta genellikle geniş bir merdivenle girilir. Merdiven kenerlarında yer alan korkuluklar demirden yapılmışlardır. Demir korkuluklar işçilikleri açısından zamanın şartlarına göre ilgi çekicidir (Şekil 3.67-3.68-3.69).

Şekil 3.67

Şekil 3.68.

Şekil 3.69.

Basamaklar:

Bahçe içersinde kot farkının fazla olması ve bu kot farklarının özellikle giriş ve çıkışlarda yokedilmek istenmesinden ve konut girişini sokak düzeyinden üste tutmak veya kat yüksekliği elde etmek amacıyla basamaksız girilen bahçe mekânları ve konutlar hemen hemen yok gibidir (Şekil 3.70).

Şekil 3.70

D. Boyalı Süslemeler

Duvarların bahçe yada dış yanında siva üzerine boya ve kalem işleri yapıldığı da yapılan araştırmaya göre saptanmıştır. Özellikle konutların alınlıklarında boyalı bezemelere rastlanılmıştır (şekil 3.71-3.72).

şekil 3.71

şekil 3.72

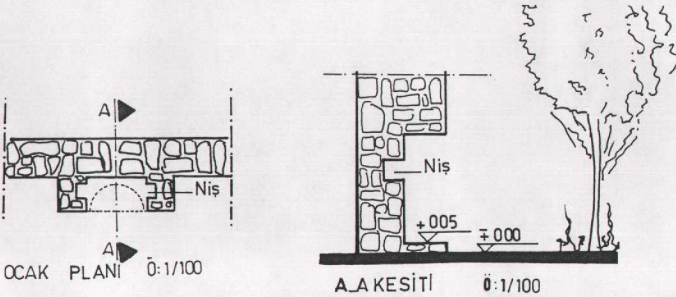
E. Ocak - Fırın

Ocak:

Genellikle sokak girişine yakın olan duvarın ortasında ocak olduğu saptanmıştır. Ocak, girişin karşısına gelen duvarda da yer alabilir. Ocağın hemen yanındaki duvar içinde hem süs ögesi olarak hem de malzeme koymak amacıyla nişler yer alır. Ocaklar genellikle dışarda su kaynatmak, çamaşır yıkamak, yemek pişirmek, vb. için kullanılırlar. Ayrıca alt ev denilen zemin kat yada evde ocak vardır. Alt evde ocak olduğunda genellikle üst evde ocağa rastlanılmamıştır. Kış odası denilen alt evdeki odalardan biri kışın pişirme ve yemek yeri olarak kullanılır. Yazın bu işin doğal olarak dışarda görüldüğü saptanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda konut bahçelerinde iki tip ocağa rastlanmıştır. Bunlar aşağıdaki gibidir:

- . Düz-dikdörtgen formlu,
- . Yarım daire (kemer) formlu,

Her iki tip ocakta da duvarda onlara bitişik nişler bulunmaktadır (Şekil 3.74-3.75-3.76).

Şekil 3.73 Bir Ocak Örneği

Ocaklar düzgün taşlardan ve bahçe duvarına bitişik yapılmışlardır. Ocağın yanında veya biraz uzağında taşıma kolaylığını sağlama amacıyla çeşme ögesi yer alır. Konutların büyük çoğunluğunda ocak ögesine rastlanılmıştır.

Şekil 3.74. Yarım Daire (kemer) Formlu Ocak Tipi

Şekil 3.75. Ocakta Yeralan Nişin Görünümü

Şekil 3.76. Düz-Dikdörtgen Formlu Ocak Tipi

Fırın :

Edinilen bilgiye göre eskiden her konutta küçük bir fırının bulunduğu ve bunların avluda inşa edildiği belirlenmiştir. Fakat bugün genel fırınların mevcut olması nedeniyle gereksizliklerine karar veren konut sahipleri bunları ihmal etmiş ve çoğunlukla da yıktırılmışlardır. Bugün bunların bazılarının kalıntıları mevcuttur.

F. Çeşme - Kuyu - Sarnıç

Çeşme:

Yapılan araştırmada iki tip çeşme saptanmıştır. Bunlar:

- . Konuta bitişik,
- . Konuttan ayrı çeşme ögeleridir.

- . Konuta bitişik çeşmeler :

Konuta bitişik çeşmeleredaha çok Rum evlerinde rastlanılmıştır. Rum konutlarının hemen hepsinde çeşme konuta bitişik olarak özellikle ön çıkmaya bitişik olarak inşa edilmişlerdir. Rum eviçeşmeleri yanyana tek veya çift muslukludur. Muslukların takıldığı yer çiçek motiflidir. Türk evlerinde bu tip çeşmelere rastlanılmamıştır (Şekil 3.77-3.78).

- . Konuttan ayrı çeşmeler:

Konuttan ayrı çeşmeler çoğunlukla Türk evlerinde ve melez tiplerde görülmüştür. Çeşmeler taşlıkta bağımsız olarak veya bahçe duvarına bitişiktirler. Ayrıca geleneksel Türk evi ve melez konutlarda çeşmenin bir yüzünün sokaktan geçen insanlar tarafından da yararlanılması amacıyla dışa sokağa açıldığı saptanmıştır (Şekil 3.79-3.80-3.81-3.82).

Bu iki tip çeşmeden başka kimi hem Rum evlerinde hem de Türk evlerinde çeşmeler, kuyu+çeşme olarak yer aldığı görülmüştür (Şekil 3.83-3.84).

Şekil 3.77. Geleneksel Rum evi Çeşmesi

Şekil 3.78. Musluktaki Motifin Görünüşü

Şekil 3.79 Türk Konut Bahçelerindeki Çeşmelerin Görünüşü

Şekil 3.80. Türk Konut Bahçelerindeki Çeşmelerin Görünüşü.

Şekil 3.81. Türk evi Bahçesindeki Çeşme

Şekil 3.82. Geleneksel Türkevi ve Melez Tiplerde Sokak Yönündeki Çeşme

Şekil 3.83. Taşlıkta Yeralan Kuyu + Çeşme

Şekil 3.84. Bahçe Duvarına Bitişik Kuyu + Çeşme

Kuyu:

Su kuyusu hemen her konutta belirlenmiştir. Kuyu genellikle taşlıkta yer almakla birlikte kimi konutlarda hem taşlıkta hem de bahçede olmak üzere iki tane olduğu saptanmıştır. Kuyu dairesel veya kare şekillidir (Şekil 3.85).

Şekil 3.85

Sarnıç :

Bahçede konuta bitişik olarak saçaklardan yağın yağmur sularının biriktirilmesiyle oluşturulan bir su deposudur. Saçaklara boruların bağlanmasıyla yağmur suyu depoya aktarılır. Bazı konutlarda çeşme ve kuyunun yanında sarnıçın da yer aldığı saptanmıştır, ve bu su arı su olduğu için genellikle çamaşır yıkama amacıyla biriktirilir.

G. Çamaşırhane

Kimi konutlarda çeşmenin yanında sadece bir tekne yapılarak açık havada çamaşır yıkama yeri bırakıldığı, kimi konutlar da ise ocak duvarına yakın yerde üstü kapalı ve konuttan ayrı mekânlar olarak yapıldığı saptanmıştır. İçinde çeşmesi, çamaşır kaynatmak için yer ateşi, çamaşır yıkamak için tekne ve depo yer almaktadır. Ayrıca kullanım kolaylığı açısından kuyuya yakın yerde inşa edilmişlerdir (Şekil 3.86).

H. Aşhane

Hem Rum evi hemde Türk evlerinde kimi konutlarda bahçede özerk olarak mutfak yer aldığı saptanmıştır. İçinde ocak, tezgâh, lavabosu vardır; çoğunlukla yiyecekleri saklamak için bir depo (kiler) yer almaktadır (Şekil 3.87).

I. Depo

Genellikle her konutun en alt katının (bodrum) depo olarak kullanıldığı saptanmıştır. Depolar kimi konutların tüm alt katını kimi konutların ise bir kısmını kaplarlar.

Şekil 3.86. Bahçede Yeralan Çamaşırhane (Türk Konut Bahçesinde)

Şekil 3.87. Aşhane (Rum Konut Bahçesinde)

İ. Tuvaletler

Tuvaletler Türk evlerinde genellikle bahçede yer almaktadır. Kimi Türk evlerinde ise hem bahçede hem de konutun içinde yer aldığı saptanmıştır. Bahçedeki tuvaletler, bahçe giriş kapısının bulunduğu duvarın kalınlığından faydalanılarak bu duvarın içinde inşa edilmiştirler. Rum evlerinin çoğunluğunda tuvaletler konutun içinde yer alırlar.

3.3.2. Araştırmada Yeralan Bitkiler

Trabzon ve çevresi genel olarak kapalı bir kıyı şeridi oluşturmaktadır. Dağlarla çevrili bu kıyı kuşağı dört mevsim ılıman ve çok yağmurlu bir iklime sahiptir. İklimden dolayı şehir ve çevresinde zengin bir bitki örtüsü vardır.

Konut bahçelerinin kişisel isteklere göre şekillenmekte olduğu saptanmıştır. Konutların bahçelerinde yöreye özgü çeşitli meyve ağaçları ve süs bitkileri bulunmaktadır. Bunlar arasında özellikle Doğu Karadeniz Bölgesince çok yetiştirilen ve yöre halkı tarafından çok sevilen karayemiş (Taflan) yöre ile simgeleşmiştir. Ayrıca geleneksel konutlarda çok kullanılan ve hatta bu nedenle bitkiye adını veren "Trabzon hurması", yokolmaya yüz tutmuş, yaşatılması gereken bitkisel elemandır.

Ağaçların altında konutta yaşayanların ihtiyacına cevap verecek çeşitli türde sebzeler yetiştirilmektedir. Bahçe duvarlarından dışarı sokağa mor salkımlar, zakkumlar vb. sarkarlar. Çeşitli sarmaşıklar sokakların yeşilini tamanlamaktadırlar. Bahçeler daha çok fayda bahçesi niteliğinde olup, meyve, çiçek, yaprak gibi özelliklerinden yararlanılabilecek ağaçlara ağırlık verilmiştir (Şekil 3.88-3.89-3.90).

Bahçe mekânında en fazla kullanılan ağaç ve ağaçcıklar, Tablo 3.45. de de görüldüğü gibidir;

Eriobotrya japonica (Yeni dünya)	% 55.0
Prunus domestical (Erik)	% 70.0
Punica granatum (Nar)	% 45.0
Ficus carica (İncir)	% 45.0
Citrus nobilis (Mandalina)	% 45

olarak saptanmıştır.

Şekil 3.88. Konut Bahçesinde Yetiştirilen Bir Sebze bahçesinden Görünüş

Şekil 3.89. Konut Bahçesinde Yeralan Ağaçlardan Bir Görünüş

Şekil 3.90. Sokak-Yeşil Bağlantısı

Tablo 3.45

KONUT BAHÇELERİNDE YERALAN BİTKİLER

Kullanım Yüzdesi	ÖRNEK NO :																							
	20	19	18	17A	17	16	15	14	13	12A	12	11A	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
5																								Cam (Pi)
5	•																							Doğu tadini (Pio)
5																								Lübnan sediri (Ced)
10																								Palmiye (Chh)
5																								Servi (Cus)
5																								Dişbudak (Fro)
10																								Manolya (Mag)
5																								Fındık (Coa)
5																								Yeni dünya (Erj)
55	•																							Ozüm (Viv)
25																								Nar (Pug)
45	•																							Erik (Prd)
70																								Akdut (Moa)
30																								İncir (Fic)
45																								Kiraz (Cea)
10																								Zeytin (Ole)
15																								Armut (Pyc)
40																								Karayemiş (Laa)
15																								Mandalina (Cin)
45																								Portakal (Cis)
10																								Liman (Cil)
5																								Turunc (Ci)
25																								Seftali (Prp)
10																								Elma (Mab)
5																								Trabzon hurması (Dil)
5																								Ağac hatmi (His)
15																								Ayva (Cyo)
40																								Limon çiçeği (Phc)
35																								Ortanca (Hym)
30																								Gül (Ro)
70																								Sarmasık (Heh)
50																								Kelebek çalısı (Bua)
5																								Mor salkım (Wic)
5																								Sardunya (Pep)
30																								Hanımeli (Lo)
35																								Kasımpatı (Chi)
15																								Sultan küpesi (Fuh)
25																								Açelya (Azi)
15																								Acem borusu (Cor)
15																								Zambak (İrg)
5																								Ateş diken (Pyc)
5																								İspirye (Sp)
20																								Birgün çiçeği (He)
30																								Zakkum (Nec)

AĞAÇLAR VE AĞAÇCIKLAR

CALILAR VE ÇOK YILLIK BİTKİLER

Çalı grubu ve çok yıllık bitkilerde ise daha çok estetik-
güzellik ağırlık kazanmaktadır. Bahçe mekânında en fazla kulla-
nılan çalı ve çok yıllık bitkiler,

Rosa hybrida	(Gül)	% 70.0
Hedera helix	(Sarmaşık)	% 50.0
Lonicea periclymenum	(Hanımeli)	% 35.0
Philadelphus coronarius	(Limon çiçeği)	% 35.0
Hydrangea macrophylla	(Ortanca)	% 30.0

şeklinde sıralanmaktadır.

Yukarıda da görüldüğü gibi Rosa ssp. (Gül) en fazla kulla-
nılan çalı grubu bitki olmaktadır. Rosa ssp. (Gül) bitkisinin
Trabzon'da olduğu gibi Doğa Karadeniz Bölgesindeki konut bahçe-
lerinde de en fazla (60.7) kullanıldığı ortaya konulmuştur, (49).

Konut bahçelerinde bulunan ağaçlar ve ağaçcıkların kullanım
nedenleri sınıflandırıldığında Tablo 3.46. da da görüldüğü gibi;

. Yarar sağlama (meyvesinden)	%65.5*
. Estetik güzellik	
a. Meyve güzelliği	%44.8
b. Çiçek güzelliği	%34.5

olarak bulunmuştur. Fonksiyonel olarak bahçe mekânında kullanı-
lan bitkiler oldukça azdır.

Çalı ve çok yıllık bitkilerden ise, yarar sağlama gibi bir
amaç gözetilmemektedir. Bu tür bitkilerde aranılan özellikler,
çiçek güzelliği (%87.5) şeklindedir. Tablo 3.46.

* Bu değerler içersinde örneğin kullanılan ağaçların meyvesin-
den yararlananlar (%65.5) aynı zamanda çiçek güzelliği bazan
meyve güzelliği özelliklerini tercih etme durumu söz konusu ol-
duğundan toplam %100'ü geçebilmektedir. Bu değerler kendi içersin-
de ağırlı yüzdeleri ifade etmektedir.

Tablo 3.46 Bahçelerdeki Bitkilerin Kullanım Yüzdesi *

Konut Bahçelerinde Yeralan Bitkilerin Kullanımı		Ağaçlar ve Ağaçcıkların Kullanım Yüzdesi (%)	Çalılar ve Çok Yıllık Bitkilerin Kullanım Yüzdesi (%)
Fonksiyonel	görüntüyü perdeleme (F2)	10.3	18.8
	gölge elemanı (F3)	6.9	
Estetik	renk E1	17.2	12.5
	doku E2		
	form E3	17.2	
	çiçek güzelliği E4	34.5	87.5
	meyve güzelliği E5	44.8	6.3
Yarar Sağlama	meyve Y1	65.5	
	yaprak Y2	6.9	
	çiçek Y3	10.3	

* Konut bahçelerinde yeralan bitkilerin kullanım yüzdesi ağırlıklı olarak belirtilmektedir.

BÖLÜM 4

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmada, Trabzon Kenti sit alanları içinden Ortahisar Mahallesi ile Pazarkapı Mahallesi pilot alanlar olarak seçilmiştir. Bahçeli konutlar daha çok bahçeler esas alınarak, doğrudan tesbit ağırlıklı incelenmiştir. Bahçeli konutların kendilerine özgü bazı özellikleri mimarlık ve peyzaj mimarlığı alanlarında yararlı olacağı düşünülerek saptanmaya çalışılmıştır. Bahçeli konutlardaki konut-bahçe tipleri gruplandırılmış ve şematize edilerek belirtilmiştir. Gruplandırılan bahçeli konut tipleri bitkiler açısından da incelenmiştir. Bahçelerde yer alan her bir eleman da konut-bahçe ilişkisi açısından ayrıca ele alınmıştır.

Çalışmada ele alınan örnekler de konutlar, bahçelerde yer alan çeşitli elemanlar ve bitkiler açısından saptanan bazı ortak özellikler aşağıdaki başlıklar halinde belirlenmiştir :

BAHÇELİ KONUTLAR

Bahçeli konutlar, konumlarına göre, aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir (Tablo 4.1):

- Her tarafı bahçeli konutlar,
- Ön ve arka bahçeli konutlar,
- Sokak duvarına bitişik konutlar,

- . Ön bahçeli konutlar,
  - . Ön ve yan bahçeli konutlar,
  - . Arka ve yan bahçeli konutlar,
  - . Arka bahçeli konutlar,
- Arka iki duvara bitişik konutlar,
    - . Ön ve yan bahçeli konutlar,
  - Arka duvara bitişik konutlar,
    - . Ön bahçeli konutlar,

Genel olarak saptanan konut-bahçe tiplerinde

Birinci derecede;

- . Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli,
- . Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli,

İkinci derecede;

- . Sokak duvarına bitişik ön bahçeli,
- . Arka duvara bitişik ön bahçeli,

Üçüncü derecede;

- . Her tarafı bahçeli,
- . Ön ve arka bahçeli,
- . Sokak duvarına bitişik,
  - . Arka bahçeli,
  - . Arka ve yan bahçeli

tipler saptanmıştır.

Saptanan verilere göre ön bahçeli konutlar en fazla, her tarafı bahçeli konutlar ve arka bahçeli konutlar ise en az olduğu görülmüştür (Tablo 4.1).

GİRİŞLER

Girişler konumlarına göre gruplandırılarak aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (Tablo 4.2) :

- Sokaktan doğrudan konuta açılan girişler,
  - . Ev altı taşılığına (dış sofalı konutlarda) açılan girişler,
- Sokaktan doğrudan bahçeye açılan girişler;
  - . Konutun orta ekseninde yer alan çıkmalar altında bulunan ikinci girişle karşılıklı,
  - . Sokak duvarından bahçeye açılan konuta paralel girişler
  - . Konutun hemen bitişiğinde ve çoğunlukla sağ tarafında yer alan girişler

Giriş kapıları genellikle çift kanatlı, ahşaptan yapılmış ve kuşaklarla takviye edilmişlerdir. Süs öğeleri, aynı zamanda ayrı bir fonksiyonu olan, dövme çiviler, kapı kulpları ve tokmaklarıdır.

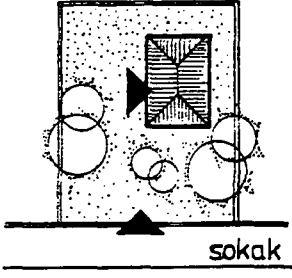
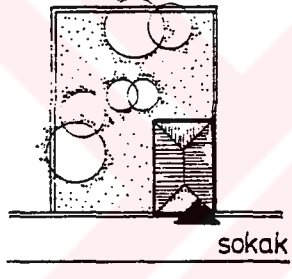
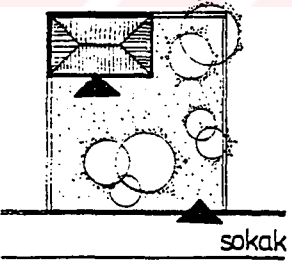
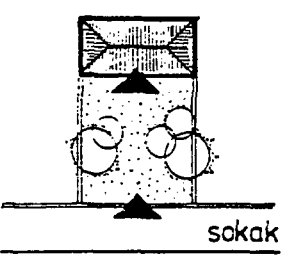
ÇEŞMELER

Çeşmeler, diğer öğeler gibi, yine konumlarına göre sınıflandırılmıştır. Bunlar şöyle açıklanabilir (Tablo 4.3) :

- Konuta bitişik çeşmeler,
  - . Konutun orta ekseninde yer alan çıkmanın ön duvarına bitişik çeşmeler,

Tablo 4.2

Konut-Bahçe Giriş Tipi Şemaları

Grup No:	Konum Planı	AÇIKLAMA
1		Sokaktan doğrudan bahçeye açılan girişlerin konutun girişine göre konumları
2		Sokaktan doğrudan konuta açılan (evaltı taşılığına) girişlerin konutun girişine göre konumları
3		Sokaktan doğrudan bahçeye açılan (konuta paralel) girişlerin konutun girişine göre konumları
4		Sokaktan doğrudan bahçeye açılan (konutun orta eksenindeki çıkmalarla karşılıklı) girişlerin konutun girişine göre konumları

- Konutun orta ekseninde yer alan çıkmanın yan duvarın bitişik çeşmeler, (Bu tip çeşmelere genellikle geleneksel Rum konut bahçelerinde rastlanılmıştır)
- Konuttan ayrı
  - . Taşlıkta yer alan çeşmeler,
  - . Sokak duvarına bitişik çeşmeler, (Sokak duvarına bitişik çeşmeler, hem sokağa hem de konut bahçesine açılmaktadır) (Konuttan ayrı konumda yer alan çeşmelere genellikle geleneksel Türk konutu ve Melez konut bahçelerde rastlanılmıştır)

KUYU + ÇEŞME

Kuyu + çeşmeler konumlarına göre;

- Konuttan ayrı,
  - . Taşlıkta yer alan çeşmeler,
  - . Bahçe duvarına bitişik kuyu + çeşmeler,

olarak belirlenmiştir (Tablo 4.3).

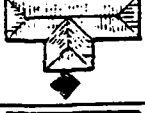

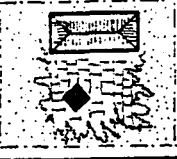
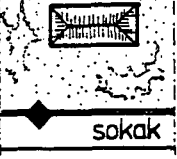
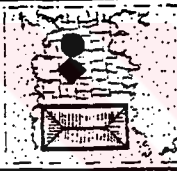
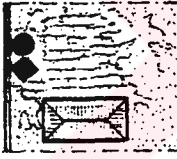
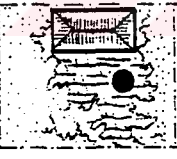
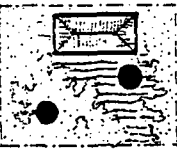

KUYU

Kuyular da diğer ögeler gibi, yine konumlarına göre sınıflandırılmıştır. Bunlar şöyle açıklanabilir (Tablo 4.3):

- Konutun önündeki taşlıkta yer alan kuyular,
- Hem konutun önündeki taşlıkta hemde bahçede yer alan kuyular olarak belirlenmiştir,

Tablo 4.3

Konut Bahçesinde Yeralan Ögeler

ÇEŞME		Konutun orta ekseninde yeralan çıkmanın ön duvarına bitişik çeşmeler
		Konutun orta ekseninde yeralan çıkmanın yan duvarına bitişik çeşmeler
		Konuttan ayrı; Taşlıkta yeralan çeşmeler
		Konuttan ayrı; Sokak duvarına bitişik çeşmeler (Hem sokağa hemde konut bahçesine açılmaktadır)
KUYU + ÇEŞME		Konuttan ayrı; Taşlıkta yeralan kuyu + çeşmeler
		Konuttan ayrı; Bahçe duvarına bitişik kuyu + çeşmeler
KUYU		Konutun önündeki taşlıkta yeralan kuyular
		Hem konutun önündeki taşlıkta hemde bahçede yeralan kuyular
SARNIÇ		Konuta bitişik sarnıçlar
OCAK		Düz-dikdörtgen formlu ocak
		Yarım daire (kemer) formlu ocak
LEJAND		Çeşme
		Kuyu
		Sarnıç

OCAKLAR

Ocaklar formlarına göre;

- Düz - Dikdörtgen formlu ocaklar,
- Yarım daire (kemer) formlu ocaklar olarak iki başlık altında belirlenmiştir (Tablo 4.3).

Bütün konut bahçelerinde çoğunlukla çeşme, sarnıç, kuyu, ocak, çamaşır yıkama yeri, depo yer almaktadır.

Genellikle konutlarda giriş kat yer döşemesi ile avlunun yer döşemesi aynı malzeme ile kaplıdır.

BİTKİLER

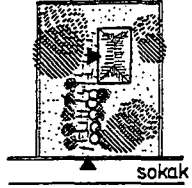

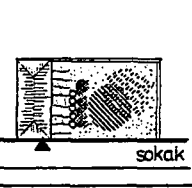
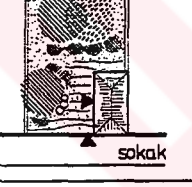
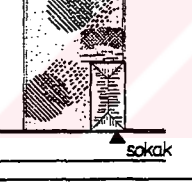
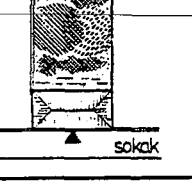
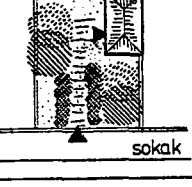
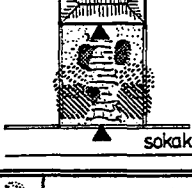

Kullanımları açısından;

- Yarar sağlama (meyvesinden),
- Estetik güzellik (meyve güzelliği - çiçek güzelliği) olarak iki grupta toplanmıştır.

Fonksiyonel olarak bahçe mekânında kullanılan bitkiler oldukça azdır.

Konutların ön bahçeleri veya konuta yakın alanlarda estetik ağırlıklı bitkiler özellikle, güzel çiçekli çalı türleri tercih edilmektedir. Yan ve arka bahçeler ise daha çok fayda bahçesi niteliğinde olup genellikle meyvesinden yararlanılan ağaçlar dikildiği ve ağaçların altında konut sahibinin ihtiyacına göre çeşitli türde sebzeler yetiştirildiği belirlenmiştir (Tablo 4.4.). Bitkilerin yanyana gelme biçimleri ve mimari öğelerle olan ilişkileri temel tasar ilkeleri (ölçü, biçim, renk, doku, denge, vurgu, v.b.) gözönünde bulundurulmaksızın oluşturmuşlardır.

Tablo 4.4 Konut-Bahçe Tiplerine Göre Bitkilerin Kullanımı

1		Her tarafı bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
2		Ön ve arka bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
3A		Sokak duvarına bitişik ön bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
3B		Sokak duvarına bitişik ön ve yan bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
3C		Sokak duvarına bitişik arka ve yan bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
3D		Sokak duvarına bitişik arka bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
4		Arka iki duvara bitişik ön ve yan bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
5		Arka duvara bitişik ön bahçeli konutlarda bitkilerin kullanımı
LEJAND		Sebze alanlar
		Ağaçlar ve ağaçlıklar
		Çalılar ve çok yolluklar
		Saksı çiçekleri

Yapılan araştırmanın verileri bir tablo altında toplanarak yeni tasarımlarda (gerek mimarlık - gerekse peyzaj mimarlığı ve kullanıcıları) veri sağlayacak biçimde genelleştirilmiştir (Tablo 4.5).

Günümüzde giderek yokolmaya başlayan bahçe kavramının gerek konut kullanıcılarına ve gerekse dış kullanıcılara sağladığı yararlar yadsınamaz. Bu nedenle aynı zamanda geçmişe ait olup günümüzde bize konut - bahçe düzenlemeleriyle ilgili veriler sunan örneklerin araştırılması gereği de ortadadır.

● Konutların bahçe ve sokakla ilişkilerinin belirlenerek incelenmesi gerekmektedir. Konut ile bahçe tek tek değil her ikisi de toplumun yaşama düzeni içinde birlikte ele alınmalıdır. Bu konudaki başarılı bir sonuca konut-bahçe plânlaması birlikte ele alındığı zaman ulaşılabilir. Her ikisi bütün halinde, birbirleriyle ilişkili olarak çok amaçlı yaşanan bir mekân şeklinde meydana çıkmalıdır.

● Yeşil ve doğal güzellikler bilinçsizce harcanmamalı, monoton mekânlar yeşille canlandırılmalı, yeni oluşturulan mekânlarda yeşil düzenlemeleri estetik açıdan ve insanların çevreye uyumu için unutulmamalıdır. Çünkü insanın kendine olan saygısı doğaya olan saygısı ile somutlaşır.

● Kullanıcılarla görüşmeler yapıp günümüz konut bahçeleri için beklentileri saptanabilir. Bu neticeler yeni tasarımlara ve imar yönetmeliklerine de yansıtılabilir.

● Kent ölçeğinde, geçmişte varolup, günümüze çok az kalabilen ancak bölgenin iklim şartlarına uygun bitki türleri belirlenip, günümüz mekânlarında kullanılabilir.

● Günümüz kentlerinde imar yönetmeliklerinde verilen bahçe büyüklüklerine çoğunlukla uyulmadığı veya bahçe kavramının yerine, bu alanda depo, garaj vb. gibi mekânların yer aldığı gözlenen bir olgudur. Trabzon Kentindeki 3194 sayılı imar kanununda yer alan bahçe mesafeleri 5 m. olmasına rağmen (ön ve yol

kenarına rastlayan yan bahçe mesafeleri), bitişik nizam yapılaşmalarda bahçe kavramının gözardı edildiği ortadadır. Örnek olarak Trabzon kentinde İnönü mahallesinde yer alan yapılaşmalar verilebilir. Tamamen blok düzende oluşturulan bu alanda yapıların sağlıksız olarak (güneşlenme açısından) yer almasından başka, bahçe kavramının ve dolayısıyla yeşilin olmadığı görülmektedir. Oysa bu tip yerleşme alanında bahçe-yeşil kavramı (özellikle yoğun yerleşmelerde) ele alınması gereken önemli bir konudur.

● Tesbit ağırlıklı bu tip çalışmaların çoğalması nelerden yararlanmamız gerektiğini inceleme ve yorum yapma imkânları vermesi açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKLAR

- (1) YILDIZCI, A. C., Açık Alan, Kentsel Doku ve Yeşil Doku Kavramları, Kentsel Peyzaj Plânlama, Doçentlik Tezi, İ.T.Ü., Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1982
- (2) KARAMAN, A., Kentsel Peyzaj, Yapı Dergisi, 89 (1989), 54-58
- (3) VELİOĞLU, A., Trabzon Taş Yapı Konut Mimarisinde Cephe Elemanlarının-Estetik Ağırlıklı İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, K.Ü., Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Trabzon, 1987
- (4) KUBAN, D., Mimarlık Kavramları - Tarihsel Perspektif İçinde Mimarlığın Kuramsal Sözlüğüne Giriş, YEM Yayını, İstanbul, 1990
- (5) KORTAN, E., Mimarlık Üzerine Bir Deneme, Yapı Dergisi, 40, 2, (1981), 32
- (6) NAUMAN, R., Eski Anadolu Mimarlığı, Çev. Beral Madra, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1991
- (7) WYCHERLEY, R. E., Antik Çağda Kentler Nasıl Kuruldu?, Çev. Nur Nirven ve Nezih Bagelen, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, Ufuk Matbaası, İstanbul, 1986
- (8) MUTLU, A., İç Mekân Düzenleme Bilim Dalı Konferansları, (1976-77 Ders yılı), M.S.Ü. Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Yayın No: 4, İstanbul, 1984
- (9) ERUZUN, C., Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi, Mimarlık Dergisi, 4 (1989), 68-70

- (10) YILMAZ, M., Trabzon/Ortahisar Geleneksel Konutlarında İşlevsel ve Mekânsal Yapı Esnekliği Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, K.Ü., Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Trabzon, 1990
- (11) ELDEM, S. H., Türk Evi Plân Tipleri, İ.T.Ü., Mimarlık Fakültesi, 2.Baskı, 1954
- (12) GÜR, Ş. Ö., Trabzon Geleneksel ve Yöresel Konutlarında Tipoloji, Standartlaşma ve Boyut Eşgüdümü, Trabzon 1990, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 4, (1990), 74-80
- (13) KÜÇÜKERMEN, Ö., Kendi Mekânının Arayışı İçinde Türk Evi, İstanbul, 2. Baskı, 1985
- (14) KÜÇÜKERMEN, Ö., Anadolu'daki Geleneksel Türk Evinde Mekân Organizasyonu Açısından Odalar, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul, 1973
- (15) AKSOY, E., Orta Mekân : Türk Sivil Mimarisinde Temel Kuruluş Prensipleri, Mimarlık ve Sanat, İstanbul, 7 (1963), 67-68
- (16) KIZIL, F., Toplumsal Geleneklerin Konut İçeri Mekân Tasarlanmasına Etkisi ve Toplumsal Geleneklerimize Daha İyi Karşılacak Konut İçeri Fiziksel Çevre Koşullarının Belirlenmesi, DGSA, Yayın No: 81, 3 (1978)
- (17) BOW, B., Kongre İçeri Mesajlar, IFLA Uluslararası Peyzaj Mimarları Federasyonu-XV. Dünya Kongresi İçeri Mesajlar, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, İstanbul, 2 (1976), 23-24
- (18) ERGİNÖZ, M. A., Mutluluk Evlerinin Mimarı Jacques Couelle ve Ekolojik Mimari, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, No: 949, Ankara, 1988

- (19) ÇEVİK, S., Sokaklarda Mekân Oluşumuna Trabzon Ölçeğinde Tipolojik Bir Yaklaşım Örneği, Yüksek Lisans Tezi, K.Ü. Mühendislik-mimarlık Fakültesi, Trabzon, 1984
- (20) GÜRENLİ, E., İnsan-Tabiat İlişkileri ve Büyük Şehirlerimiz, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Ankara, 1 (1970), 9-10
- (21) BARNETTİ, J., Urban Design on Public Poliey-Practical Methods for Improving Cities, Architectural Record Books, 1974
- (22) AKDOĞAN, G., Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi, A.Ü., Ziraat Fakültesi, Yayın No: 536, Ders Kitabı, Ankara, 1991
- (23) GÜLTEKİN, E., Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi, Ç.Ü., Ziraat Fakültesi, Yayın No: 94, Ders Kitabı, Adana, 1991
- (24) PAMAY, B., Park-Bahçe ve Peyzaj Mimarisi, İ.Ü., Orman Fakültesi, Yayın No: 2486, ders Kitabı, İstanbul, 1979
- (25) GÜLEZ, S., Park-Bahçe ve Peyzaj Mimarisi, K.T.Ü., Orman Fakültesi, Ders Notları, Ders Teksirleri Serisi 29, Trabzon, 1989
- (26) ARAN, S., Peyzaj Mimarisi (Temel Prensipler), A.Ü., Ziraat Fakültesi, Yayın No: 635, Ankara, 1977
- (27) ELDEM, S. H., Türk Bahçeleri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1976
- (28) EVYAPAN, G. A., Eski Türk Bahçeleri ve Özellikle Eski İstanbul Bahçeleri, O.D.T.Ü., Mimarlık Fakültesi, Yayın No: 20, 1972
- (29) GERÇEK, B., Hemşerimiz Ağaçlar, Trabzon 1988, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2 (1988), 48-49

- (30) ÇELEBİ, E., Evliya Çelebi Seyahatnamesi, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 1986
- (31) ALTUNKASA, F., Peyzaj Mimarlığı, Ç.Ü., Ziraat Fakültesi, Yardımcı Ders Kitabı, Adana, 1989
- (32) TANRIVERDİ, F., Peyzaj Mimarlığı (Bahçe Sanatının Temel İlkeleri ve Uygulama Metodları), A.Ü. Ziraat Fakültesi, Yayın No: 291, Ders Kitabı, Erzurum, 1987
- (33) ÖZTAN, Y. ve SÖZEN, N., Türkiye'nin Tarihi Peyzajı Özellikleri ve Sorunları, A.Ü. Ziraat Fakültesi, Ankara, 1983
- (34) LE CORBUSIER, The City of Tomorrow, The Architectural Press, London, 1929/1975, 80-81
- (35) KORTAN, E., Le Corbusier Gözüyle Türk Mimarlık ve Şehirciliği, O.D.T.Ü., Ankara, 1983
- (36) KORTAGEL, G., Yeşil Alan Gereksinimi ve Düzensiz Kentleşmenin Yarattığı Ruhsal Sorunlar, Büyük İstanbul'un Yeşil Alan Sorunları Sempozyumu, İ.Ü., Orman Fakültesi, İstanbul, 1978, 117-125
- (37) BAKAN, K. ve KONUK, G., Kentsel Dış Mekânlara İlişkin Tablolar, Türkiye'de Kentsel Dış Mekânların Düzenlenmesi, Tübitak YAE, Ankara, 1987
- (38) ÇETİNER, A., Yerleşme Alanları, Yeşil, Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, Doçentlik Tezi, İ.T.Ü., İstanbul, 1972
- (39) BAYRAKTAR, A., İzmir Şehrinin İmarında Peyzaj Mimarisi İle İlgili Problemler ve Prensiplerin Tesbiti, Doktora Çalışması, E.Ü., Ziraat Fakültesi, İzmir, 1973

- (40) ÖZTAN, Y., Ev Bahçesinin Plânlama Prensipleri, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Ankara, 1 (1971), 25-26
- (41) VANLI, Ş., Yeni Konut Yerleşimi ve Yeşil, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Ankara, 1 (1970), 17-18
- (42) GÜNGÖR, B., Trabzon Evleri, Trabzon' 87 Yıllığı, Kültür ve Sanat Yıllığı, Trabzon, 1 (1987), 17-20
- (43) ÖZTAN, Y., Şehirlerde Yeşil Alanların Mahiyeti Önemi ve Miktarı, Ankara Şehri ve Çevresi Yeşil Saha Sisteminin Peyzaj Mimarisi Prensipleri Yönünden Etüd Tayini, A.Ü., Basımevi, 1968
- (44) ÖZBİLEN, A. ve VELİOĞLU, A., Kent Belirginliği ve Trabzon Kenti İçin Bir Öneri, Geçmişten Geleceğe Trabzon Ulusal Sempozyumu, Trabzon, Ekim 1991
- (45) ATASOY, A., Değişen İhtiyaçlar Karşısında Konut Tasarlamasının Mevcut Konutların Değerlendirilmesi Yolu İle Geliştirilmesi, İ.T.Ü., Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1973
- (46) RAPOPORT, A., House Form and Culture, Englowood Cliffs, N.J. Peentice-Hall, Inc., 1969
- (47) YILDIZHAN, İ., Konut Sorununa Çözüm Yolu Olarak Önerilen Düşük Metrekareli Konutlar Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, K.T.Ü., Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Trabzon, 1988
- (48) HASOL, D., Ansiplopedik Mimarlık Sözlüğü, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1990
- (49) VAR, M., Kuzeydoğu Karadeniz Bölgesi Doğal Odunsu Taksonlarının Peyzaj Mimarlığı Yönünden Değerlendirilmesi Üzerine Araştırmalar, Doktora Tezi, K.T.Ü., Orman Fakültesi, Trabzon, 1992

EKLER

EK 1. BİTKİLERİN LÂTİNCE ve TÜRKÇE ADLARI

Tablo A.1

BITKİLERİN LATİNCE VE TÜRKÇE ADLARI

	Bitki Adı (Latince)	Türkçesi	
AĞAÇCIKLAR	<i>Pinus ssp</i>	Çam	
	<i>Picea orientalis</i> Link	Doğu Ladini	
	<i>Cedrus Libani</i> A.Rich.	Lübnan Sediri	
	<i>Chamaerops humilis</i>	Palmiye	
	<i>Cupressus sempervirens</i> L.	Servi	
	<i>Fraxinus ornus</i>	Dişbudak	
	<i>Magnolia grandiflora</i> L.	Manolya	
	<i>Corylus avellana</i> L.	Fındık	
	<i>Eriobrya Japonica</i> Lindl.	Yeni Dünya	
	<i>Vitis vinifera</i> L.	Üzüm	
	<i>Punica granatum</i> L.	Nar	
	<i>Prunus domestica</i> L.	Erik	
	<i>Morus alba</i> L.	Akdut	
	<i>Ficus carica</i> L.	İncir	
	<i>Cerasus avium</i> L. (Moench.)	Kiraz	
	<i>Olea europea</i> var. <i>oleaster</i> L.	Zeytin	
	<i>Pyrus Communis</i> L.	Armut	
	<i>Lauracerasus officinalis</i> Roem	Karayemiş	
	AĞAÇLAR VE	<i>Citrus nobilis</i>	Mandalina
<i>Citrus sinensis</i> L.		Portakal	
<i>Citrus limonia</i> L.		Limon	
<i>Citrus ssp.</i>		Turunc	
<i>Prunus persica</i> L.		Şeftali	
<i>Malus baccata</i> Brokh.		Elma	
<i>Diospyros litus</i> L.		Trabzon hurması	
<i>Hibiscus syriacus</i> L.		Ağac hatmi	
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.		Ayva	
AĞAÇLAR VE ÇOK YILLIK BITKİLER		<i>Philadelphus coronarius</i>	Limon çiçeği
		<i>Hydrangea macrophylla</i>	Ortanca
		<i>Rosa ssp.</i>	Gül
		<i>Hedera helix</i>	Sarmaşık
		<i>Buddleia alternifolia</i>	Kelebek çalısı
		<i>Wisteria chinensis</i>	Mor salkım
		<i>Pelargonium peltatum</i>	Sardunya
		<i>Lonicera ssp.</i>	Hanımeli
		<i>Chrysanthemum in ducum</i>	Kasımpati
		<i>Fuchsia hybrida</i>	Sultan küpesi
	<i>Azalea indica</i>	Acelya	
	<i>Campsis radicans</i>	Acem borusu	
	<i>Iris germanica</i>	Zambak	
	<i>Pyracantha coccinea</i>	Ateş diken	
	<i>Spiraea ssp.</i>	İspirye	
	<i>Hemerocallis ssp.</i>	Birgün çiçeği	
	<i>Nerium oleander</i> L.	Zakkum	

EK 2. ÇEŞİTLİ KONUT-BAHÇE ÖRNEKLERİ

Şekil 3.1.

Şekil B.2.

Şekil B.3.

Şekil B.4.

Şekil B.5.

Şekil B.6.

Şekil B.7.

Şekil B.8

Şekil B.9.

ÖZGEÇMİŞ

1969 yılında Trabzon-Akçaabat ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini 1984'te Trabzon'da bitirdi. 1985-1989 yılları arasında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde eğitim gördü. 1989 yılında Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünde Yüksek Lisans eğitimine başladı. 1991 yılında aynı bölüme Araştırma Görevlisi olarak atandı. Halen bu bölümde çalışmalarını sürdürmektedir.